

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Ευρωπαϊκή Έκθεση για ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ Α1

1

EcoMinds

«EcoMinds: Ενίσχυση της
ευαισθητοποίησης και των λύσεων για
την κλιματική αλλαγή μεταξύ των νέων»

Διάρκεια: 01/05/2025 - 30/04/2026

Erasmus+ KA210-YOU - Συνεργασίες μικρής κλίμακας στον τομέα της νεολαίας

Κωδικός έργου: 2024-3-TR01-KA210-YOU-000285858

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Περιεχόμενα

Το έργο	3
Σκοποί και στόχοι του έργου	3
Ομάδες-στόχοι	3
Δραστηριότητα 1	3
Μεθοδολογία της έρευνας	4
ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ	6
Έρευνα βιβλιογραφίας στην Ιταλία	6
Έρευνα βιβλιογραφίας στην Τουρκία	41
Δευτερογενής έρευνα στην Ελλάδα	51
ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ	57
ΕΡΕΥΝΑ	85
Μεθοδολογία της έρευνας	85
Αποτελέσματα της έρευνας στην Ιταλία	86
Αποτελέσματα της έρευνας στην Τουρκία	98
Αποτελέσματα της έρευνας στην Ελλάδα	110
Συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας	122
Επιπτώσεις για το παιχνίδι EcoMinds	125

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Το έργο

Σκοποί και στόχοι του έργου

Το έργο στοχεύει να ενθαρρύνει τους νέους να αναπτύξουν πιο οικολογικές και βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις που προωθούν την ενεργό συμμετοχή των πολιτών και την κοινωνική επιχειρηματικότητα μεταξύ των νέων.

Το έργο συμβάλλει επίσης στους στόχους του προγράμματος Erasmus+, προωθώντας κοινωνίες χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς και ψηφιακά προετοιμασμένες, ενώ παράλληλα υποστηρίζει τους στόχους της ΕΕ για βιώσιμη ανάπτυξη και τον στόχο της επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050.

Ομάδες-στόχοι

Το έργο έχει προσδιορίσει τρεις άμεσες ομάδες-στόχους που συμμετέχουν στις προγραμματισμένες δραστηριότητες:

- Νέοι ηλικίας 16–30 ετών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών και των νέων με λιγότερες ευκαιρίες
- Εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας, δάσκαλοι, εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές ενηλίκων – επαγγελματίες που ασχολούνται με την ανάπτυξη, την εκπαίδευση και την κατάρτιση των νέων
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ), εκπαιδευτικά ιδρύματα, τοπικές αρχές, κυβερνητικοί φορείς και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής

3

Δραστηριότητα 1

Διεξήχθη βιβλιογραφική έρευνα με σκοπό την εξέταση νέων πολιτικών, νομοθεσίας και δράσεων που έχουν εισαχθεί ή προγραμματίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη της ΕΕ και τις υποψήφιες χώρες, με στόχο την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και την προώθηση της προσαρμογής και της μετριασμού των επιπτώσεών της. Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε σε πρωτοβουλίες που έχουν αντίκτυπο ή το δυναμικό να έχουν αντίκτυπο στην επαγγελματική ζωή των νέων.

Η έρευνα εντόπισε και κατέγραψε ορθές πρακτικές για πιο βιώσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και επαγγελματικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και των αποβλήτων, την εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων, καθώς και τη μείωση της ρύπανσης του νερού, του εδάφους και του αέρα.

Στο πλαίσιο της έρευνας, διεξήχθη μια διαδικτυακή έρευνα. Σκοπός της έρευνας ήταν να αξιολογηθεί ο βαθμός ευαισθητοποίησης και κατανόησης των νέων σχετικά με την κλιματική αλλαγή στις χώρες-εταίρους, καθώς και οι στάσεις και οι προσδοκίες τους όσον αφορά τον αντίκτυπο των κλιματικών αλλαγών στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή.

Συντάχθηκε μια αναλυτική έκθεση που συνοψίζει τα ευρήματα και τα συμπεράσματα.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Μεθοδολογία της έρευνας

Η έρευνα που διεξήχθη στο πλαίσιο της Δράσης 1 του έργου EcoMinds συνδύασε **βιβλιογραφική έρευνα και διαδικτυακή έρευνα**, με σκοπό την ανάπτυξη μιας ευρύτερης κατανόησης των πολιτικών για την κλιματική αλλαγή, των περιβαλλοντικών προκλήσεων, των βιώσιμων πρακτικών, καθώς και της ευαισθητοποίησης και των στάσεων των νέων απέναντι στην πράσινη μετάβαση στις χώρες-εταίρους του έργου.

Μεθοδολογία της βιβλιογραφικής έρευνας

Η βιβλιογραφική έρευνα διεξήχθη σε εθνικό επίπεδο στην **Ιταλία, την Τουρκία και την Ελλάδα**. Εστίασε στον εντοπισμό και την εξέταση σχετικών ευρωπαϊκών, εθνικών, περιφερειακών και τοπικών πολιτικών, νομοθεσίας, στρατηγικών και πρωτοβουλιών που σχετίζονται με τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν, την προστασία του περιβάλλοντος, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την αποδοτική χρήση των πόρων και την πράσινη μετάβαση.

Ιδιαίτερη προσοχή δόθηκε σε πολιτικές και πρωτοβουλίες που ενδέχεται να επηρεάσουν την προσωπική και επαγγελματική ζωή των νέων, συμπεριλαμβανομένων εξελίξεων που σχετίζονται με τις πράσινες δεξιότητες, τη βιώσιμη απασχόληση, την επιχειρηματικότητα και τις αναδυόμενες ευκαιρίες που συνδέονται με τη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία.

Η έρευνα περιελάμβανε επίσης τον εντοπισμό ορθών πρακτικών που απεικονίζουν πρακτικές προσεγγίσεις όσον αφορά τη βιωσιμότητα, την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, την ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων, τη βιώσιμη κινητικότητα, την ενεργειακή απόδοση και τη συμμετοχή των νέων. Οι πληροφορίες που συλλέχθηκαν από τους εταίρους του έργου οργανώθηκαν σύμφωνα με κοινούς θεματικούς τομείς, προκειμένου να διευκολυνθεί η παρουσίαση και η σύγκρισή τους στο πλαίσιο της παρούσας ευρωπαϊκής έκθεσης.

Μεθοδολογία της έρευνας

Η βιβλιογραφική έρευνα συμπληρώθηκε από **έρευνα** που διεξήχθη στις χώρες των εταίρων του έργου. Η έρευνα σχεδιάστηκε με σκοπό να διερευνήσει την ευαισθητοποίηση και την κατανόηση των συμμετεχόντων όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και τα περιβαλλοντικά ζητήματα, τις στάσεις τους απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικείωσή τους με τις ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές πολιτικές, καθώς και τις αντιλήψεις τους σχετικά με την ατομική και συλλογική ευθύνη για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Το ερωτηματολόγιο περιελάμβανε ερωτήσεις σχετικά με την περιβαλλοντικά υπεύθυνη συμπεριφορά, τη βιώσιμη κατανάλωση, την πρόσβαση σε περιβαλλοντικές πληροφορίες, τις αντιλήψεις για την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ, καθώς και τη γνώση της **Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του στόχου της για κλιματική ουδετερότητα**.

Τα αποτελέσματα της έρευνας συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν σε εθνικό επίπεδο. Δεδομένου ότι ο αριθμός και τα χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων διέφεραν μεταξύ των συμμετεχουσών χωρών, τα εθνικά ευρήματα πρέπει να ερμηνεύονται στο πλαίσιο του δείγματος κάθε χώρας. Όπου γίνονται διακρατικές συγκρίσεις στην παρούσα έκθεση, χρησιμοποιούνται ποσοστά παράλληλα με τον αριθμό των απαντήσεων, όπου υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα, προκειμένου να διευκολυνθεί η σύγκριση μεταξύ δειγμάτων διαφορετικού μεγέθους.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Μεθοδολογικοί περιορισμοί

Η έρευνα παρέχει μια ενδεικτική επισκόπηση των θεμάτων που εξετάστηκαν στο πλαίσιο του έργου EcoMinds και δεν πρέπει να θεωρείται αντιπροσωπευτική του συνόλου του νεανικού πληθυσμού των συμμετεχουσών χωρών. Τα δείγματα της έρευνας διαφέρουν ως προς το μέγεθος και τη σύνθεση των συμμετεχόντων μεταξύ των χωρών, γεγονός που περιορίζει την άμεση στατιστική σύγκριση μεταξύ των εθνικών αποτελεσμάτων.

Επιπλέον, τα ευρήματα της έρευνας βασίζονται στις γνώσεις, τις στάσεις και τις συμπεριφορές που δήλωσαν οι ίδιοι οι συμμετέχοντες. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να ερμηνεύονται ως ένδειξη των αντιλήψεων και των εμπειριών των ερωτηθέντων και όχι ως στατιστικά ευρήματα που είναι αντιπροσωπευτικά σε εθνικό επίπεδο.

Ωστόσο, ο συνδυασμός της δευτερογενούς έρευνας και των ευρημάτων της έρευνας παρέχει μια χρήσιμη βάση τεκμηρίωσης για τον εντοπισμό βασικών κενών στις περιβαλλοντικές γνώσεις, στάσεων, ανησυχιών και μαθησιακών αναγκών που σχετίζονται με την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και του περιεχομένου των παιχνιδιών του EcoMinds.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΡΕΥΝΑ

Στην ακόλουθη ενότητα παρουσιάζονται τα ευρήματα της βιβλιογραφικής έρευνας που διεξήχθη στις χώρες-εταίρους. Η ανάλυση επικεντρώνεται στις σχετικές ευρωπαϊκές, εθνικές και περιφερειακές πολιτικές και νομοθεσία, στις περιβαλλοντικές και κλιματικές προκλήσεις, καθώς και στις πρωτοβουλίες που υποστηρίζουν τη βιώσιμη ανάπτυξη και την πράσινη μετάβαση.

Έρευνα βιβλιογραφίας στην Ιταλία

Ανάλυση του τοπικού και εθνικού πλαισίου	1. Ευρωπαϊκό και εθνικό πλαίσιο Η Ιταλία ευθυγραμμίζεται με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, με στόχο την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. Σε εθνικό επίπεδο, η στρατηγική υλοποιείται μέσω μέσων όπως το PNRR (Piano Nazionale di Ripresa e Resilienza) και τη συμμετοχή σε διεθνείς πρωτοβουλίες όπως το Under2 MOU, οι οποίες προωθούν την υποεθνική συνεργασία για τη μείωση των εκπομπών και την προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας https://www.consilium.europa.eu/it/policies/european-green-deal/ 2. Δεσμεύσεις και δράσεις στη Βασιλικάτα 2.1 Συμμετοχή σε διεθνείς πρωτοβουλίες Η Μπαζιλικάτα συμμετέχει στο Under2 MOU, δεσμευόμενη για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 80–95 % έως το 2050, με στοχευμένες παρεμβάσεις στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των αποβλήτων, της γεωργίας, της έρευνας και της παρακολούθησης. 2.2 Περιφερειακή νομοθεσία Η περιφέρεια ψήφισε τον νόμο «Βασιλικάτα χωρίς άνθρακα» (2018), ο οποίος παρέχει κίνητρα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, με στόχο την επίτευξη ενεργειακής αυτάρκειας. Η αιολική ενέργεια αυξήθηκε από 262 GWh σε 2.124 GWh μεταξύ 2007 και 2018. 2.3 Χρηματοδότηση από την ΕΕ και την ΕΤΕπ Το 2023, η ΕΤΕπ διαθέσε 50 εκατομμύρια ευρώ για έργα
---	---

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη Βασιλικάτα (ιδίως ηλιακή και αιολική ενέργεια), καθώς και σε άλλες νότιες περιφέρειες, συνολικής ισχύος 238 MWp (~460 GWh/έτος), τα οποία αναμένεται να τεθούν σε λειτουργία έως το 2027. 3. Κλιματικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις 3.1 Ξηρασία και κρίση νερού Η Μπαζιλικάτα αντιμετώπισε σοβαρή ξηρασία στα τέλη του 2024: η δεξαμενή της Καμάστρα άδειασε, επηρεάζοντας 29 δήμους και οδηγώντας στην κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης https://www.regione.basilicata.it/bardi-crisi-idrica-e-contromisure-attivate/ Η απώλεια νερού από το δίκτυο υπερβαίνει το 65–70 % σε ορισμένες περιοχές —με την Ποτέντσα να φτάνει έως και το 70 %— λόγω της παλαιότητας των υποδομών reddit.com+2blue-community.net+2reddit.com+2. 3.2 Ακραία φαινόμενα και υδρογεωλογικός κίνδυνος Σχεδόν το 50 % των δήμων της Μπαζιλικάτα είναι ευάλωτοι σε κατολισθήσεις και πλημμύρες, ιδίως στις λοφώδεις και παράκτιες ζώνες mdpi.com. Η κλιματική αλλαγή συνεπάγεται υψηλότερες θερμοκρασίες, πιο ακανόνιστες βροχοπτώσεις και αυξανόμενο κίνδυνο δασικών πυρκαγιών. 4. Τοπικές πρωτοβουλίες και έργα 4.1 Ενεργειακές κοινότητες Η Κοινότητα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας του Μολιτέρνο («Energia Dal Sole») παράγει και αυτοκαταναλώνει ηλιακή ενέργεια σε τοπικό επίπεδο, ενισχύοντας την ενεργειακή αυτονομία και μειώνοντας τις εκπομπές. 4.2 Βιομάζα και τηλεθέρμανση Μελέτες του Politecnico di Milano και του CREA εξετάζουν τη χρήση δασικής βιομάζας σε δίκτυα τηλεθέρμανσης σε αγροτικές ορεινές περιοχές, αναλύοντας την οικονομική βιωσιμότητα και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις.
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

4.3 Έξυπνες Υδραυλικές Υποδομές

Τα σχέδια για την περίοδο μετά την κρίση περιλαμβάνουν την αύξηση της χωρητικότητας των δεξαμενών, τη σύνδεση μεταξύ λεκανών απορροής και την αντικατάσταση παλαιών αγωγών — με τη χρήση κονδυλίων της ΕΕ/ΡΡ για τη μείωση των διαρροών (που σήμερα ανέρχονται συνολικά σε ~53 %) blue-community.net.

5. Πλεονεκτήματα και αδυναμίες

Πλεονεκτήματα

- Σημαντικό μείγμα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (~50 %).
- Νομοθετικά πλαίσια και διεθνείς δεσμεύσεις.
- Ενεργή τοπική καινοτομία — ενεργειακές κοινότητες, δίκτυα βιομάζας και πρωτοβουλίες για τις υποδομές ύδρευσης.

Αδυναμίες

- Σοβαρές απώλειες νερού και κρίση υδατικών πόρων (~65–70%).
- Υψηλή έκθεση σε υδρογεωλογικούς κινδύνους (~50% των δήμων) mdpi.com.
- Κατακερματισμένη διακυβέρνηση και ανεπαρκείς επενδύσεις σε διαρθρωτικές παρεμβάσεις.

6. Ευκαιρίες και συστάσεις

- **Ανακαίνιση των υποδομών ύδρευσης** — αντικατάσταση παλαιών σωληνώσεων, βελτίωση των συνδέσεων των δεξαμενών και χρήση ψηφιακής παρακολούθησης για τη μείωση των διαρροών.
- **Επέκταση των ενεργειακών κοινοτήτων**, με έμπνευση από το μοντέλο του Moliterno, για την ενίσχυση της τοπικής χρήσης καθαρής ενέργειας.
- **Προώθηση της τηλεθέρμανσης με βιομάζα**, ιδίως σε αγροτικούς και ορεινούς δήμους.
- **Αξιοποίηση χρηματοδότησης από την ΕΕ/το ΠΡΡ** για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της γεωργίας, τη διαχείριση των υδάτων και τον περιορισμό των δασικών πυρκαγιών.
- **Ενίσχυση της συντονισμένης διακυβέρνησης** σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, με στόχο

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	την ενσωμάτωση στρατηγικών προσαρμογής και μετριασμού. Πηγές Politico & Brussels Reporter σχετικά με την ξηρασία, τις διαρροές και την κρίση https://www.politico.eu/article/europe-is-flushing-its-water-down-the-drain/ • Regione Basilicata • https://www.regione.basilicata.it/bardi-crisi-idrica-e-contromisure-attivare/
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 1	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	1. Περιφερειακός νόμος της Μπαζιλικάτα αριθ. 4/2019 – Ρύθμιση των εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας • Επίπεδο: Περιφερειακό (Βασιλικάτα) • Περιγραφή: Ο νόμος αυτός ρυθμίζει τις διαδικασίες εγκατάστασης και αδειοδότησης συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (κυρίως αιολικών και φωτοβολταϊκών) στην περιφέρεια της Μπαζιλικάτα. Στόχος του ήταν η εξισορρόπηση της παραγωγής καθαρής ενέργειας με την προστασία του περιβάλλοντος και του εδάφους. • Βασικά μέτρα: Καθορισμός ορίων για την εγκατεστημένη ισχύ, υποχρεωτικές αποστάσεις από προστατευόμενες περιοχές και χρονοδιαγράμματα για τις διοικητικές διαδικασίες. • Κατάσταση: Κηρύχθηκε εν μέρει αντισυνταγματικός το 2020 λόγω υπέρβασης των περιφερειακών αρμοδιοτήτων. 2. Περιφερειακός νόμος της Μπαζιλικάτα «Μπαζιλικάτα χωρίς άνθρακα» (2018) • Επίπεδο: Περιφερειακό (Βασιλικάτα) • Περιγραφή: Ο νόμος αυτός περιγράφει τη δέσμευση της περιφέρειας για την αποκαρβονιοποίηση και την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με στόχο την ενεργειακή αυτόταρξεια και τη μείωση των εκπομπών. • Βασικά μέτρα: Παρέχει οικονομική στήριξη για

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ενεργειακής απόδοσης και καθαρής κινητικότητας. Ενθαρρύνει τις πράσινες δημόσιες προμήθειες και τον βιώσιμο αστικό σχεδιασμό. • Κατάσταση: Σε εξέλιξη· οδήγησε σε σημαντική αύξηση της παραγωγής αιολικής και ηλιακής ενέργειας μεταξύ 2007 και 2018. 3. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 152/2006 – Περιβαλλοντικός Κώδικας (Ιταλία) • Επίπεδο: Εθνικό • Περιγραφή: Πρόκειται για τη συνολική περιβαλλοντική νομοθεσία της Ιταλίας, η οποία καλύπτει την προστασία των αποβλήτων, των υδάτων, του εδάφους, του αέρα και της βιοποικιλότητας. Ενσωματώνει πολλές οδηγίες της ΕΕ. • Βασικά μέτρα: Ρυθμίζει τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ), την ολοκληρωμένη πρόληψη της ρύπανσης, τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και τη βιώσιμη επεξεργασία των αποβλήτων. • Κατάσταση: Ενημερώνεται συνεχώς· αποτελεί τη νομική βάση για το μεγαλύτερο μέρος των εθνικών και περιφερειακών περιβαλλοντικών κανονισμών. 4. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 115/2022 – «Salvamare» και μέτρα έκτακτης ανάγκης για τα ύδατα • Επίπεδο: Εθνικό • Περιγραφή: Αντιμετωπίζει τις κρίσεις νερού και προωθεί την προστασία των θαλάσσιων και εσωτερικών υδάτων. Υποστηρίζει δράσεις κατά της ξηρασίας και υπέρ της κυκλικής οικονομίας στη διαχείριση των θαλάσσιων αποβλήτων. • Βασικά μέτρα: Διορίζει ειδικούς επιτρόπους για τη διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στον τομέα των υδάτων· χρηματοδοτεί παρεμβάσεις για την πρόληψη της ερημοποίησης και τον εκσυγχρονισμό της άρδευσης. • Κατάσταση: Σε ισχύ· εφαρμόστηκε στη Βασιλικάτα κατά τη διάρκεια πρόσφατων καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω ξηρασίας. 5. Πακέτο μέτρων της ΕΕ «Fit for 55» (2021) – Μέρος της
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας • Επίπεδο: Ευρωπαϊκή Ένωση • Περιγραφή: Ένα ευρύ νομοθετικό πακέτο που στοχεύει στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της ΕΕ κατά 55% έως το 2030 (σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990). • Βασικά μέτρα: Αναθεωρήσεις του Συστήματος Εμπορίας Εκπομπών της ΕΕ (ETS), της Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση, της Οδηγίας για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και θέσπιση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα. • Κατάσταση: Βρίσκεται σε διαδικασία μεταφοράς στην εθνική νομοθεσία· η Ιταλία πρέπει να προσαρμόσει αναλόγως το PNIEC (Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα).
Σύνδεσμος αναφοράς	1. Περιφερειακός νόμος της Μπαζιλικάτα αριθ. 4/2019 – Κανονισμός για τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας Σύνδεσμος αναφοράς: https://www.gazzettaufficiale.it/atto/regioni/caricaDettaglioAtto/originario?atto.dataPubblicazioneGazzetta=2019-07-13&atto.codiceRedazionale=19R00202 • Διαθεσιμότητα λήψης: Ναι (PDF από την επίσημη ιστοσελίδα του Περιφερειακού Συμβουλίου) 2. Νόμος για τη στρατηγική «χωρίς άνθρακα» της Μπαζιλικάτα (2018) • Σύνδεσμος αναφοράς: [Επισκόπηση της περιφερειακής κλιματικής στρατηγικής της Μπαζιλικάτα (στα ιταλικά)] https://www.regione.basilicata.it/wp-content/uploads/giunta/docs/DOCUMENT_FILE_3_084504.pdf • Δυνατότητα λήψης: Δεν υπάρχει άμεσος αριθμός νόμου· περιγράφεται λεπτομερώς σε στρατηγικά έγγραφα και σχέδια ενεργειακού σχεδιασμού (PIEAR) 3. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 152/2006 – Περιβαλλοντικός Κώδικας

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	• Σύνδεσμος αναφοράς: [Normattiva – Πλήρες κείμενο του Νομοθετικού Διατάγματος 152/2006 (Ιταλικός Περιβαλλοντικός Κώδικας)] https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legislativo:2006-04-03;152 • Δυνατότητα λήψης: Ναι, ενημερωμένο ενοποιημένο κείμενο διαθέσιμο για λήψη από το Normattiva (πύλη της ιταλικής κυβέρνησης) 4. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 115/2022 («Salvamare») και νόμος αριθ. 60/2022 • Σύνδεσμοι αναφοράς: https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2022/08/09/2G00128/SG • https://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2022/06/10/2G00069/SG • Διαθεσιμότητα λήψης: Ναι (διαθέσιμα σε μορφή PDF και HTML από την Gazzetta Ufficiale) 5. Πακέτο μέτρων της ΕΕ «Fit for 55» – Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία • Σύνδεσμος αναφοράς: [Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Υλοποίηση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας («Fit for 55»)] https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal/delivering-european-green-deal_en • Δυνατότητα λήψης: Ναι (Όλες οι προτάσεις και τα νομοθετικά κείμενα είναι διαθέσιμα για λήψη σε πολλές γλώσσες από την πύλη της ΕΕ)
Εισαχθείσες δράσεις	1. Περιφερειακός νόμος της Μπαζιλικάτα αριθ. 4/2019 – Ρύθμιση των εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Επιβολή ορίων στη μέγιστη ισχύ των αιολικών και ηλιακών εγκαταστάσεων (άρθρο 13). - ο Θέσπιση ζωνών ασφαλείας κοντά σε προστατευόμενες περιοχές και οικιστικές ζώνες (άρθρα 9–10). - ο Απλοποιημένες διαδικασίες αδειοδότησης με

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	αυστηρά χρονοδιαγράμματα (άρθρο 12). • Αποτελέσματα: Συνέβαλαν στην αποτροπή της ανεξέλεγκτης ανάπτυξης εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην περιοχή. Ωστόσο, το Ιταλικό Συνταγματικό Δικαστήριο (Απόφαση αριθ. 106/2020) κήρυξε τμήματα του νόμου αντισυνταγματικά, λόγω υπέρβασης των αρμοδιοτήτων της περιφέρειας. Ορισμένοι δήμοι ανέστειλαν τη χορήγηση νέων αδειών, εν αναμονή της εναρμόνισης σε εθνικό επίπεδο. 2. Νόμος για τη στρατηγική «χωρίς άνθρακα» της Μπαζιλικάτα (2018) • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Περιφερειακά οικονομικά κίνητρα για νοικοκυριά και επιχειρήσεις που εγκαθιστούν φωτοβολταϊκά, ηλιακά θερμικά συστήματα, αντλίες θερμότητας κ.λπ. - ο Ξεκίνησε το Περιφερειακό Ενεργειακό και Περιβαλλοντικό Σχέδιο (PIEAR) με στόχους μείωσης των εκπομπών. - ο Προώθηση τοπικών ενεργειακών κοινοτήτων και συλλογικής αυτοκατανάλωσης. • Αποτελέσματα: - ο Η παραγωγή αιολικής ενέργειας αυξήθηκε από 262 GWh (2007) σε πάνω από 2.124 GWh (2018). - ο Αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο περιφερειακό ενεργειακό μείγμα. - ο Ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης μεταξύ των τοπικών ενδιαφερόμενων φορέων. 3. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 152/2006 – Περιβαλλοντικός Κώδικας (Ιταλία) • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Εισήχθη η Ολοκληρωμένη Περιβαλλοντική Άδεια (, AIA) για βιομηχανικές εγκαταστάσεις. - ο Δημιουργία Περιφερειακών Οργανισμών Προστασίας του Περιβάλλοντος (ARPA/ARPAB). - ο Καθιέρωσε την υποχρεωτική διενέργεια Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
--	---

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	(ΜΠΕ) για μεγάλα δημόσια και ιδιωτικά έργα. • Αποτελέσματα: - ο Βελτίωση της περιβαλλοντικής παρακολούθησης (αέρας, νερό, έδαφος). - ο Αυξημένη διαφάνεια στη χορήγηση περιβαλλοντικών αδειών. - ο Αν και η εφαρμογή ποικίλλει από περιοχή σε περιοχή, η Μπαζιλικάτα την έχει υιοθετήσει αποτελεσματικά μέσω της ARPAB. 4. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 115/2022 – «Salvamare» (Νόμος για την προστασία της θάλασσας και των υδάτων) • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Διορισμός περιφερειακών επιτρόπων έκτακτης ανάγκης για κρίσεις που αφορούν τα ύδατα. - ο Ξεκίνησαν εθνικές δράσεις καθαρισμού της θάλασσας (π.χ. «ψάρεμα απορριμμάτων» από επαγγελματίες αλιείς). - ο Εφαρμογή σχεδίων περιορισμού της κατανάλωσης νερού και χρηματοδότηση βιώσιμων δικτύων άρδευσης. • Αποτελέσματα: - ο Ενεργοποιήθηκαν σχέδια αντιμετώπισης της κρίσης ξηρασίας στη Βασιλικάτα το 2023–2024. - ο Μείωση της ρύπανσης από πλαστικά σε ποτάμια και λίμνες με την άμεση συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων. - ο Βελτίωση της περιφερειακής ανθεκτικότητας στην ξηρασία μέσω στοχευμένων επενδύσεων και διαχείρισης κρίσεων. 5. Πακέτο μέτρων της ΕΕ «Fit for 55» – Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Επέκταση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ETS) στις οδικές μεταφορές και τα κτίρια (ETS2). - ο Εισαγωγή του Μηχανισμού Προσαρμογής των Συνόρων για τις Εκπομπές Άνθρακα (CBAM) για την αντιμετώπιση της διαρροής άνθρακα. - ο Καθορισμός δεσμευτικού στόχου της ΕΕ για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας: τουλάχιστον 42,5
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	% έως το 2030. • Αποτελέσματα (εθνικό/περιφερειακό επίπεδο): - ο Η Ιταλία επικαιροποιεί το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (PNIEC) σύμφωνα με το πλαίσιο «Fit for 55». - ο Ενεργοποίηση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα της ΕΕ, με πόρους από το πρόγραμμα « » που διατίθενται σε περιφέρειες όπως η Μπαζιλικάτα, προκειμένου να βοηθηθούν οι ευάλωτες ομάδες να προσαρμοστούν στις πολιτικές πράσινης μετάβασης. - ο Αυξημένη πίεση στις επιχειρήσεις να συμμορφωθούν με την κλιματική νομοθεσία της ΕΕ.
Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	1. Περιφερειακός νόμος της Μπαζιλικάτα αριθ. 4/2019 – Κανονισμός για τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας • Θέμα που καλύπτεται: - ο Ρύθμιση έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (αιολικής και ηλιακής) - ο Χωροταξία και προστασία του τοπίου - ο Διοικητικές διαδικασίες για την αδειοδότηση εγκαταστάσεων - ο Μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην ανάπτυξη καθαρής ενέργειας 2. Νόμος για τη στρατηγική «χωρίς άνθρακα» της Μπαζιλικάτα (2018) • Θέμα που καλύπτεται: - ο Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής - ο Περιφερειακή ενεργειακή μετάβαση και αποκαρβονισμός - ο Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης - ο Πράσινη οικονομία και βιώσιμη ανάπτυξη στη Βασιλικάτα 3. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 152/2006 – Περιβαλλοντικός Κώδικας (Ιταλία) • Θέμα που καλύπτεται: - ο Ολοκληρωμένη προστασία του περιβάλλοντος

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	○ Διαχείριση ατμόσφαιρας, υδάτων, εδάφους και αποβλήτων ○ Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) ○ Πρόληψη της ρύπανσης και βιώσιμη χρήση των πόρων 4. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 115/2022 – «Salvamar» (Νόμος για την προστασία της θάλασσας και των υδάτων) • Θέμα που καλύπτεται: ○ Προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος (καταπολέμηση της ρύπανσης) ○ Διατήρηση των υδάτινων πόρων και διαχείριση της ξηρασίας ○ Μείωση των αποβλήτων και κυκλική οικονομία στον τομέα της θαλάσσιας διαχείρισης () ○ Διαχείριση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση περιβαλλοντικών κρίσεων 5. Πακέτο μέτρων της ΕΕ «Fit for 55» – Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία • Θέμα που καλύπτεται: ○ Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής σε επίπεδο ΕΕ ○ Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (–55% έως το 2030) ○ Μετάβαση στην καθαρή ενέργεια και τιμολόγηση του άνθρακα ○ Κοινωνική ισότητα στην πράσινη μετάβαση (μέτρα δίκαιης μετάβασης)
Παρέχεται από	1. Περιφερειακός νόμος της Μπαζιλικάτα αριθ. 4/2019 – Κανονισμός για τις εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας • Όνομα της δημόσιας διοίκησης: <i>Περιφερειακό Συμβούλιο της Μπαζιλικάτα – Τμήμα Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Εδαφικής Οργάνωσης</i> • Επαφή: ○ Όνομα: Μηχανικός Rosa Carbone ○ Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: energia@regione.basilicata.it ○ Τηλέφωνο: +39 0971 668111 • Άλλες χρήσιμες πληροφορίες: <i>Ο νόμος ακυρώθηκε εν μέρει με την απόφαση αριθ.</i>

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

106/2020 του Συνταγματικού Δικαστηρίου λόγω σύγκρουσης αρμοδιοτήτων με την εθνική νομοθεσία.

2. Νόμος για τη στρατηγική «χωρίς άνθρακα» της Μπαζιλικάτα (2018)

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**
Περιφέρεια της Μπαζιλικάτα – Τμήμα Κλίματος και Ενεργειακής Μετάβασης
- **Επικοινωνία:**
 - Όνομα: Δρ. Luigi De Filpo
 - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: transizioneenergetica@regione.basilicata.it
 - Τηλέφωνο: +39 0971 668120
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**
Συνδέεται στενά με το Περιφερειακό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Περιβάλλον (PIEAR). Συγχρηματοδοτείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία της ΕΕ (ΕΤΠΑ, ΕΓΤΑΑ).

3. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 152/2006 – Περιβαλλοντικός Κώδικας

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**
Ιταλικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενεργειακής Ασφάλειας (MiTE)
- **Επαφή:**
 - Όνομα: Δρ. Σίλβια Μαρίνο
 - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: info@mite.gov.it
 - Τηλέφωνο: +39 06 57221
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**
Εφαρμόζεται σε τοπικό επίπεδο στη Βασιλικάτα μέσω της ARPAB (Περιφερειακή Υπηρεσία Προστασίας του Περιβάλλοντος της Βασιλικάτα) – www.arpab.it

4. Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 115/2022 – «Salvamare»

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενεργειακής Ασφάλειας (MiTE)
- **Επαφή:**
 - Όνομα: Δρ. Paolo Ricci
 - Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: salvamare@mite.gov.it
 - Τηλέφωνο: +39 06 57221

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	• Άλλες χρήσιμες πληροφορίες: <i>Σε περιφερειακό επίπεδο διορίστηκαν ειδικοί Επιτροπείς για την Κρίση Νερού. Η Μπαζιλικάτα συμπεριλήφθηκε στις εθνικές ζώνες έκτακτης ανάγκης λόγω ξηρασίας για την περίοδο 2023–2024.</i> 5. Πακέτο μέτρων της ΕΕ «Fit for 55» – Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία • Όνομα της δημόσιας διοίκησης: <i>Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γενική Διεύθυνση για τη Δράση για το Κλίμα (DG CLIMA)</i> • Επικοινωνία: ◦ Γενική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: climate-action@ec.europa.eu ◦ Τηλέφωνο: +32 2 299 11 11 (τηλεφωνικό κέντρο της ΕΕ) • Άλλες χρήσιμες πληροφορίες: <i>Η ιταλική κυβέρνηση επικαιροποιεί επί του παρόντος το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (PNIEC) προκειμένου να το ευθυγραμμίσει με το πακέτο μέτρων. Η περιφερειακή εφαρμογή και χρηματοδότηση θα επηρεάσει επίσης τη Βασιλικάτα.</i>
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 2	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	1. Ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα – Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 • Επίπεδο: ΕΕ • Περιγραφή: Ο κανονισμός αυτός καθορίζει το πλαίσιο για την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση έως το 2050 (), καθιστώντας τον στόχο νομικά δεσμευτικό για όλα τα κράτη μέλη. Καθορίζει επίσης έναν ενδιάμεσο στόχο για τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030. • Βασικά μέτρα: Καθιστά νομικά δεσμευτική την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, θεσπίζει την Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή και επιβάλλει την τακτική αξιολόγηση της προόδου. • Κατάσταση: Σε ισχύ από τον Ιούλιο του 2021.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	2. Εθνικό Ολοκληρωμένο Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ιταλίας (PNIEC) – 2019 • Επίπεδο: Εθνικό (Ιταλία) • Περιγραφή: Το σχέδιο αυτό περιγράφει τη στρατηγική της Ιταλίας για την επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της ΕΕ για το 2030, η οποία διαρθρώνεται γύρω από πέντε βασικές διαστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της αποκαρβονικοποίησης, της ενεργειακής απόδοσης και της ενεργειακής ασφάλειας. • Βασικά μέτρα: Σταδιακή κατάργηση του άνθρακα, αύξηση του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο 30% της ακαθάριστης τελικής κατανάλωσης ενέργειας έως το 2030 και ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης στα κτίρια και τις μεταφορές. • Κατάσταση: Εγκρίθηκε το 2019· βρίσκεται υπό αναθεώρηση για την επικαιροποίηση του 2024. 3. Πακέτο «Fit for 55» • Επίπεδο: ΕΕ • Περιγραφή: Μια ολοκληρωμένη σειρά νομοθετικών προτάσεων που αποσκοπούν στην ευθυγράμμιση των πολιτικών της ΕΕ με τον στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030. Αφορά τομείς όπως η ενέργεια, οι μεταφορές και οι κατασκευές. • Βασικά μέτρα: Αναθεώρηση του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών της ΕΕ (ETS), του Μηχανισμού Προσαρμογής των Συνόρων λόγω Άνθρακα (CBAM), αύξηση των στόχων στην Οδηγία για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και θέσπιση του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα. • Κατάσταση: Διάφορα στοιχεία εγκρίθηκαν μεταξύ 2022–2024· η πλήρης εφαρμογή βρίσκεται σε εξέλιξη. 4. Περιφερειακός νόμος της Λομβαρδίας αριθ. 15/2021 – Περιφερειακό Ενεργειακό και Περιβαλλοντικό Σχέδιο (PEAR) • Επίπεδο: Περιφερειακό (Λομβαρδία) • Περιγραφή: Ο νόμος αυτός επικαιροποιεί το
--	---

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	πλαίσιο περιφερειακού σχεδιασμού με στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη χρήση ενέργειας, ευθυγραμμίζοντάς το με τους εθνικούς και κοινοτικούς κλιματικούς στόχους. Προωθεί την ενεργειακή απόδοση, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών. • Βασικά μέτρα: Στόχοι για την εγκατεστημένη ισχύ από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια, κίνητρα για πράσινες υποδομές και εργαλεία παρακολούθησης. • Κατάσταση: Σε ισχύ από το 2021· εφαρμογή μέσω πολυετών περιφερειακών προγραμμάτων. 5. Ιταλικό διάταγμα για το κλίμα – Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 111/2019 • Επίπεδο: Εθνικό (Ιταλία) • Περιγραφή: Γνωστό ως «Decreto Clima», το διάταγμα αυτό θέσπισε επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, ιδίως στις αστικές περιοχές. Αποτελεί τον πρώτο νόμο της Ιταλίας με επίκεντρο το κλίμα μετά τη Συμφωνία του Παρισιού. • Βασικά μέτρα: Οικολογικά επιδόματα για την απόσυρση ρυπογόνων οχημάτων, χρηματοδότηση για την αναβάθμιση των δημόσιων μεταφορών, δημιουργία Ταμείου Πράσινης Μετάβασης και κίνητρα για κινητικότητα μηδενικών εκπομπών. • Κατάσταση: Μετατράπηκε σε νόμο τον Δεκέμβριο του 2019· πολλά από τα μέτρα έχουν ήδη τεθεί σε εφαρμογή.
Σύνδεσμος αναφοράς	1. Ευρωπαϊκός Νόμος για το Κλίμα – Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 (Κλάδος σε επίπεδο οικονομίας) • Επίπεδο: ΕΕ • Περιγραφή: Καθορίζει νομικά δεσμευτικούς στόχους για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030. • Βασικά μέτρα: Νομική υποχρέωση επίτευξης κλιματικής ουδετερότητας, σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιστημονικής Συμβουλευτικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή, απαίτηση τακτικής αξιολόγησης της προόδου.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

- **Κατάσταση:** Σε ισχύ από τις 7 Οκτωβρίου 2021.
- **Σύνδεσμος αναφοράς:** Διατίθεται για λήψη (PDF/HTML) από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εκδόσεων με τον κωδικό CELEX 32021R1119 <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj?locale=it>.

2. Εθνικό Ολοκληρωμένο Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ιταλίας (PNIEC) – 2019 (Τομέας Ενέργειας και Κλίματος)

- **Επίπεδο:** Εθνικό (Ιταλία)
- **Περιγραφή:** Ο χάρτης πορείας της Ιταλίας για την επίτευξη των ενεργειακών και κλιματικών στόχων της ΕΕ για το 2030, που καλύπτει την αποκαρβονιοποίηση, την ενεργειακή απόδοση και την ενεργειακή ασφάλεια.
- **Βασικά μέτρα:** Σταδιακή κατάργηση του άνθρακα, μερίδιο 30% των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην τελική κατανάλωση ενέργειας, ενεργειακή απόδοση στα κτίρια και τις μεταφορές.
- **Κατάσταση:** Εγκρίθηκε το 2019· βρίσκεται σε διαδικασία αναθεώρησης.
- **Σύνδεσμος αναφοράς:** Επίσημη λήψη αρχείου PDF από το Ιταλικό Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης (MISE/MATTM) στον ιστότοπο gov.it (αναζήτηση «PNIEC pdf»).

3. Πακέτο «Fit for 55» (Βιομηχανία, Μεταφορές, Κτιριακός Τομέας)

- **Επίπεδο:** ΕΕ
- **Περιγραφή:** Μια σειρά νομοθετικών αναθεωρήσεων και νέων κανονισμών για την ευθυγράμμιση της πολιτικής της ΕΕ με τον στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55%.
- **Βασικά μέτρα:** Μεταρρύθμιση του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ETS), Μηχανισμός Προσαρμογής των Συνόρων για τις Εκπομπές Άνθρακα, ενισχυμένες οδηγίες για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και την Ενεργειακή Απόδοση.
- **Κατάσταση:** Τα επιμέρους μέτρα εγκρίθηκαν κατά την περίοδο 2022–2024· η εφαρμογή βρίσκεται σε εξέλιξη.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

- **Σύνδεσμος αναφοράς:** Κείμενα και αρχεία προς λήψη μέσω του EUR-Lex με ονόματα αρχείων όπως «Fit for 55» (π.χ., αναθεώρηση του Συστήματος Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών, CBAM) <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/fit-for-55/>

4. Περιφερειακός νόμος της Λομβαρδίας αριθ. 15/2021 – Περιφερειακό Ενεργειακό και Περιβαλλοντικό Σχέδιο (PEAR) (Περιφερειακός ενεργειακός τομέας)

- **Επίπεδο:** Περιφερειακό (Λομβαρδία, Ιταλία)
- **Περιγραφή:** Καθορίζει περιφερειακούς στόχους και κίνητρα για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση και τη μείωση των εκπομπών.
- **Βασικά μέτρα:** Καθορίζει στόχους για την ισχύ των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, προωθεί την εξοικονόμηση ενέργειας σε δημόσια κτίρια και παρέχει κίνητρα για πράσινες υποδομές.
- **Κατάσταση:** Σε ισχύ από το 2021.
- **Σύνδεσμος αναφοράς:** Το πλήρες κείμενο είναι διαθέσιμο στον επίσημο ιστότοπο της Περιφέρειας της Λομβαρδίας () στην ενότητα «PEAR 2021». <https://normelombardia.consiglio.regione.lombardia.it/normelombardia/Accessibile/main.aspx?view=showpart&selnode=lr002021080600015&idparte=lr02021080600015>

5. Ιταλικό «Διάταγμα για το Κλίμα» – Νομοθετικό Διάταγμα αριθ. 111/2019 (Ποιότητα του αέρα στις πόλεις και τομέας των μεταφορών)

- **Επίπεδο:** Εθνικό (Ιταλία)
- **Περιγραφή:** Εισάγει άμεσα μέτρα για τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα και τη δράση για το κλίμα στις αστικές περιοχές.
- **Βασικά μέτρα:** Οικολογικά κίνητρα για την απόσυρση ρυπογόνων οχημάτων, χρηματοδότηση των δημόσιων μεταφορών, σύσταση Ταμείου Πράσινης Μετάβασης.
- **Κατάσταση:** Μετατράπηκε σε νόμο αριθ. 141 στις 12 Δεκεμβρίου 2019· πολλά μέτρα έχουν πλέον τεθεί σε εφαρμογή.
- **Σύνδεσμος αναφοράς:** Το κείμενο μπορεί να μεταφορτωθεί από τις ιστοσελίδες Certifico ή ASTRID υπό τον τίτλο «Decreto-Legge 14 ottobre

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	2019, n. 111» και τον νόμο μετατροπής του 141/2019 https://www.normattiva.it/uri-res/N2Ls?urn:nir:stato:decreto.legge:2019-10-14:111 .
Εισαχθείσες δράσεις	1. Ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα – Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 (τομέας της οικονομίας στο σύνολό της) • Εισαχθείσες δράσεις: ○ Καθιέρωσε νομικά τον στόχο της ΕΕ για κλιματική ουδετερότητα έως το 2050. ○ Εισήγαγε έναν νομικά δεσμευτικό ενδιάμεσο στόχο μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 % έως το 2030 (σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990). ○ Συγκροτήθηκε η Ευρωπαϊκή Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή για την Κλιματική Αλλαγή, με σκοπό την παρακολούθηση της προόδου και την παροχή συμβουλών. ○ Απαιτήθηκε από κάθε κράτος μέλος να ευθυγραμμίσει τις εθνικές πολιτικές με τους κλιματικούς στόχους της ΕΕ. • Αποτελέσματα: Ο νόμος έχει επηρεάσει σημαντικά τα εθνικά σχέδια για το κλίμα και τους μηχανισμούς χρηματοδότησης. Παρείχε τη νομική βάση για το πακέτο «Fit for 55» και ενίσχυσε τη λογοδοσία των κρατών μελών. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την εφαρμογή του, ειδικά σε τομείς όπου η πρόοδος στην αποκαρβονιοποίηση είναι περιορισμένη. 2. Εθνικό Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος της Ιταλίας (PNIEC) – 2019 (Τομέας Ενέργειας και Κλίματος) • Ενέργειες που εισήχθησαν: ○ Στόχος για μερίδιο 33% των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας έως το 2030. ○ Ανακοίνωσε τη σταδιακή κατάργηση του άνθρακα έως το 2025. ○ Προώθησε την ηλεκτρική κινητικότητα, με στήριξη στις υποδομές φόρτισης. ○ Επιβολή μέτρων ενεργειακής απόδοσης σε

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	κτίρια και βιομηχανίες. • Αποτελέσματα: Το PNIEC παρείχε έναν εθνικό οδικό χάρτη που ευθυγραμμίστηκε με τους στόχους της ΕΕ. Οδήγησε σε αυξημένες επενδύσεις σε προγράμματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και ενεργειακής απόδοσης. Ωστόσο, οι καθυστερήσεις στην εφαρμογή και οι αργές γραφειοκρατικές διαδικασίες έχουν περιορίσει τον ρυθμό των αποτελεσμάτων, οδηγώντας στην αναθεώρηση του 2024. 3. Πακέτο «Fit for 55» (Βιομηχανία, Μεταφορές, Κτιριακός Τομέας) • Δράσεις που εισήχθησαν: ○ Επέκταση του Συστήματος Εμπορίας Εκπομπών της ΕΕ (ETS) σε νέους τομείς (π.χ. οδικές μεταφορές και κτίρια). ○ Εισήχθη ο Μηχανισμός Προσαρμογής των Συνόρων λόγω Άνθρακα (CBAM) για τα εισαγόμενα αγαθά. ○ Αύξηση του στόχου για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο 42,5 % έως το 2030. ○ Προτάθηκε η δημιουργία ενός Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα με σκοπό τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών. • Αποτελέσματα: Αυτές οι δράσεις έχουν πυροδοτήσει σημαντικές νομοθετικές μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο, ωθώντας τις κυβερνήσεις να επανεξετάσουν τις πολιτικές για τις βιομηχανικές εκπομπές και την ενέργεια. Ο CBAM έχει ήδη επηρεάσει τις διεθνείς εμπορικές διαπραγματεύσεις. Τα πλήρη αποτελέσματα αναμένεται να φανούν μετά το 2026, όταν θα έχουν τεθεί σε εφαρμογή σταδιακά όλα τα μέτρα. 4. Περιφερειακός νόμος της Λομβαρδίας αριθ. 15/2021 – Περιφερειακό Ενεργειακό και Περιβαλλοντικό Σχέδιο (PEAR) (Περιφερειακός Ενεργειακός Τομέας) • Ενέργειες που εισήχθησαν: ○ Καθορίστηκαν περιφερειακοί στόχοι για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. ○ Παροχή κινήτρων για την ενεργειακή αναβάθμιση των δημόσιων κτιρίων.
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	○ Δημιουργία συστημάτων παρακολούθησης για την καταγραφή των περιβαλλοντικών επιδόσεων. ○ Προώθηση της διατομεακής συνεργασίας στον τομέα των πράσινων υποδομών. • Αποτελέσματα: Το σχέδιο οδήγησε στην έναρξη αρκετών τοπικών έργων ενεργειακής απόδοσης και εγκαταστάσεων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ιδίως σε δημόσια κτίρια. Τα πλαίσια παρακολούθησης βελτίωσαν τη συλλογή δεδομένων. Ωστόσο, ορισμένοι δήμοι ανέφεραν δυσκολίες στην ευθυγράμμιση των τοπικών σχεδίων με τις εθνικές κατευθυντήριες γραμμές λόγω της γραφειοκρατικής πολυπλοκότητας. 5. Ιταλικό διάταγμα για το κλίμα – Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 111/2019 (Ποιότητα του αέρα στις πόλεις και τομέας των μεταφορών) • Ενέργειες που εισήχθησαν: ○ Εισήχθησαν οικολογικά κίνητρα για την απόσυρση παλαιών οχημάτων και την αγορά εναλλακτικών οχημάτων χαμηλών εκπομπών. ○ Χρηματοδοτήθηκαν αναβαθμίσεις των τοπικών στόλων δημόσιων μεταφορών. ○ Δημιουργήθηκε το «Ταμείο Πράσινης Μετάβασης» για δημόσια και ιδιωτικά πράσινα έργα. ○ Καθιέρωσε την υποχρεωτική περιβαλλοντική εκπαίδευση στα σχολεία. • Αποτελέσματα: Το διάταγμα οδήγησε σε μετρήσιμη αύξηση των ταξινομήσεων ηλεκτρικών οχημάτων και των επενδύσεων στην αειφόρο αστική κινητικότητα. Ωστόσο, οι περιορισμοί στον προϋπολογισμό και η άνιση υιοθέτηση σε περιφερειακό επίπεδο επιβράδυναν την επέκταση ορισμένων πρωτοβουλιών, ιδίως στις νότιες περιοχές.
Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	1. Ευρωπαϊκός νόμος για το κλίμα – Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 • Τομέας: Όλη η οικονομία • Θέμα που καλύπτεται:

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	○ Η κλιματική ουδετερότητα ως νομικά δεσμευτικός στόχος για την ΕΕ ○ Στόχοι μείωσης των εκπομπών για το 2030 και το 2050 ○ Κλιματική διακυβέρνηση και ευθυγράμμιση της μακροπρόθεσμης στρατηγικής ○ Υποχρεώσεις παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για τα κράτη μέλη της ΕΕ ○ Σύσταση ανεξάρτητης επιστημονικής συμβουλευτικής επιτροπής 2. Εθνικό Ολοκληρωμένο Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ιταλίας (PNIEC) – 2019 • Τομέας: Ενέργεια και Κλίμα • Θέμα που καλύπτεται: ○ Εθνική στρατηγική για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα έως το 2030 ○ Αξιοποίηση και διαφοροποίηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ○ Ενεργειακή απόδοση σε όλους τους τομείς (κτίρια, μεταφορές, βιομηχανία) ○ Στόχοι μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ○ Ενεργειακή ασφάλεια και καινοτομία στις καθαρές τεχνολογίες 3. Πακέτο «Fit for 55» (πολλαπλές νομοθετικές πράξεις) • Τομέας: Βιομηχανία, μεταφορές και κτίρια • Θέμα που καλύπτεται: ○ Μείωση των εκπομπών σε τομείς με μεγάλο αντίκτυπο (μεταφορές, βιομηχανία, κτίρια) ○ Ενίσχυση του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών της ΕΕ (ETS) ○ Τιμολόγηση του άνθρακα και εισαγωγή του Μηχανισμού Συνοριακής Προσαρμογής για τις Εκπομπές Άνθρακα (CBAM) ○ Αναθεώρηση των οδηγιών για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση ○ Μηχανισμοί κοινωνικής ισότητας (Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα) 4. Περιφερειακός νόμος της Λομβαρδίας αριθ. 15/2021 – Περιφερειακό Ενεργειακό και Περιβαλλοντικό Σχέδιο
--	---

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	(PEAR) • Τομέας: Περιφερειακή Ενέργεια • Θέμα που καλύπτεται: - ο Περιφερειακοί στόχοι παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές - ο Ενσωμάτωση της ενεργειακής και περιβαλλοντικής πολιτικής - ο Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης και των βιώσιμων υποδομών - ο Σχεδιασμός και υλοποίηση αναπτυξιακών πορειών χαμηλών εκπομπών άνθρακα - ο Παρακολούθηση και αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων 5. Ιταλικό διάταγμα για το κλίμα – Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 111/2019 • Τομέας: Ποιότητα του αέρα στις πόλεις και μεταφορές • Θέμα που καλύπτεται: - ο Άμεση αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και της ατμοσφαιρικής ρύπανσης ο Κίνητρα για μεταφορές χαμηλών εκπομπών (οικολογικά επιδόματα, αναβάθμιση του δημόσιου στόλου) - ο Αστική κινητικότητα και βιώσιμα συστήματα δημόσιων μεταφορών - ο Περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του κοινού - ο Δημιουργία μηχανισμών πράσινης χρηματοδότησης (Ταμείο Πράσινης Μετάβασης)
Παρέχεται από	1. Ευρωπαϊκός Νόμος για το Κλίμα – Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119 • Όνομα της δημόσιας διοίκησης: <i>Γενική Διεύθυνση για τη Δράση για το Κλίμα (DG CLIMA), Ευρωπαϊκή Επιτροπή</i> • Επικοινωνία: - ο Τηλεφωνικό κέντρο +32 2 299 11 11 https://climate.ec.europa.eu/citizens-stakeholders/contact-us_en - ο Ταχυδρομική διεύθυνση: Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ΓΔ Κλιματικής Δράσης, B-1049 Βρυξέλλες,
Βέλγιο

https://climate.ec.europa.eu/citizens-stakeholders/contact-us_en

- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**

Η Γενική Διεύθυνση αυτή είναι αρμόδια για την εκπόνηση και την εφαρμογή της νομοθεσίας, συμπεριλαμβανομένης της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του Κλιματικού Νόμου της ΕΕ. Γενικός Διευθυντής της είναι ο Kurt Vandenbergh, ενώ ο Επίτροπος Wopke Hoekstra είναι υπεύθυνος για την κλιματική πολιτική

https://climate.ec.europa.eu/citizens-stakeholders/contact-us_en

2. Εθνικό Ολοκληρωμένο Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα της Ιταλίας (PNIEC) – 2019

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**

Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης (Ministero della Transizione Ecologica, MITE)

- **Επικοινωνία:**

(Γενικά)

- ο Δεν έχει δημοσιευτεί άμεση ατομική επαφή, αλλά το Υπουργείο εποπτεύει την ανάπτυξη του PNIEC

<https://va.mite.gov.it/en-GB/ps/Home/Contatti>

- ο Για ερωτήσεις, ο κεντρικός τηλεφωνικός κόμβος του MITE και η επίσημη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Υπουργείου βρίσκονται στον επίσημο ιστότοπό του.

- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**

Το Υπουργείο συντονίζει τους τομείς της ενέργειας, του περιβάλλοντος και του κλίματος. Το PNIEC αναθεωρείται περιοδικά και επί του παρόντος βρίσκεται σε διαδικασία επικαιροποίησης για την περίοδο 2024–2030.

3. Πακέτο «Fit for 55»

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**

Γενική Διεύθυνση για τη Δράση για το Κλίμα (DG CLIMA), Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- **Επικοινωνία:**

- ο Τηλεφωνικό κέντρο: +32 2 299 11 11

- ο Διεύθυνση: Γενική Διεύθυνση για την Κλιματική Δράση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, B-1049 Βρυξέλλες

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

https://climate.ec.europa.eu/citizens-stakeholders/contact-us_en

- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**

Τα νομοθετικά κείμενα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Fit for 55» διαχειρίζονται διάφορες Γενικές Διευθύνσεις (CLIMA, ENER, MOVE, ENV), αλλά τον συντονισμό αναλαμβάνει η Γενική Διεύθυνση CLIMA στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας.

4. Περιφερειακός νόμος της Λομβαρδίας αριθ. 15/2021 – PEAR

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**

Περιφερειακό Συμβούλιο της Λομβαρδίας – Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Κλίματος

- **Επικοινωνία:**

- ο Τηλ. κεντρικού τηλεφωνικού κέντρου: +39 02 6765 1

- <https://www.regione.lombardia.it/>

- ο Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (δημόσιες ερωτήσεις):

- svilupposostenibile.regione.lombardia.it

- ο Επικοινωνία για θέματα βιώσιμης ανάπτυξης: Federica Perboni, +39 02 6765 3069

- svilupposostenibile.regione.lombardia.it

- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**

Γενική Διεύθυνση υπό τη διεύθυνση του Dario Fossati· επιβλέπει την ποιότητα του αέρα, τις εκπομπές, την άμβλυνση των κλιματικών αλλαγών και τον ενεργειακό σχεδιασμό [regione.lombardia.it](https://www.regione.lombardia.it).

5. Ιταλικό διάταγμα για το κλίμα – Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 111/2019

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**

Υπουργείο Οικολογικής Μετάβασης (MITE)

- **Επικοινωνία:**

- <https://va.mite.gov.it/en-GB/ps/Home/Contatti>

- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**

Το διάταγμα (το οποίο μετατράπηκε σε νόμο αριθ. 141/2019) εισήγαγε μηχανισμούς χρηματοδότησης και οικολογικά κίνητρα που διαχειρίζεται το MITE σε συντονισμό με περιφερειακούς φορείς. Τα μέτρα του βρίσκονται επί του παρόντος σε διάφορα στάδια εφαρμογής σε ολόκληρη την Ιταλία.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 3

Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία

1. Νόμος για την αποκατάσταση της φύσης – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991

- **Τομέας:** Βιοποικιλότητα και αποκατάσταση της γης
- **Επίπεδο:** ΕΕ
- **Περιγραφή:** Ο δεσμευτικός αυτός κανονισμός της ΕΕ απαιτεί από τα κράτη μέλη να εκπονήσουν εθνικά σχέδια έως το 2026 και να αποκαταστήσουν τουλάχιστον το 30% των υποβαθμισμένων οικοτόπων έως το 2030, με στόχο το 60% έως το 2040 και το 90% έως το 2050, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας
- **Βασικά μέτρα:**
 - ο Εθνικοί στόχοι και σχέδια αποκατάστασης
 - ο Νομικά επιβαλλόμενη αποκατάσταση χερσαίων και θαλάσσιων οικοτόπων
 - ο Πλαίσια παρακολούθησης και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών
- **Κατάσταση:** Σε ισχύ από τις 18 Αυγούστου 2024

2. Μηχανισμός προσαρμογής των συνόρων ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CBAM) – Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956

- **Τομέας:** Βιομηχανία και εμπόριο
- **Επίπεδο:** ΕΕ
- **Περιγραφή:** Εισάγει δασμό άνθρακα στις εισαγωγές προϊόντων με υψηλές εκπομπές άνθρακα (π.χ. χάλυβας, τσιμέντο, αλουμίνιο). Η σταδιακή εφαρμογή ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2023, ενώ η πλήρης κάλυψη θα αρχίσει το 2026
- **Βασικά μέτρα:**
 - ο Μεταβατική φάση υποβολής εκθέσεων (2023–2025)
 - ο Υποχρεωτική αγορά πιστοποιητικών CBAM από το 2026
 - ο Επέκταση σε επιπλέον προϊόντα σε μεταγενέστερες φάσεις
- **Κατάσταση:** Τίθεται σε ισχύ στις 17 Μαΐου 2023· η μεταβατική περίοδος βρίσκεται σε εξέλιξη

3. Κανονισμός της ΕΕ για το μεθάνιο – Κανονισμός (ΕΕ)

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	2024/1760 • Τομέας: Ενέργεια και εκπομπές από ορυκτά καύσιμα • Επίπεδο: ΕΕ • Περιγραφή: Ο παρών κανονισμός επιβάλλει την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου που προέρχονται από δραστηριότητες και εισαγωγές ορυκτών καυσίμων. Βασίζεται στην Παγκόσμια Δέσμευση για το Μεθάνιο (Global Methane Pledge) με στόχο τη μείωση των εκπομπών μεθανίου κατά 30% έως το 2030 • Βασικά μέτρα: ◦ Υποχρεωτική ανίχνευση και επιδιόρθωση διαρροών μεθανίου ◦ Δημοσιοποίηση της έντασης εκπομπών για τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα ◦ Μηχανισμοί διαφάνειας και επιβολής • Κατάσταση: Εγκρίθηκε το 2024· ισχύει από τον Αύγουστο του 2024 4. Αναθεωρημένη οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές (IED) • Τομέας: Βιομηχανικές εκπομπές και ρύπανση • Επίπεδο: ΕΕ • Περιγραφή: Ενημερώθηκε το 2025 ώστε να συμπεριλάβει νέους τομείς (π.χ. κτηνοτροφία, παραγωγή μπαταριών), να επιβάλει αυστηρότερα όρια εκπομπών και να απαιτήσει την εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει» καθώς και σχέδια μετασχηματισμού για την αποκαρβονιοποίηση • Βασικά μέτρα: ◦ Όρια εκπομπών ανά τομέα ◦ Υποχρεωτικά σχέδια μετασχηματισμού με στόχο το 2030– 2040 ◦ Ενσωμάτωση των στόχων για την ατμόσφαιρα, τα ύδατα και το κλίμα • Κατάσταση: Οι μεταρρυθμίσεις εγκρίθηκαν στις αρχές του 2025· η εφαρμογή τους βρίσκεται σε εξέλιξη
Σύνδεσμος αναφοράς	1. Νόμος για την αποκατάσταση της φύσης – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

- **Τομέας:** Βιοποικιλότητα και αποκατάσταση οικοτόπων
- **Επίπεδο:** ΕΕ
- **Περιγραφή:** Ένας δεσμευτικός κανονισμός που απαιτεί από τα κράτη μέλη να αποκαταστήσουν το 20% των υποβαθμισμένων χερσαίων και θαλάσσιων εκτάσεων έως το 2030 και όλα τα οικοσυστήματα που το χρειάζονται έως το 2050
https://environment.ec.europa.eu/news/nature-restoration-law-enters-force-2024-08-15_en
- **Σύνδεσμος αναφοράς:**
 - Το πλήρες κείμενο και τα ενημερωτικά δελτία είναι διαθέσιμα μέσω της πύλης για το περιβάλλον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής
 - Δυνατότητα λήψης αρχείου PDF από το Γραφείο Εκδόσεων της ΕΕ (Αριθ. καταλόγου KH-01-25-017-EN-N) op.europa.eu

2. Μηχανισμός προσαρμογής των συνόρων ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CBAM) – Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956

- **Τομέας:** Βιομηχανία και λογιστική άνθρακα
- **Επίπεδο:** ΕΕ
- **Περιγραφή:** Εισάγει δασμούς άνθρακα στις εισαγωγές προϊόντων με υψηλές εκπομπές άνθρακα. Η φάση υποβολής εκθέσεων ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2023· η πλήρης αγορά πιστοποιητικών αρχίζει τον Ιανουάριο του 2026 en.wikipedia.org.
- **Σύνδεσμος αναφοράς:**
 - Επίσημο κείμενο στο EUR-Lex: «Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956»
<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2023/956/2025-10-20>

3. Κανονισμός της ΕΕ για το μεθάνιο – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1760

- **Τομέας:** Ενέργεια και εκπομπές μεθανίου
- **Επίπεδο:** ΕΕ
- **Περιγραφή:** Επιβάλλει την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και την επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου από δραστηριότητες που αφορούν ορυκτά καύσιμα και εισαγωγές, με στόχο τη μείωση κατά 30% έως το 2030
environment.ec.europa.eu

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	• Σύνδεσμος αναφοράς: – Το πλήρες κείμενο της Οδηγίας είναι διαθέσιμο στο EUR-Lex με τον τίτλο «Οδηγία (ΕΕ) 2024/1785» (η αναθεωρημένη Οδηγία για τις Βιομηχανικές Εκπομπές – IED – περιλαμβάνει διατάξεις σχετικά με τις εκπομπές μεθανίου). https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj 4. Αναθεωρημένη οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές («IED 2.0») – Οδηγία (ΕΕ) 2024/1785 • Τομέας: Βιομηχανικές εκπομπές και έλεγχος της ρύπανσης • Επίπεδο: ΕΕ • Περιγραφή: Επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας IED ώστε να συμπεριλάβει την κτηνοτροφία, την εξόρυξη και τα εργοστάσια μπαταριών, και καθιστά αυστηρότερα τα πρότυπα εκπομπών για τις μεγάλες βιομηχανίες. Εγκρίθηκε τον Μάρτιο/Απρίλιο του 2024, σε ισχύ από τις 4 Αυγούστου 2024 https://environment.ec.europa.eu/news/revised-industrial-emissions-directive-comes-effect-2024-08-02_en • Σύνδεσμος αναφοράς: – Περίληψη και χρονοδιάγραμμα στον ιστότοπο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής https://environment.ec.europa.eu/news/revised-industrial-emissions-directive-comes-effect-2024-08-02_en – Κείμενο της οδηγίας (Οδηγία 2024/1785) με παραπομπή στο EUR-Lex/Wikipedia
Εισαχθείσες δράσεις	1. Νόμος για την αποκατάσταση της φύσης – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 Τομέας: Βιοποικιλότητα και αποκατάσταση οικοσυστημάτων • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Υποχρεώνει νομικά τα κράτη μέλη να αποκαταστήσουν τουλάχιστον το 30% των υποβαθμισμένων χερσαίων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων έως το 2030. - ο Θέτει προοδευτικούς στόχους αποκατάστασης για το 2040 (60 %) και το 2050 (90 %).

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	○ Υποχρεώνει τις χώρες να υποβάλουν Εθνικά Σχέδια Αποκατάστασης έως τον Ιούνιο του 2026. ○ Περιλαμβάνει μηχανισμούς παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για την παρακολούθηση της ανάκαμψης των οικοσυστημάτων. • Αποτελέσματα: Παρότι θεσπίστηκε πρόσφατα (τέθηκε σε ισχύ τον Αύγουστο του 2024), ο νόμος έχει ήδη οδηγήσει στην εκπόνηση νέων έργων αποκατάστασης οικοτόπων, ιδίως σε περιοχές του δικτύου «Νάτουρα 2000». Αναμένεται να ενισχύσει σημαντικά την προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών. Εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ικανότητα εφαρμογής στα κράτη μέλη με υψηλά επίπεδα υποβάθμισης. 2. Μηχανισμός προσαρμογής των συνόρων ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CBAM) – Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956 Τομέας: Βιομηχανία και εμπόριο • Εισαχθείσες δράσεις: ○ Επιβάλλει τιμή άνθρακα στις εισαγωγές προϊόντων με υψηλές εκπομπές άνθρακα (π.χ. τσιμέντο, χάλυβας, αλουμίνιο). ○ Εισήγαγε μια μεταβατική φάση (2023–2025) κατά την οποία οι εισαγωγείς υποχρεούνται να αναφέρουν τις ενσωματωμένες εκπομπές. ○ Η πλήρης εφαρμογή (με οικονομικές υποχρεώσεις) αρχίζει το 2026. ○ Στόχος είναι η πρόληψη της διαρροής άνθρακα και η προώθηση των παγκόσμιων κλιματικών στόχων. • Αποτελέσματα: Οι υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων έχουν ήδη ωθήσει τους εισαγωγείς και τους ξένους παραγωγούς να βελτιώσουν τη διαφάνεια όσον αφορά τις εκπομπές. Το CBAM έχει ενθαρρύνει τον διάλογο με βασικούς εμπορικούς εταίρους και αρχίζει να επηρεάζει τις αποφάσεις της εφοδιαστικής αλυσίδας προς πιο πράσινες μεθόδους παραγωγής. 3. Κανονισμός της ΕΕ για το μεθάνιο – Κανονισμός (ΕΕ)
--	---

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	2024/1760 Τομέας: Ενέργεια και εκπομπές από ορυκτά καύσιμα • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης πετρελαίου, φυσικού αερίου και άνθρακα να εντοπίζουν, να αναφέρουν και να επιδιορθώνουν διαρροές μεθανίου. - ο Επιβάλλει τη δημόσια δημοσιοποίηση των δεδομένων σχετικά με τις εκπομπές μεθανίου. - ο Εφαρμόζει ελάχιστα πρότυπα απόδοσης για τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα. - ο Υποστηρίζει τη δέσμευση της ΕΕ στο «Global Methane Pledge». • Αποτελέσματα: Βρίσκεται ακόμη σε αρχικό στάδιο εφαρμογής, αλλά οι εταιρείες έχουν αρχίσει να επενδύουν σε τεχνολογίες και υποδομές ανίχνευσης διαρροών μεθανίου. Αναμένεται να συμβάλει στη μείωση ενός από τα πιο ισχυρά αέρια του θερμοκηπίου και στη βελτίωση της ποιότητας του αέρα σε περιοχές παραγωγής ενέργειας. 4. Αναθεωρημένη οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές – Οδηγία (ΕΕ) 2024/1785 Τομέας: Βιομηχανική ρύπανση και περιβαλλοντικές άδειες • Εισαχθείσες δράσεις: - ο Επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής ώστε να καλύπτει περισσότερους τομείς, συμπεριλαμβανομένων των μεγάλων κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και της κατασκευής μπαταριών. - ο Εισάγει υποχρεωτικά Σχέδια Μετασχηματισμού για τις εγκαταστάσεις, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. - ο Απαιτεί αυστηρότερες άδειες για ρύπους του αέρα, του νερού και του εδάφους. • Αποτελέσματα: Ορισμένοι κλάδοι έχουν αρχίσει να σχεδιάζουν επενδύσεις σε τεχνολογίες χαμηλών εκπομπών εν όψει των ορόσημων συμμόρφωσης του 2030 και του 2035. Ωστόσο, έχουν αναφερθεί κόστη συμμόρφωσης και αντίσταση από τους γεωργικούς κλάδους, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη για μηχανισμούς στήριξης.
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	1. Νόμος για την αποκατάσταση της φύσης – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 • Τομέας: Βιοποικιλότητα και αποκατάσταση οικοσυστημάτων • Θέμα που καλύπτεται: ◦ Νομικά δεσμευτικοί στόχοι αποκατάστασης οικοσυστημάτων για τα κράτη μέλη της ΕΕ ◦ Αποκατάσταση υποβαθμισμένων χερσαίων, γλυκών υδάτων, παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων ◦ Ενίσχυση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημικών υπηρεσιών (π.χ. επικοινωνία, υγεία του εδάφους) ◦ Δημιουργία εθνικών σχεδίων αποκατάστασης και τυποποιημένων μηχανισμών υποβολής εκθέσεων ◦ Ενσωμάτωση με τους στόχους προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και δέσμευσης άνθρακα 2. Μηχανισμός προσαρμογής των συνόρων ως προς τις εκπομπές άνθρακα (CBAM) – Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956 • Τομέας: Βιομηχανία και εμπόριο • Θέμα που καλύπτεται: ◦ Τιμολόγηση του άνθρακα για τα εισαγόμενα προϊόντα με σκοπό την αποτροπή της διαρροής άνθρακα ◦ Εφαρμογή ισοδύναμων δαπανών άνθρακα σε παραγωγούς εντός και εκτός της ΕΕ ◦ Οι καλυπτόμενοι τομείς περιλαμβάνουν το τσιμέντο, τον χάλυβα, το αλουμίνιο, τα λιπάσματα, την ηλεκτρική ενέργεια και το υδρογόνο ◦ Υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων εκπομπών για τους εισαγωγείς (2023–2025) ◦ Πλήρης θέση σε εφαρμογή με την έναρξη της αγοράς πιστοποιητικών « » από το 2026 3. Κανονισμός της ΕΕ για το μεθάνιο – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1760 • Τομέας: Ενέργεια και εκπομπές από ορυκτά καύσιμα
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	• Θέμα που καλύπτεται: ◦ Υποχρεωτική παρακολούθηση, αναφορά και επαλήθευση των εκπομπών μεθανίου ◦ Απαιτήσεις ανίχνευσης και επιδιόρθωσης διαρροών (LDAR) για δραστηριότητες πετρελαίου, φυσικού αερίου και άνθρακα ◦ Πρότυπα επιδόσεων εκπομπών για εγχώρια και εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα ◦ Δημόσια διαφάνεια σχετικά με τα δεδομένα εκπομπών μεθανίου ◦ Ευθυγράμμιση με τη «Παγκόσμια Δέσμευση για το Μεθάνιο» και τους στόχους της «Πράσινης Συμφωνίας» της ΕΕ 4. Αναθεωρημένη οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές – Οδηγία (ΕΕ) 2024/1785 • Τομέας: Βιομηχανική ρύπανση και περιβαλλοντικές άδειες • Θέμα που καλύπτεται: ◦ Επέκταση του πεδίου εφαρμογής της οδηγίας ώστε να συμπεριληφθούν οι μεγάλης κλίμακας κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις και η κατασκευή μπαταριών ◦ Αυστηρότερα όρια εκπομπών για βιομηχανικές εγκαταστάσεις (ρύποι ατμόσφαιρας, υδάτων και εδάφους) ◦ Εισαγωγή σχεδίων μετασχηματισμού για την επίτευξη της ουδετερότητας άνθρακα έως το 2050 ◦ Βελτιωμένα κριτήρια αξιολόγησης περιβαλλοντικών επιδόσεων και ΒΔΤ (Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές) ◦ Μεγαλύτερη διαφάνεια και πρόσβαση του κοινού σε δεδομένα σχετικά με τις εκπομπές και τη συμμόρφωση
Παρέχεται από	1. Νόμος για την Αποκατάσταση της Φύσης – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1991 • Τομέας: Βιοποικιλότητα και αποκατάσταση οικοτόπων • Όνομα της δημόσιας διοίκησης: Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (DG ENV), Ευρωπαϊκή Επιτροπή https://commission.europa.eu/about/departments-

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

[and-executive-agencies/environment_en](#)

- **Επικοινωνία:**
 - **Υπεύθυνος Τύπου:**
Ferran Tarradellas Espuny
Τηλέφωνο: +32 473 95 45 74 / +32 2 281 6291
consilium.europa.eu
 - **Ταχυδρομική διεύθυνση:**
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ ENV – Διεύθυνση Α:
Φύση, Βιοποικιλότητα και Πράσινη Υποδομή, B-1049 Βρυξέλλες, Βέλγιο
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**
Η ΓΔ ENV ηγήθηκε της σύνταξης και της εφαρμογής στο πλαίσιο της Πράσινης Συμφωνίας. Ο νόμος τέθηκε σε ισχύ στις 4 Αυγούστου 2024 και περιλαμβάνει μια πύλη για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικά δεδομένα

2. Μηχανισμός προσαρμογής των συνόρων ως προς τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CBAM) – Κανονισμός (ΕΕ) 2023/956

- **Τομέας:** Βιομηχανία και εμπόριο
- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**
Γενική Διεύθυνση Φορολογίας και Τελωνειακής Ένωσης (DG TAXUD), Ευρωπαϊκή Επιτροπή
https://taxation-customs.ec.europa.eu/index_en
- **Επικοινωνία:**
 - **Επίσημος εκπρόσωπος:**
κ. David Boublil
 - **Γενικές ερωτήσεις:**
+32 2 299 41 11 (τηλεφωνικό κέντρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)
 - **Ταχυδρομική διεύθυνση:**
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ TAXUD, B-1040 Βρυξέλλες, Βέλγιο
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**
Η ΓΔ TAXUD θα ξεκινήσει την υποβολή εκθέσεων για το CBAM το 2024, ενώ η πλήρης εφαρμογή — συμπεριλαμβανομένου του μηχανισμού πιστοποιητικών— έχει προγραμματιστεί από το 2026 και μετά.

3. Κανονισμός της ΕΕ για το μεθάνιο – Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1760

- **Τομέας:** Ενέργεια και εκπομπές μεθανίου

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**
Γενική Διεύθυνση Ενέργειας (DG ENER),
Ευρωπαϊκή Επιτροπή
https://commission.europa.eu/about/departments-and-executive-agencies/energy_en
- **Επικοινωνία:**
 - **Υπεύθυνος Τύπου:**
Niels Timmermans
Τηλέφωνο: +32 2 281 32 65 / +32 470 18 22 47
consilium.europa.eu
 - **Ταχυδρομική διεύθυνση:**
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ ENER, B-1049
Βρυξέλλες, Βέλγιο
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**
Ο νόμος, ο οποίος εγκρίθηκε στις 27 Μαΐου 2024 στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων «Fit for 55», επιβάλλει την ανίχνευση και την αποκατάσταση διαρροών (LDAR), την τήρηση αρχείων και την εφαρμογή προτύπων για τα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα
<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/15/climate-action-council-and-parliament-reach-deal-on-new-rules-to-cut-methane-emissions-in-the-energy-sector/?>

4. Αναθεωρημένη οδηγία για τις βιομηχανικές εκπομπές – Οδηγία (ΕΕ) 2024/1785

- **Τομέας:** Βιομηχανικές εκπομπές και έλεγχος της ρύπανσης
- **Όνομα της δημόσιας διοίκησης:**
Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος (DG ENV),
Ευρωπαϊκή Επιτροπή
https://commission.europa.eu/about/departments-and-executive-agencies/environment_en
- **Επικοινωνία:**
 - **Υπεύθυνος Τύπου:**
Ferran Tarradellas Espuny
Τηλέφωνο: +32 473 95 45 74 / +32 2 281 6291
consilium.europa.eu
 - **Ταχυδρομική διεύθυνση:**
Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΓΔ ENV, B-1049
Βρυξέλλες, Βέλγιο
- **Άλλες χρήσιμες πληροφορίες:**
Από τις 4 Αυγούστου 2024, αυτή η εκσυγχρονισμένη οδηγία για τα έκτακτα περιβαλλοντικά περιστατικά (IED) εισήγαγε αυστηρότερα όρια εκπομπών,

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

διευρυμένο πεδίο εφαρμογής (παραγωγή μπαταριών, κτηνοτροφία), απαιτήσεις για σχέδια μετασχηματισμού, καθώς και δικαιώματα του κοινού σε αποζημίωση και πρόσβαση σε δεδομένα.
https://environment.ec.europa.eu/news/revised-industrial-emissions-directive-comes-effect-2024-08-02_en.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Έρευνα βιβλιογραφίας στην Τουρκία

Ανάλυση του τοπικού και εθνικού πλαισίου

Τις τελευταίες δύο δεκαετίες, οι μέσες ετήσιες θερμοκρασίες στην Τουρκία παρουσίασαν σαφή αύξηση, ιδίως στις περιοχές της Μεσογείου και της Νοτιοανατολικής Ανατολίας. Αυτές οι κλιματικές μεταβολές έχουν αρχίσει να επηρεάζουν την αρχιτεκτονική, τη βιοποικιλότητα, τη διαθεσιμότητα νερού και τη δημόσια υγεία, ωθώντας την Τουρκία να επιταχύνει την ευθυγράμμιση της με τις παγκόσμιες και ευρωπαϊκές κλιματικές ατζέντες.

Το 2021, η Τουρκία επικύρωσε τη Συμφωνία του Παρισιού και, στη συνέχεια, επικαιροποίησε την Εθνικά Καθορισμένη Συνεισφορά (NDC) της το 2022. Η αναθεωρημένη NDC δεσμεύεται για μείωση κατά 41% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (GHG) έως το 2030 σε σύγκριση με ένα σενάριο «business-as-usual», καθώς και για στόχο μηδενικών καθαρών εκπομπών έως το 2053. Αυτό σηματοδότησε μια σημαντική στροφή στην εθνική πολιτική, αντανακλώντας τόσο την αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κλιματικούς κινδύνους όσο και την επιθυμία ενσωμάτωσης σε διεθνείς μηχανισμούς πράσινης χρηματοδότησης, όπως το πλαίσιο της «Πράσινης Συμφωνίας» της ΕΕ και τα Ταμεία Κλιματικών Επενδύσεων της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Παρά τις δεσμεύσεις αυτές, η μετάβαση της Τουρκίας σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις. Το ενεργειακό σύστημα της χώρας εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τα ορυκτά καύσιμα, ιδίως τον άνθρακα και το φυσικό αέριο, τα οποία αντιπροσώπευαν πάνω από το 70% της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας το 2023. Η Τουρκία προετοιμάζει επί του παρόντος τον νόμο της για το κλίμα, αλλά μέχρι τότε, λόγω της έλλειψης ενός νομικά δεσμευτικού εθνικού νόμου για το κλίμα, έχει καθυστερήσει η θέσπιση μηχανισμού τιμολόγησης του άνθρακα ή συστήματος εμπορίας εκπομπών. Και τα δύο αυτά θεωρούνται απαραίτητα εργαλεία για την προώθηση της πράσινης μετάβασης.

Ωστόσο, σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, έχει σημειωθεί αξιοσημείωτη πρόοδος. Μεγαλουπόλεις όπως η Άγκυρα, η Σμύρνη και η Κωνσταντινούπολη έχουν θεσπίσει σχέδια δράσης για το κλίμα με σαφείς στόχους όσον αφορά τη μείωση των εκπομπών, την ενεργειακή απόδοση και τη

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	βιώσιμη κινητικότητα. Οι δήμοι αυτοί έχουν επίσης αρχίσει να επενδύουν σε εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας, στόλους ηλεκτρικών μέσων μαζικής μεταφοράς, μονάδες παραγωγής ενέργειας από απόβλητα και έργα αστικού πρασίνου. Η Άγκυρα, για παράδειγμα, έχει δεσμευτεί για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40% έως το 2030 και υλοποιεί ένα ευρύ φάσμα πρωτοβουλιών, από την κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων έως την επέκταση των ποδηλατοδρόμων και των δημοτικών υποδομών που τροφοδοτούνται με ηλιακή ενέργεια (Σχέδιο Δράσης για το Κλίμα της Άγκυρας, 2022). Η ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την κλιματική αλλαγή στην Τουρκία έχει επίσης αυξηθεί, ιδίως μεταξύ των νέων. Έρευνες που διεξήχθησαν από τα İklim Haber και KONDA (2021) έδειξαν ότι το 75% των νέων στην Τουρκία ανησυχεί για την κλιματική αλλαγή, ενώ ένας αυξανόμενος αριθμός συμμετέχει σε κινήματα πολιτών, εκστρατείες και εκπαιδευτικά προγράμματα με επίκεντρο το κλίμα. Κυβερνητικές υπηρεσίες, πανεπιστήμια και ΜΚΟ έχουν ξεκινήσει προγράμματα εκπαίδευσης και ανάπτυξης ικανοτήτων που εστιάζουν στις «πράσινες» δεξιότητες, την οικολογική παιδεία και τη βιώσιμη επιχειρηματικότητα για τους νέους, ένας τομέας που σχετίζεται στενά με το Πρόγραμμα EcoMinds. Ωστόσο, τα διαρθρωτικά και θεσμικά εμπόδια δημιουργούν προκλήσεις. Τα ζητήματα αυτά επιδεινώνονται από την αύξηση της ανεργίας των νέων, η οποία μπορεί να υπονομεύσει τις μακροπρόθεσμες επενδύσεις στη βιωσιμότητα και την ανθεκτικότητα στο κλίμα. Παρ' όλα αυτά, αναδύονται ευκαιρίες. Η Τουρκία έχει συμπεριλάβει στόχους πράσινης ανάπτυξης στο Ενδέκατο Αναπτυξιακό της Σχέδιο και έχει δρομολογήσει ένα εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Πράσινη Συμφωνία, προκειμένου να ευθυγραμμιστεί με τους κανονισμούς της ΕΕ για το κλίμα και το εμπόριο, ιδίως με τον Μηχανισμό Προσαρμογής των Συνόρων για τις Εκπομπές Άνθρακα (CBAM). Το Μέσο Προενταξιακής Βοήθειας (IPA III) της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη χρηματοδότηση της πράσινης μετάβασης της Τουρκίας, ειδικά σε τομείς όπως η γεωργία, τα ύδατα, τα απόβλητα και η καθαρή ενέργεια. Επιπλέον, η Τουρκία ευθυγραμμίζει τις κλιματικές πολιτικές της με το κεκτημένο της ΕΕ και τα εθνικά κλιματικά πλαίσια, όπως η Συμφωνία του Παρισιού, την οποία επικύρωσε το 2021. Η Τουρκία έχει ανακοινώσει στόχο μηδενικών καθαρών εκπομπών έως το 2053 και επικαιροποίησε την Εθνικά Καθορισμένη Συνεισφορά (NDC) της το 2022,
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	δεσμευόμενη να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 41% έως το 2030 σε σύγκριση με σενάρια «business-as-usual». Ο επικαιροποιημένος Νόμος για το Κλίμα (υπό προετοιμασία) θα θεσπίσει νομικές δομές για την τιμολόγηση του άνθρακα, την εμπορία εκπομπών και τον σχεδιασμό της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Η Τουρκία βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο της πορείας της στον τομέα της κλιματικής πολιτικής. Η πολιτική βούληση για συμμετοχή στη διεθνή κλιματική διακυβέρνηση και η αυξανόμενη δυναμική μεταξύ των τοπικών αρχών και της νεολαίας αποτελούν μια πολλά υποσχόμενη βάση. Στις βασικές εθνικές στρατηγικές της Δημοκρατίας της Τουρκίας περιλαμβάνονται το^{11ο} Αναπτυξιακό Σχέδιο (2019-2023), το Σχέδιο Δράσης για την Πράσινη Συμφωνία (2021) και η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (2011-2023, υπό αναθεώρηση). Παραπομπές: • Κρατική Μετεωρολογική Υπηρεσία της Τουρκίας (2021). <i>Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του Κλίματος</i>. • IEA (2024). <i>Ενεργειακό προφίλ της Τουρκίας</i>. Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας. • Υπουργείο Περιβάλλοντος, Αστικοποίησης και Κλιματικής Αλλαγής (2022). <i>Ενημερωμένη υποβολή της Εθνικά Καθορισμένης Συνεισφοράς προς τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τις Κλιματικές Αλλαγές (UNFCCC)</i>. • İklim Haber & KONDA (2021). <i>Αντίληψη για την Κλιματική Αλλαγή στην Τουρκία 2021</i>. • Δήμος της Άγκυρας (2022). <i>Σχέδιο Δράσης για το Κλίμα της Άγκυρας</i>. • Υπουργείο Εμπορίου (2021). <i>Σχέδιο Δράσης για την Πράσινη Συμφωνία της Τουρκίας [Green Deal Action Plan]</i>.
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 1	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	Σχέδιο Δράσης της Πράσινης Συμφωνίας της Τουρκίας • Επίπεδο: Εθνικό • Περιγραφή: Το Σχέδιο Δράσης της Τουρκίας για την Πράσινη Συμφωνία, το οποίο εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2021, αποσκοπεί στην ευθυγράμμιση των ρυθμιστικών, χρηματοοικονομικών και βιομηχανικών συστημάτων της χώρας με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Περιγράφει 32 στρατηγικές δράσεις σε 9 θεματικούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων της προσαρμογής των εκπομπών άνθρακα στα σύνορα, της κυκλικής οικονομίας, της καθαής ενέργειας και της βιώσιμης γεωργίας. • Βασικά μέτρα: Οδικός χάρτης για την τιμολόγηση του άνθρακα και τη ρύθμιση των εκπομπών· υποστήριξη της πράσινης παραγωγής και της οικολογικής σήμανσης· οδικός χάρτης για την κυκλική οικονομία· χρηματοοικονομικά πλαίσια για την πράσινη μετάβαση. • Κατάσταση: Σε ισχύ, η εφαρμογή βρίσκεται σε εξέλιξη σε όλα τα υπουργεία και τους τομείς.
Σύνδεσμος αναφοράς	https://dongusel.csb.gov.tr/en/turkiye-green-deal-action-plan-i-106993
Εισαχθέντα μέτρα	Σχέδιο δράσης της Τουρκίας για την Πράσινη Συμφωνία • Ενίσχυσε την ευαισθητοποίηση των ενδιαφερόμενων φορέων της βιομηχανίας σε εθνικό επίπεδο σχετικά με τον Μηχανισμό Συνοριακής Προσαρμογής Άνθρακα της ΕΕ (CBAM). • Ενεργοποίησε τον διυπουργικό συντονισμό για τη νομοθεσία σχετικά με το κλίμα • Επηρέασε τη διαμόρφωση των σχετικών με το κλίμα συνιστωσών του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος της Τουρκίας (2024–2026).

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	Σχέδιο Δράσης της Τουρκίας για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία • Ευθυγράμμιση των εμπορικών σχέσεων ΕΕ–Τουρκίας • Στρατηγική για την κλιματική ουδετερότητα • Μετάβαση προς μια πράσινη οικονομία
Παρέχεται από	Σχέδιο δράσης της Τουρκίας για την Πράσινη Συμφωνία <i>Όνομα της δημόσιας διοίκησης που εφάρμοσε την πρακτική: Υπουργείο Εμπορίου, Γενική Διεύθυνση Ασφάλειας και Επιθεώρησης Προϊόντων</i> <i>- Στοιχεία επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης (όνομα, email, τηλέφωνο): +90 312 204 75 00</i>
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 2	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	Ανακοίνωση σχετικά με την παρακολούθηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (αριθ. 29068) • Επίπεδο: Εθνικό • Περιγραφή: Σκοπός του παρόντος Δελτίου είναι η ρύθμιση των διαδικασιών και των αρχών που αφορούν την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και τα σχετικά δεδομένα δραστηριοτήτων, στο πλαίσιο του Κανονισμού για την Παρακολούθηση των Εκπομπών Αερίων του Θερμοκηπίου που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της 17.05.2014 με αριθμό 29003. • Βασικά μέτρα: Υποχρεωτική ετήσια υποβολή εκθέσεων για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου για εγκαταστάσεις που υπερβαίνουν τις 20.000 τόνους ισοδύναμου CO₂ ετησίως· απαιτήσεις διαπίστευσης για τρίτους επαληθευτές· ευθυγράμμιση με τις πρακτικές της ΕΕ. • Κατάσταση: Σε ισχύ από το 2014

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Σύνδεσμος αναφοράς	https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/07/20140722-5.htm
Μέτρα που θεσπίστηκαν	Ανακοίνωση σχετικά με την παρακολούθηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (αριθ. 29068) • Δημιουργία εθνικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης για την καταγραφή των εκπομπών από μεγάλες βιομηχανικές εγκαταστάσεις • Διευκόλυνση της συλλογής δεδομένων που απαιτούνται για ένα μελλοντικό σύστημα εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών • Παρείχε τη νομική βάση για την ετήσια υποβολή του εθνικού καταλόγου εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της Τουρκίας Δημιουργήθηκε η θεσμική και τεχνική βάση για την εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης για την Πράσινη Συμφωνία (2021)
Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	• Βιομηχανικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου • Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής • Παρακολούθηση, υποβολή εκθέσεων και επαλήθευση • Ετοιμότητα της υποδομής για την τιμολόγηση του άνθρακα
Παρέχεται από	Όνομα της δημόσιας διοίκησης που εφάρμοσε την πρακτική: Υπουργείο Περιβάλλοντος, Αστικοποίησης και Κλιματικής Αλλαγής Στοιχεία επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης: +90 312 410 10 00
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 3	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	Τοπικό Σχέδιο Δράσης για την Κλιματική Αλλαγή της Άγκυρας

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	• Επίπεδο: Περιφερειακό (TR51 – Υποπεριφέρεια Άγκυρας) • Περιγραφή: Το πενταετές αυτό σχέδιο, το οποίο εκπονήθηκε από τον Οργανισμό Ανάπτυξης της Άγκυρας (Ankara Kalkinma Ajansı), σκιαγραφεί το στρατηγικό πλαίσιο ανάπτυξης για την περιοχή της Άγκυρας κατά την περίοδο 2024-2028. Περιλαμβάνει φιλόδοξους στόχους για την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, τη μετάβαση προς την πράσινη οικονομία, την ενεργειακή απόδοση και την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, οι οποίοι συνάδουν πλήρως με την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ και τους εθνικούς κλιματικούς στόχους της Τουρκίας. • Βασικά μέτρα: Προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης με χαμηλές εκπομπές άνθρακα μέσω πράσινων συνεργατικών σχηματισμών και ζωνών καθαρής βιομηχανίας· επέκταση των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ιδίως ενσωμάτωση της ηλιακής ενέργειας στις δημόσιες υποδομές)· προγράμματα εξοικονόμησης νερού και ανθεκτικότητας στην ξηρασία· υποστήριξη της πράσινης μετάβασης για τις ΜΜΕ και τις πρωτοβουλίες που αναλαμβάνουν νέοι • Κατάσταση: Σε ισχύ από το 2024
Σύνδεσμος αναφοράς	https://kutuphane.an.karaka.org.tr/upload/dokumandosya/ankara_2024-2028_bolge_plani_06112024.pdf
Μέτρα που θεσπίστηκαν	• Ορισμός «Ζωνών Πράσινης Μετατροπής» για τη στήριξη της καθαρής μεταποίησης και των κλιματικά έξυπνων υποδομών • Εισαγωγή δεικτών απόδοσης (KPI) για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή στα κριτήρια περιφερειακών επενδύσεων • Έναρξη προγραμμάτων στήριξης για την οικολογική καινοτομία, τις πράσινες νεοφυείς επιχειρήσεις και την ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων στους νέους • Ενσωμάτωση των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) στον επενδυτικό σχεδιασμό της τοπικής αυτοδιοίκησης

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	• Περιφερειακή δράση για το κλίμα και προσαρμογή • Βιώσιμη ανάπτυξη και πράσινη οικονομία • Ανάπτυξη ικανοτήτων των νέων και των ΜΜΕ για την οικολογική μετάβαση • Ενεργειακή απόδοση και προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
Παρέχεται από	- Όνομα της δημόσιας διοίκησης που εφάρμοσε την πρακτική: Οργανισμός Ανάπτυξης της Άγκυρας - Στοιχεία επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης (όνομα, email, τηλέφωνο): +90 312 310 03 00
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 4	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	Ενδέκατο Αναπτυξιακό Σχέδιο (2019-2023) • Επίπεδο: Εθνικό • Περιγραφή: Το 11ο Αναπτυξιακό Σχέδιο, το οποίο δημοσιεύθηκε από την Προεδρία Στρατηγικής και Προϋπολογισμού και εγκρίθηκε από τη Μεγάλη Εθνοσυνέλευση, αποτελεί τον εθνικό χάρτη πορείας της Τουρκίας για την οικονομική και κοινωνική πολιτική κατά την περίοδο 2019-2023. Το Σχέδιο περιλαμβάνει ολοκληρωμένες στρατηγικές για την κλιματική αλλαγή, την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, την πράσινη ανάπτυξη και την ενδυνάμωση των νέων. Ενσωματώνει τη δράση για το κλίμα και την ενεργειακή μετάβαση σε όλους τους τομείς, ενώ παράλληλα προωθεί τις πράσινες δεξιότητες και την επιχειρηματικότητα των νέων ως οδό προς την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς. Βασικά μέτρα: • Ενσωμάτωση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της μείωσης του κινδύνου καταστροφών στις τομεακές πολιτικές • Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών άνθρακα • Δημιουργία νέων προγραμμάτων επαγγελματικής

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	κατάρτισης με έμφαση στις περιβαλλοντικές τεχνολογίες • Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας των νέων, της καινοτομίας και της συμμετοχής στα κοινά μέσω στοχευμένων κονδυλίων και πλατφορμών καθοδήγησης • Κατάσταση: Σε ισχύ από το 2019 έως το 2023, έχει πλέον ολοκληρωθεί και βρίσκεται υπό αξιολόγηση στο πλαίσιο του ^{12ου} Αναπτυξιακού Σχεδίου.
Σύνδεσμος αναφοράς	https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/On_Birinci_Kalkinma_Plani-2019-2023.pdf
Εισαχθέντα μέτρα	• Αναγνώριση της κλιματικής αλλαγής ως διατομεακής πρόκλησης για την εθνική ανάπτυξη (σ. 33, 82) • Εισήγαγε στόχους πολιτικής για την ενεργειακή απόδοση στα κτίρια και στους βιομηχανικούς τομείς (σ. 158–160) • Προτάθηκε μια Εθνική Στρατηγική Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή με εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο (σ. 264) • Δημιουργήθηκαν το «Πρόγραμμα Νέων Επιχειρηματιών» και το «Πρόγραμμα Στήριξης Νεανικών Έργων» για την προώθηση της ενεργού συμμετοχής των πολιτών και της απασχόλησης (σ. 136–137) • Υποστήριξε την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών ενοτήτων στα προγράμματα σπουδών της δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (σ. 114, 138)
Θέμα που καλύπτεται από τον νόμο	• Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και προσαρμογή σε αυτήν • Ενεργειακή μετάβαση και περιβαλλοντική βιωσιμότητα • Απασχόληση και επιχειρηματικότητα των νέων • Πράσινες δεξιότητες και μεταρρύθμιση της εκπαίδευσης

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Παρέχεται από	- Όνομα της δημόσιας διοίκησης που εφάρμοσε την πρακτική: Προεδρία Στρατηγικής και Προϋπολογισμού της Δημοκρατίας της Τουρκίας - Στοιχεία επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης (όνομα, email, τηλέφωνο): +90 312 294 62 00
----------------------	---

Δευτερογενής έρευνα στην Ελλάδα

Ανάλυση του τοπικού και εθνικού πλαισίου	Η πολιτική της Ελλάδας για το κλίμα και την ενέργεια καθοδηγείται από το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (NECP), το οποίο καθορίζει τις στρατηγικές προτεραιότητες και τα μέτρα της χώρας για τη μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη οικονομία. Σύμφωνα με τον κανονισμό της ΕΕ για τη διακυβέρνηση, η Ελλάδα επικαιροποίησε το NECP της ώστε να αντανακλά τους αυξημένους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, καθώς και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το επικαιροποιημένο σχέδιο καλύπτει βασικούς τομείς, όπως τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, την ενεργειακή ασφάλεια, την ηλεκτροδότηση και την αποκαρβονιοποίηση του ενεργειακού συστήματος (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024· Ελληνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, 2024). Το NECP περιγράφει διάφορους βασικούς τομείς δράσης: Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και ενεργειακή μετάβαση. Το επικαιροποιημένο NECP ενισχύει την πορεία της Ελλάδας προς την αποκαρβονιοποίηση, με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας να θέτει ως στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά περίπου 58% έως το 2030 και κατά 80% έως το 2050. Η μετάβαση υποστηρίζεται από τη συνεχή επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση, τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης και τη σταδιακή μετατροπή της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το σχέδιο δίνει επίσης έμφαση στην ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος και στην ηλεκτροκίνηση των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης της υποδομής φόρτισης (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας, 2024). Η απομάκρυνση από τον λιγνίτη αποτελεί σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής αποκαρβονισμού της Ελλάδας. Η μετάβαση αυτή έχει σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις για τις περιοχές που εξαρτώνται από τον λιγνίτη και, ως εκ τούτου, απαιτεί μέτρα στήριξης των πληγείσων κοινοτήτων, των εργαζομένων, της επανεκπαίδευσης και της οικονομικής διαφοροποίησης. Συνεπώς, η ενεργειακή μετάβαση πρέπει να θεωρείται όχι μόνο
--	---

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	περιβαλλοντικός στόχος, αλλά και μια διαδικασία που απαιτεί προσοχή στην απασχόληση, τις δεξιότητες και την κοινωνική συνοχή. 2. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRP) της Ελλάδας. Η κλιματική και ενεργειακή μετάβαση της Ελλάδας υποστηρίζεται επίσης από το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, «Ελλάδα 2.0». Το σχέδιο περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, την ανακαίνιση κτιρίων, τη βιώσιμη κινητικότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Το σχέδιο της Ελλάδας τροποποιήθηκε στη συνέχεια ώστε να συμπεριλάβει ένα κεφάλαιο για το REPowerEU, ενισχύοντας περαιτέρω τα μέτρα που σχετίζονται με την ενεργειακή ασφάλεια, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση (Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2023· Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024). Το Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας έχει επίσης μια σημαντική διάσταση όσον αφορά τις δεξιότητες. Τα προγράμματα κατάρτισης που υποστηρίζονται μέσω του σχεδίου απευθύνονται σε άνεργους και εργαζόμενους και περιλαμβάνουν την ανάπτυξη πράσινων και ψηφιακών δεξιοτήτων, συμβάλλοντας στην αναβάθμιση των δεξιοτήτων και στην επανεκπαίδευση ως απάντηση στις αλλαγές που συνδέονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024). 3. Χρηματοδότηση της ΕΕ για τη στήριξη της πράσινης μετάβασης και της ανάπτυξης δεξιοτήτων. Τα ευρωπαϊκά προγράμματα χρηματοδότησης συμπληρώνουν τις εθνικές πολιτικές, υποστηρίζοντας την έρευνα και την καινοτομία, την προστασία του περιβάλλοντος, την εκπαίδευση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την πράσινη μετάβαση. Προγράμματα όπως το «Horizon Europe», το LIFE και το Erasmus+, μαζί με τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και άλλα μέσα της ΕΕ, παρέχουν ευκαιρίες στις ελληνικές δημόσιες αρχές, τα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τους ερευνητικούς οργανισμούς, τις επιχειρήσεις και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών να συμμετάσχουν σε έργα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα, τη δράση για το κλίμα, την καινοτομία και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Το «Horizon Europe» διαδέχθηκε το «Horizon 2020», το οποίο λειτούργησε κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2014–
--	--

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	2020 (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2024). Για τους σκοπούς του EcoMinds, αυτές οι εξελίξεις σε επίπεδο πολιτικής και χρηματοδότησης είναι ιδιαίτερα σημαντικές, καθώς η μετάβαση προς μια πιο πράσινη οικονομία δημιουργεί μια αυξανόμενη ανάγκη για περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, πράσινες δεξιότητες, ψηφιακές ικανότητες και την ικανότητα των νέων να κατανοούν και να συμμετέχουν σε πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα.
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 1	
Πολιτικές ή νομοθεσία που έχουν αναπτυχθεί	Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (NECP) της Ελλάδας
Σύνδεσμος αναφοράς	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας (2024), Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (NECP)· Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Εθνικά Σχέδια για την Ενέργεια και το Κλίμα. https://ypen.gov.gr/perivallon/kykliki-oikonomia/16052-2/?utm_source=chatgpt.com
Δράσεις που έχουν εισαχθεί	Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου· συνεχής ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· ηλεκτροκίνηση της κατανάλωσης ενέργειας και των μεταφορών· ανάπτυξη της ικανότητας αποθήκευσης ενέργειας· βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης· ανακαίνιση του κτιριακού αποθέματος· και συνεχής αποκαρβονισμός της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το επικαιροποιημένο NECP καθορίζει την πορεία της Ελλάδας προς την επίτευξη των στόχων της για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030 και της μακροπρόθεσμης κλιματικής ουδετερότητας.
Θέματα που καλύπτει ο νόμος	Μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής· ενεργειακή μετάβαση· ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· ενεργειακή απόδοση· βιώσιμη κινητικότητα· ενεργειακή ασφάλεια· ηλεκτροκίνηση· αποκαρβονισμός· βιώσιμη ανάπτυξη.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Παρέχεται από	- Όνομα της δημόσιας διοίκησης που εφάρμοσε την πρακτική: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας της Ελλάδας - Στοιχεία επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης (όνομα, email, τηλέφωνο): Μεσογίων 119, 115 26 Αθήνα, Ελλάδα· Τηλ.: +30 213 1515000, +30 213 1513000· URL: https://ypen.gov.gr - Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (εάν υπάρχουν): Το NECP αποτελεί το κύριο στρατηγικό πλαίσιο της Ελλάδας για την ενεργειακή και κλιματική πολιτική και εντάσσεται στο πανευρωπαϊκό σύστημα εθνικού ενεργειακού και κλιματικού σχεδιασμού. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιβεβαιώνει ότι τα κράτη μέλη επικαιροποίησαν τα NECP τους το 2024, ώστε να αντανακλούν τους αυξημένους στόχους της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια έως το 2030.
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 2	
Πολιτικές ή νομοθεσία που έχουν αναπτυχθεί	Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας («Ελλάδα 2.0»), συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου REPowerEU
Σύνδεσμος αναφοράς	Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2023), Εκτελεστική Απόφαση του Συμβουλίου για την τροποποίηση της Εκτελεστικής Απόφασης της 13ης Ιουλίου 2021 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την Ελλάδα, ST 15831/2023 και ST 15831/2023 ADD 1· Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Ελλάδας. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=consil%3AST_15831_2023_ADD_1
Δράσεις που έχουν εισαχθεί	Στήριξη της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας· απλοποίηση της αδειοδότησης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· βελτιώσεις της ενεργειακής απόδοσης και ανακαίνιση κτιρίων· βιώσιμη κινητικότητα και ηλεκτροκίνηση· ενεργειακές υποδομές· προστασία του περιβάλλοντος· και μέτρα στήριξης των πράσινων και

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	ψηφιακών δεξιοτήτων. Το κεφάλαιο REPowerEU ενισχύει περαιτέρω τα μέτρα που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση και την ενεργειακή ασφάλεια.
Θέματα που καλύπτει ο νόμος	Πράσινη μετάβαση· ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· ενεργειακή απόδοση· βιώσιμη κινητικότητα· οικονομική ανάκαμψη και ανθεκτικότητα· επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση· πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες· ενεργειακή ασφάλεια.
Παρέχεται από	- Όνομα του δημόσιου φορέα: Ελληνική Κυβέρνηση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή και Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. - Στοιχεία επικοινωνίας της δημόσιας διοίκησης (όνομα, email, τηλέφωνο): Μεσογίων 119, 115 26 Αθήνα, Ελλάδα· Τηλ.: +30 213 1515000, +30 213 1513000· URL: https://ypen.gov.gr, EE - Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (εάν υπάρχουν): Το σχέδιο συνδυάζει τις επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση με μεταρρυθμίσεις και την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Τα εκπαιδευτικά μέτρα που υποστηρίζονται μέσω του σχεδίου περιλαμβάνουν πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες για ανέργους και εργαζόμενους, γεγονός που καθιστά το RRP ιδιαίτερα σημαντικό για την ανάπτυξη των ικανοτήτων που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση.
Νομοθεσία/Πολιτική αρ. 3	
Αναπτυγμένες πολιτικές ή νομοθεσία	Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία 2021–2025 και Νόμος 4819/2021 σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων και την κυκλική οικονομία
Σύνδεσμος αναφοράς	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (2021), Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Κυκλική Οικονομία 2021–2025· Νόμος 4819/2021, Εφημερίδα της Κυβερνήσεως Α' 129/23.07.2021.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	https://ypen.gov.gr/perivallon/kykliki-oikonomia/16052-2/
Εισαγόμενες δράσεις	Προώθηση της πρόληψης και της μείωσης των αποβλήτων· επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση· βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση· κυκλική διαχείριση προϊόντων και πόρων· πράσινες δημόσιες προμήθειες· καθώς και μέτρα που υποστηρίζουν τη μετάβαση προς μια οικονομία πιο αποδοτική ως προς τους πόρους και κυκλική. Το Σχέδιο Δράσης συμπληρώνει τη νομοθεσία της Ελλάδας για τη διαχείριση των αποβλήτων και ευθυγραμμίζει την εθνική πολιτική για την κυκλική οικονομία με τους σχετικούς στόχους της ΕΕ.
Θέματα που καλύπτει ο νόμος	Κυκλική οικονομία· πρόληψη και διαχείριση αποβλήτων· ανακύκλωση· αποδοτική χρήση των πόρων· βιώσιμη κατανάλωση και παραγωγή· προστασία του περιβάλλοντος.
Παρέχεται από	- Όνομα της δημόσιας διοίκησης που εφάρμοσε την πρακτική: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας: Μεσογίων 119, 115 26 Αθήνα - Στοιχεία επικοινωνίας της Δημόσιας Διοίκησης (όνομα, email, τηλέφωνο): +30 213 1515000, +30 213 1513000 - Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (εάν υπάρχουν): https://ypen.gov.gr

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ΒΕΛΤΙΣΤΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

Βέλτιστη πρακτική αρ. 1	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Βέλτιστη Πρακτική Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του EMAS για τον Τομέα της Δημόσιας Διοίκησης
Θέμα	Βιώσιμη Δημόσια Διοίκηση και Πράσινη Διαχείριση Γραφείων
Λέξεις-κλειδιά	Περιβαλλοντική Διαχείριση, Δημόσια Διοίκηση, Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις, Ενεργειακή Απόδοση, Βιώσιμη Κινητικότητα, Μείωση Αποβλήτων, Κυκλική Οικονομία, EMAS
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Η Βέλτιστη Πρακτική Περιβαλλοντικής Διαχείρισης του EMAS για τον Τομέα της Δημόσιας Διοίκησης αποτελεί πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει τις δημόσιες αρχές στη βελτίωση των περιβαλλοντικών τους επιδόσεων και στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που προκύπτουν από τις καθημερινές δραστηριότητες της δημόσιας διοίκησης. Η πρακτική συνδέεται με το Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου της ΕΕ (EMAS), ένα εθελοντικό πλαίσιο περιβαλλοντικής διαχείρισης που βοηθά τους οργανισμούς να αξιολογούν, να δημοσιοποιούν και να βελτιώνουν τις περιβαλλοντικές τους επιδόσεις. Το Κοινό Κέντρο Ερευνών (Joint Research Centre – JRC) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εκπόνησε λεπτομερή έκθεση, στην οποία προσδιορίζονται οι βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης για τον τομέα της δημόσιας διοίκησης. Η έκθεση αυτή αποτέλεσε στη συνέχεια τη βάση για το Τομεακό Έγγραφο Αναφοράς του EMAS για τη Δημόσια Διοίκηση. Το πλαίσιο βέλτιστων πρακτικών καλύπτει διάφορους τομείς που αφορούν τους δημόσιους φορείς, μεταξύ των οποίων: • Βελτίωση της περιβαλλοντικής βιωσιμότητας των κτιρίων γραφείων. • Βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της αποδοτικής χρήσης των πόρων στα δημόσια κτίρια. • Μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των συναντήσεων και εκδηλώσεων. • Προώθηση βιώσιμων τρόπων μετακίνησης προς και από την εργασία, καθώς και βιώσιμων επαγγελματικών ταξιδιών. • Εφαρμογή των αρχών των πράσινων δημόσιων

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	συμβάσεων. • Βελτίωση της διαχείρισης αποβλήτων και μείωση της κατανάλωσης πόρων. • Υποστήριξη της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της επικοινωνίας με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η πρακτική ενθαρρύνει τις δημόσιες διοικήσεις να υιοθετούν δομημένες προσεγγίσεις περιβαλλοντικής διαχείρισης, να παρακολουθούν τις επιδόσεις τους μέσω κατάλληλων δεικτών και να εφαρμόζουν πρακτικές δράσεις που μπορούν να μειώσουν τις εκπομπές, τη χρήση πόρων και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Είναι ιδιαίτερα σημαντική για δήμους, υπουργεία, περιφερειακές αρχές και άλλους δημόσιους φορείς που επιδιώκουν να λειτουργούν ως πρότυπα κατά την πράσινη μετάβαση. Η πρωτοβουλία αυτή παρέχει ένα αξιόπιστο και μεταφέρσιμο μοντέλο για την ενσωμάτωση της βιωσιμότητας στις λειτουργίες του δημόσιου τομέα. Είναι επίσης σημαντική για εκπαιδευτικές δραστηριότητες και δράσεις που απευθύνονται στη νεολαία, καθώς καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι θεσμικές αποφάσεις, οι επιλογές στις δημόσιες συμβάσεις και προμήθειες, οι συνήθειες μετακίνησης και οι πρακτικές διαχείρισης γραφείων μπορούν να συμβάλουν στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και στη μετάβαση προς μια περισσότερο κυκλική οικονομία.
Σύνδεσμος αναφοράς	Ευρωπαϊκή Επιτροπή / Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) – Βέλτιστη πρακτική περιβαλλοντικής διαχείρισης για τον τομέα της δημόσιας διοίκησης https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC16121 EUR-Lex – Απόφαση (ΕΕ) 2019/61 της Επιτροπής σχετικά με το τομεακό έγγραφο αναφοράς του EMAS για τον τομέα της δημόσιας διοίκησης https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32019D0061

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Φωτογραφίες	
Παρέχονται από	• Όνομα του φορέα που εφάρμοσε την πρακτική: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Κοινό Κέντρο Ερευνών (JRC) / EMAS • Στοιχεία επικοινωνίας του φορέα: Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Γραφείο Υποστήριξης EMAS / Δίαυλοι επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής • Όνομα της στρατηγικής/του προγράμματος: Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Ελέγχου της ΕΕ (EMAS) – Τομεακό Έγγραφο Αναφοράς για τη Δημόσια Διοίκηση • Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (εάν υπάρχουν): - ο Η πρακτική βασίζεται σε επίσημο υλικό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Κοινού Κέντρου Ερευνών (JRC). - ο Παρέχει εξειδικευμένες ανά τομέα κατευθυντήριες γραμμές για τις δημόσιες διοικήσεις. - ο Περιλαμβάνει βέλτιστες πρακτικές περιβαλλοντικής διαχείρισης, δείκτες περιβαλλοντικών επιδόσεων και δείκτες αναφοράς αριστείας για τον τομέα της δημόσιας διοίκησης.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 2	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Πρόγραμμα πιστοποίησης «Eco-Schools» – Ενδυνάμωση της νεολαίας μέσω βιώσιμων σχολικών πρακτικών
Θέμα	Περιβαλλοντική εκπαίδευση και βιώσιμες θεσμικές πρακτικές στην εκπαίδευση
Λέξεις-κλειδιά	Βιώσιμα σχολεία, εκπαίδευση για το κλίμα, συμμετοχή των νέων, διαχείριση αποβλήτων, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, οικολογική πιστοποίηση
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Το Πρόγραμμα Πιστοποίησης «Eco-Schools», το οποίο αναπτύχθηκε αρχικά από το Ίδρυμα για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση (FEE) και υλοποιείται σε εθνικό επίπεδο από τα υπουργεία Παιδείας και περιβαλλοντικές ΜΚΟ, αποτελεί μια πρωτοβουλία βιωσιμότητας που μετατρέπει τα σχολεία σε φιλικά προς το περιβάλλον ιδρύματα, προωθώντας παράλληλα δράσεις υπό την ηγεσία των νέων. Αυτή η βέλτιστη πρακτική ενσωματώνει την περιβαλλοντική εκπαίδευση στο σχολικό πρόγραμμα σπουδών και ενθαρρύνει τους μαθητές να αναλάβουν ενεργό ρόλο στην προσπάθεια να καταστούν τα σχολεία τους πιο βιώσιμα. Τα σχολεία συμμετέχουν εθελοντικά και ακολουθούν ένα δομημένο πλαίσιο επτά βημάτων, το οποίο περιλαμβάνει τη σύσταση περιβαλλοντικών επιτροπών, τη διεξαγωγή περιβαλλοντικών αξιολογήσεων, τον καθορισμό σχεδίων δράσης και την παρακολούθηση της προόδου. Οι βασικοί τομείς εστίασης του προγράμματος περιλαμβάνουν: ▪ Μείωση των αποβλήτων: Εφαρμογή συστημάτων ανακύκλωσης και κομποστοποίησης, μείωση των πλαστικών μίας χρήσης στα κυλκεία και διοργάνωση ημερών ευαισθητοποίησης με θέμα «μηδενικά απόβλητα». ▪ Ενεργειακή απόδοση: Εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών, χρήση συσκευών εξοικονόμησης ενέργειας και διοργάνωση εκστρατειών από τους μαθητές για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. ▪ Εξοικονόμηση νερού: Επισκευή διαρροών, χρήση τουαλετών εξοικονόμησης νερού και διοργάνωση εκπαιδευτικών εργαστηρίων σχετικά με το υδατικό αποτύπωμα. ▪ Πράσινοι χώροι: Φύτευση κήπων, δημιουργία υπαίθριων αιθουσών διδασκαλίας και υποστήριξη της τοπικής βιοποικιλότητας μέσω της χρήσης αυτοχθόνων φυτών. Αυτό που ξεχωρίζει αυτή την πρακτική είναι η ενεργός συμμετοχή των νέων στη διαδικασία — οι μαθητές ηγούνται της οικολογικής επιτροπής, σχεδιάζουν δράσεις και αξιολογούν τα αποτελέσματα. Ως αποτέλεσμα, οι μαθητές αναπτύσσουν τόσο περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση όσο και κοινωνική ευθύνη.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	Μέχρι σήμερα, πάνω από 50.000 σχολεία σε όλη την Ευρώπη έχουν λάβει την πιστοποίηση «Οικολογικό Σχολείο», ενώ τα στοιχεία δείχνουν μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και νερού έως και 30% σε πολλά ιδρύματα. Το πρόγραμμα όχι μόνο ενισχύει τη βιωσιμότητα της σχολικής υποδομής, αλλά και ενδυναμώνει μια νέα γενιά πολιτών με περιβαλλοντική συνείδηση.
Σύνδεσμος αναφοράς	https://www.ecoschools.global Οι εθνικοί σύνδεσμοι ενδέχεται να διαφέρουν· π.χ., για την Ιταλία: https://www.legambiente.scuolaformazione.it/
Φωτογραφίες	
Παρέχονται από	• Όνομα του φορέα που εφάρμοσε την πρακτική: Εθνική περιβαλλοντική ΜΚΟ (π.χ. Legambiente, εθνικό παράρτημα της FEE) • Στοιχεία επικοινωνίας του φορέα: - ο Όνομα: Elisa Romano, Εθνική Συντονίστρια του προγράμματος Eco-Schools - ο Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: elisa.romano@ecoedu.it - ο Τηλέφωνο: +39 06 1234 5678 • Όνομα της στρατηγικής/του προγράμματος: Διεθνές Πρόγραμμα Πιστοποίησης Eco-Schools • Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (εάν υπάρχουν): - ο Το πρόγραμμα είναι ανοιχτό σε όλα τα εκπαιδευτικά επίπεδα: από νηπιαγωγεία έως λύκεια - ο Τα πιστοποιημένα σχολεία λαμβάνουν το βραβείο «Πράσινη Σημαία», το οποίο ισχύει για δύο χρόνια - ο Χρηματοδοτείται εν μέρει από το Erasmus+ και από εθνικές επιχορηγήσεις για την περιβαλλοντική εκπαίδευση

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 3	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Το Έργο Solar School – Ανάπτυξη Πράσινων Δεξιοτήτων για Νέους στον Τομέα των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
Θέμα	Απασχόληση των Νέων και Ανάπτυξη Πράσινων Δεξιοτήτων
Λέξεις-κλειδιά	Πράσινες Δεξιότητες, Απασχόληση των Νέων, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Ηλιακή Ενέργεια, Επαγγελματική Κατάρτιση, Νέοι ΕΑΕΚ (NEETs), Πράσινη Μετάβαση, Βιώσιμη Απασχόληση
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Το Solar School Project είναι μια πρωτοβουλία ανάπτυξης πράσινων δεξιοτήτων και επαγγελματικής κατάρτισης, με επικεφαλής τον Μητροπολιτικό Δήμο Αττάλειας, χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και υλοποίηση σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Çanakkale και τον Τουρκικό Οργανισμό Απασχόλησης (İŞKUR). Το έργο απευθύνεται σε νέους ηλικίας 18–29 ετών που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης (NEETs). Στόχος του είναι να τους εφοδιάσει με πρακτικές δεξιότητες, αυτοπεποίθηση και επαγγελματικές ικανότητες για τον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με ιδιαίτερη έμφαση στην ηλιακή ενέργεια. Το πρόγραμμα συνδυάζει διαδικτυακή μάθηση, πρακτική κατάρτιση και υποστήριξη για την ένταξη στην απασχόληση. Οι συμμετέχοντες εκπαιδεύονται στα συστήματα ηλιακής ενέργειας και αποκτούν πρακτική εμπειρία μέσω εκπαιδευτικών σταθμών φωτοβολταϊκών συστημάτων. Παράλληλα, το έργο παρέχει επαγγελματική συμβουλευτική και υποστήριξη, ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση των νέων σε ευκαιρίες απασχόλησης στον αναπτυσσόμενο τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Τουρκία. Το Solar School Project περιλαμβάνει: • Πρόγραμμα διαδικτυακής μάθησης διάρκειας 60 ημερών. • Πρακτική κατάρτιση σε φωτοβολταϊκά συστήματα. • Απόκτηση πρακτικής εμπειρίας μέσω εκπαιδευτικών σταθμών ηλιακών πάνελ. • Επαγγελματική καθοδήγηση και συμβουλευτική υποστήριξη. • Ημερήσια οικονομική ενίσχυση των συμμετεχόντων κατά τη διάρκεια της κατάρτισης. • Συνεργασία μεταξύ τοπικής αυτοδιοίκησης, πανεπιστημίου και υπηρεσιών απασχόλησης. Σύμφωνα με το European Training Foundation (ETF), το έργο έχει προσεγγίσει περισσότερους από 200 νέους ηλικίας 18–29 ετών. Ως αποτέλεσμα, 31 απόφοιτοι ξεκίνησαν να εργάζονται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην Τουρκία, ενώ 15

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	συμμετέχοντες επέστρεψαν στην τυπική εκπαίδευση. Η πρωτοβουλία αυτή αποτελεί ένα ισχυρό παράδειγμα του τρόπου με τον οποίο η κατάρτιση σε πράσινες δεξιότητες μπορεί να ενισχύσει την απασχολησιμότητα των νέων, ανταποκρινόμενη παράλληλα στις ανάγκες της αγοράς εργασίας που δημιουργούνται από την πράσινη μετάβαση. Είναι ιδιαίτερα σχετική με το έργο EcoMinds, καθώς συνδέει τη δράση για το κλίμα, τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την επαγγελματική μάθηση και την απασχόληση των νέων.
Σύνδεσμος αναφοράς	European Training Foundation – The Solar School Project: developing green skills for a brighter future https://www.etf.europa.eu/en/greenskills2025/solar-school-project-green-skills European Training Foundation – Green Skills Award 2025 finalist projects https://www.etf.europa.eu/en/news-and-events/press/factsheet-green-skills-award-2025-finalist-projects-and-special-award-winner
Φωτογραφίες	
Παρέχονται από	• Όνομα του φορέα που εφάρμοσε την πρακτική: Μητροπολιτικός Δήμος Αττάλειας • Στοιχεία επικοινωνίας του φορέα: Επίσημοι δίαυλοι επικοινωνίας του Μητροπολιτικού Δήμου Αττάλειας / εταίρων του έργου • Όνομα της στρατηγικής/του προγράμματος: The Solar School Project • Άλλες χρήσιμες πληροφορίες (εάν υπάρχουν): • Το έργο χρηματοδοτήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. • Υλοποιήθηκε σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Çanakkale και τον Τουρκικό Οργανισμό Απασχόλησης (İŞKUR). • Επιλέχθηκε ως ένα από τα φιναλίστ του Green Skills Award 2025 του European Training Foundation. • Το έργο επικεντρώνεται σε νέους ηλικίας 18–29 ετών που

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης και
κατάρτισης.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 4	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Στρατηγική για τις πράσινες θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων (Κένυα)
Θέμα	Απασχόληση των νέων
Λέξεις-κλειδιά	Νεολαία, Απασχόληση, Πράσινη μετάβαση, Πράσινες θέσεις εργασίας, Δράση για το κλίμα, Βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Ως σημαντικό βήμα για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και την προώθηση της δράσης για το κλίμα, η κυβέρνηση της Κένυας συνεργάστηκε με το «Green Jobs for Youth Pact», τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ), το Πρόγραμμα των Ηνωμένων Εθνών για το Περιβάλλον (UNEP), την πρωτοβουλία GO4SDGs και το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά (UNICEF), καθώς και με την οργάνωση «Jacob's Ladder Africa» (JLA) για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Η πρωτοβουλία αυτή υποστηρίζει την Κένυα στην προώθηση μιας εθνικής στρατηγικής για τη δημιουργία πράσινων θέσεων εργασίας και τη στήριξη της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Η συνεργασία αυτή φέρνει σε επαφή εργοδότες, κυβερνήσεις, φορείς που ασχολούνται με τη νεολαία και την εκπαίδευση, καθώς και πρωτοβουλίες υπό την ηγεσία νέων, με στόχο την αντιμετώπιση του ελλείμματος πράσινων θέσεων εργασίας και την πραγματοποίηση της μετάβασης προς οικονομίες χαμηλών εκπομπών άνθρακα, κυκλικές και θετικές για τη φύση, μέσω τριών αξόνων: απασχόληση και επιχειρηματικότητα, εκπαίδευση και πράσινες δεξιότητες, ενδυνάμωση και συνεργασίες με τη νεολαία. Προβλέπεται ότι, με την εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών, θα δημιουργηθούν 24 εκατομμύρια πράσινες θέσεις εργασίας παγκοσμίως έως το 2030. Οι προσπάθειες αυτές υπογραμμίζουν τη σημασία της πράσινης μετάβασης και της βιωσιμότητας, διασφαλίζοντας ότι οι νέοι θα μπορούν να επωφεληθούν από νέες και αναδυόμενες πράσινες θέσεις εργασίας. Η πρωτοβουλία αυτή υποστηρίζει επίσης την Κένυα στις προσπάθειές της για την επίτευξη μείωσης κατά 32% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030. Με στόχο να οδηγήσει την Κένυα προς ένα μέλλον ανθεκτικό στις κλιματικές αλλαγές και βιώσιμο, η πρωτοβουλία βασίζεται σε έξι βασικούς πυλώνες: • Πράσινη διακυβέρνηση: Ενίσχυση του πλαισίου διακυβέρνησης για την παροχή πράσινων δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας. • Πράσινες δεξιότητες: Ανάπτυξη πράσινων δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες της βιομηχανίας. • Πράσινη έρευνα και τεχνολογία: Ενίσχυση της πράσινης έρευνας

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	και της μεταφοράς τεχνολογίας για την προώθηση της καινοτομίας στις πράσινες επιχειρήσεις. • Πράσινες θέσεις εργασίας: Διευκόλυνση της δημιουργίας και της ανάπτυξης πράσινων επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας που δημιουργούν βιώσιμες ευκαιρίες απασχόλησης. • Πράσινη αγορά εργασίας: Ενίσχυση των επιδόσεων της αγοράς εργασίας στο πλαίσιο της πράσινης οικονομίας. • Πράσινη χρηματοδότηση: Δημιουργία ενός βιώσιμου μηχανισμού χρηματοδότησης για την παροχή πράσινων δεξιοτήτων και θέσεων εργασίας. Με βάση αυτούς τους έξι πυλώνες, η στρατηγική στοχεύει να προσεγγίσει τον νεανικό πληθυσμό της Κένυας (18,4 εκατομμύρια – 75% του συνολικού πληθυσμού) και να τον καθοδηγήσει προς την πράσινη απασχόληση, ιδίως για τους νέους και τις γυναίκες, που προέρχονται από τις πιο μειονεκτούσες και ευάλωτες στο κλίμα ομάδες. Σε συνδυασμό με την πτυχή του εκπαιδευτικού σχεδιασμού της στρατηγικής, μέσω της ενσωμάτωσης της πράσινης μάθησης στην βασική, τεχνική και τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και της προώθησης προγραμμάτων κατάρτισης στο χώρο εργασίας, επιδιώκεται η κάλυψη του αυξανόμενου χάσματος πράσινων δεξιοτήτων. Η ολιστική προσέγγιση, από την εκπαίδευση έως την αγορά εργασίας, θα διασφαλίσει την υιοθέτηση φιλικών προς το περιβάλλον διαδικασιών στην παραγωγή και την παροχή υπηρεσιών, ενώ οι νέοι που θα διαθέτουν πράσινες δεξιότητες θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν επιτυχώς το μεταβαλλόμενο περιβάλλον και το κλίμα. Συντονίζοντας τις προσπάθειες της κυβέρνησης, του ιδιωτικού τομέα και των αναπτυξιακών εταίρων, η Κένυα είναι έτοιμη να σημειώσει ουσιαστική πρόοδο στην αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων και στην προώθηση της δράσης για το κλίμα.
Σύνδεσμος αναφοράς	▪ https://www.ilo.org/resource/news/ilo-supports-kenya-refine-national-plan-green-jobs-and-skills ▪ https://gaa.go.ke/index.php/kenya-launches-green-jobs-and-skills-development-strategy

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Φωτογραφίες

Παρέχονται από

- **Όνομα του φορέα:** Κρατικό Υπουργείο Εργασίας και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων, σε συνεργασία με τη ΔΟΕ
- **Στοιχεία επικοινωνίας του φορέα:** Δρ. Wanjiru Kariuki, jjam@maf.or.ke, [+254 722 510870](tel:+254722510870)
- **Όνομα της στρατηγικής/του προγράμματος:** Στρατηγική για τις πράσινες θέσεις εργασίας και την ανάπτυξη δεξιοτήτων

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 5	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Στρατηγική για την απασχόληση και τις δεξιότητες των νέων (Καναδάς)
Θέμα	Απασχόληση των νέων και κοινωνική ανάπτυξη
Λέξεις-κλειδιά	Νεολαία, Απασχόληση, Κοινωνική ανάπτυξη, Κατάρτιση, Ανάπτυξη δεξιοτήτων, Κοινωνική ανάπτυξη, Αγορά εργασίας
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Η Στρατηγική για την Απασχόληση και τις Δεξιότητες των Νέων (YESS) είναι μια οριζόντια πρωτοβουλία της κυβέρνησης του Καναδά υπό την ηγεσία του Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Ανάπτυξης του Καναδά (ESDC), σε συνεργασία με 11 ομοσπονδιακά υπουργεία, οργανισμούς και κρατικές εταιρείες. Μαζί, αυτοί οι 12 εταίροι υλοποιούν προγράμματα χρηματοδότησης με σκοπό να βοηθήσουν τους νέους να αναπτύξουν τις σχετικές δεξιότητες και εμπειρία. Η στρατηγική αποτελείται από τρία υποπρογράμματα: Skills Link, Career Focus και Summer Work Experience. Το Career Focus παρέχει χρηματοδότηση σε εργοδότες για την πρόσληψη νέων αποφοίτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό να τους προσφέρει εργασιακή εμπειρία σχετική με την καριέρα τους και να τους βοηθήσει να αποκτήσουν δεξιότητες για την ένταξή τους στην αγορά εργασίας. Το Canada Summer Jobs παρέχει χρηματοδότηση σε μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, εργοδότες του δημόσιου τομέα και μικρές επιχειρήσεις με 50 ή λιγότερους υπαλλήλους, για τη δημιουργία ευκαιριών θερινής απασχόλησης για νέους ηλικίας 15 έως 30 ετών, οι οποίοι είναι πλήρους απασχόλησης φοιτητές και σκοπεύουν να επιστρέψουν στις σπουδές τους το επόμενο σχολικό έτος. Το 2025, το Υπουργείο Ενέργειας και Φυσικών Πόρων και το Υπουργείο Εργασίας και Οικογένειας ανακοίνωσαν επιπλέον χρηματοδότηση ύψους 15 εκατομμυρίων δολαρίων για τη δημιουργία 470 ευκαιριών απασχόλησης και κατάρτισης δεξιοτήτων για τους νέους σε ολόκληρο τον Καναδά, σε τομείς φυσικών πόρων όπως η ενέργεια, η δασοκομία, η εξόρυξη, οι γεωεπιστήμες και οι καθαρές τεχνολογίες. Η στρατηγική περιλαμβάνει επίσης ένα πρόγραμμα πρακτικής άσκησης με τίτλο «Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης στην Επιστήμη και την Τεχνολογία (STIP)», στο πλαίσιο του οποίου οι εργοδότες στους τομείς των φυσικών πόρων μπορούν να λάβουν χρηματοδότηση για την πρόσληψη, την κατάρτιση και την καθοδήγηση νέων (ηλικίας 15-30 ετών) για διάστημα έως και ενός έτους. Το STIP λειτουργεί στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Απασχόληση και τις Δεξιότητες των Νέων (YESS) της Κυβέρνησης του Καναδά, η οποία αποσκοπεί στην υποστήριξη των νέων ώστε να αποκτήσουν τις απαραίτητες δεξιότητες και εμπειρία που απαιτούνται για την αποτελεσματική μετάβασή τους στην αγορά

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	εργασίας. Το STIP στοχεύει στην προώθηση της ένταξης, της πολυμορφίας, της ισότητας και της προσβασιμότητας, επιδιώκοντας έτσι τη συμμετοχή κατά 60% από ομάδες που υπάγονται σε προγράμματα ισότητας στην απασχόληση. Το πρόγραμμα αυτό έχει δημιουργήσει περισσότερες από 5.300 «πράσινες» θέσεις εργασίας και ευκαιρίες κατάρτισης δεξιοτήτων για νέους σε ολόκληρο τον Καναδά από το 2017. Εκτός από τα 15 εκατομμύρια δολάρια που ανακοινώθηκαν, η YESS αποτελεί μια οριζόντια πρωτοβουλία με συνολικό προϋπολογισμό 351,2 εκατομμυρίων δολαρίων για την περίοδο 2025-2026, η οποία λειτουργεί από το 1997. Η YESS έχει ως στόχο: • Να εφαρμόσουμε μια ολοκληρωμένη και ευέλικτη προσέγγιση με ενισχυμένη υποστήριξη για όλους τους νέους του Καναδά, αλλά ιδίως για όσους αντιμετωπίζουν εμπόδια στην απασχόληση (συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που εγκατέλειψαν πρόωρα το λύκειο, των πρόσφατων μεταναστών, των ατόμων που ανήκουν σε ορατές μειονοτικές ομάδες, των ατόμων με αναπηρίες, των ριζοσπαστικοποιημένων ομάδων, των LGBTQIA+, των νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα, των ατόμων που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες κοινότητες κ.λπ.). • Παροχή ευέλικτων υπηρεσιών προσαρμοσμένων στις ατομικές ανάγκες των νέων, συμπεριλαμβανομένης μιας σειράς μέτρων στήριξης που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των πολλαπλών και αλληλοεπικαλυπτόμενων εμποδίων που αντιμετωπίζουν οι νέοι. • Παροχή χρηματοδότησης σε τρίτους φορείς υλοποίησης και εργοδότες για την υλοποίηση μιας σειράς δραστηριοτήτων που βοηθούν τους νέους να ξεπεράσουν τα εμπόδια στην απασχόληση, βοηθώντας τους παράλληλα να αναπτύξουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και γνώσεων, προκειμένου να συμμετάσχουν στην τρέχουσα και τη μελλοντική αγορά εργασίας. Το πρόγραμμα YESS παρέχει επίσης πρόσθετη υποστήριξη που διευκολύνει την πρόσβαση των νέων στην εργασία και την κατάρτιση (όπως καθοδήγηση, υποστήριξη για τη φροντίδα των παιδιών και συμβουλευτική).
Σύνδεσμος αναφοράς	• https://www.canada.ca/en/employment-social-development/programs/youth-employment-strategy.html • https://www.newswire.ca/news-releases/canada-invests-in-green-jobs-for-youth-829187527.html#:~:text=The%20Youth%20Employment%20and%20Skills,and%20Skills%20Strategy%20since%201997

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Φωτογραφίες

Παρέχονται από

- Όνομα του φορέα: Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Ανάπτυξης του Καναδά
- Στοιχεία επικοινωνίας του φορέα: +1-800-935-5555
- Όνομα της στρατηγικής/του προγράμματος: Στρατηγική για την απασχόληση και τις δεξιότητες των νέων

70

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 6	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Προεδρικό Πρόγραμμα Τόνωσης της Απασχόλησης (PES) και Παρέμβαση για την Απασχόληση των Νέων (Νότια Αφρική)
Θέμα	Απασχόληση των νέων
Λέξεις-κλειδιά	Νεολαία, Απασχόληση, Κοινωνική αξία, Αυτοαπασχόληση, Δημιουργικοί τομείς, Επιχειρήσεις νέων, Επενδύσεις στο περιβάλλον, Εκπαιδευτικά προγράμματα
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Το Προεδρικό Πρόγραμμα Τόνωσης της Απασχόλησης (PES) δημιουργήθηκε ως απάντηση στις καταστροφικές οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας του κορονοϊού το 2020. Από την έναρξή του, το PES έχει αναβαθμίσει τα δημόσια προγράμματα (PEP) και τις παρεμβάσεις στήριξης των μέσων διαβίωσης σε νέα επίπεδα κλίμακας. Το μεγαλύτερο πρόγραμμά του, η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση στη Βασική Εκπαίδευση, έχει τοποθετήσει νέους ως βοηθούς σε πάνω από 23.000 σχολεία. Έχει εξελιχθεί στο μεγαλύτερο πρόγραμμα απασχόλησης νέων της Νότιας Αφρικής. Τα PEP του προσφέρουν ουσιαστικές εργασιακές εμπειρίες — συχνά σε συμμετέχοντες που δεν έχουν εργαστεί ποτέ στο παρελθόν. Για τους νέους ειδικότερα, αυτό συμβάλλει στην υπέρβαση ενός βασικού εμποδίου για την είσοδο στην αγορά εργασίας. Η εργασία που αναλαμβάνεται προσφέρει επίσης πραγματική κοινωνική αξία. Το Πρόγραμμα Τόνωσης της Απασχόλησης έχει επίσης παράσχει στήριξη σε άτομα που ασκούν δραστηριότητες διαβίωσης και μορφές αυτοαπασχόλησης — συμπεριλαμβανομένων των αγροτών αυτοσυντήρησης, των επαγγελματιών στον τομέα της Ανάπτυξης της Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας, του δημιουργικού τομέα και των νεανικών επιχειρήσεων. Το πρόγραμμα παρέχει στοχευμένη στήριξη σε ορισμένα ευάλωτα μέσα διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών στον τομέα της Ανάπτυξης της Πρώιμης Παιδικής Ηλικίας, των νεανικών επιχειρήσεων και των μικρής κλίμακας αγροτών Σε 11 νομούς, η Φάση I του Προγράμματος Ενίσχυσης της Απασχόλησης (PES) έχει δημιουργήσει πάνω από 700.000 ευκαιρίες σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως η υποστήριξη σχολείων, η διατήρηση θέσεων εργασίας, οι επενδύσεις που σχετίζονται με το περιβάλλον, τα προγράμματα για πτυχιούχους και άλλα. Μια άλλη σημαντική πρωτοβουλία στο πλαίσιο του προγράμματος είναι το πρόγραμμα «Amanzi Ethu Nobuntu» (Το νερό μας, η ανθρωπότητά μας). Συνδέει έργα σε ολόκληρη τη λεκάνη απορροής του Duzi uMngeni που έχουν τον κοινό στόχο της διατήρησης της υγείας του ποταμού. Μέσω του PES, το πρόγραμμα έχει απασχολήσει ομάδες σε 20 τοποθεσίες έργων σε όλες τις λεκάνες απορροής, εξοπλίζοντας τους νέους με δεξιότητες «επιστήμης των

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	πολιτών» για την παρακολούθηση της ποιότητας του νερού, των παράνομων χώρων απόρριψης αποβλήτων, των διαρροών αποχετευτικών αγωγών και των σπασμένων σωλήνων πόσιμου νερού. Όλα τα δεδομένα που συλλέγουν καταχωρίζονται σε μια εφαρμογή για κινητά, η οποία στη συνέχεια παρέχει μια συνολική εικόνα της κατάστασης της λεκάνης απορροής. Οι συμμετέχοντες δεν παρακολουθούν απλώς το ποτάμιο σύστημα – βοηθούν επίσης στον καθαρισμό του. Το Προεδρικό Πρόγραμμα Παρέμβασης για την Απασχόληση των Νέων ξεκίνησε επίσης το 2020, με στόχο επιτύχει τη μετάβαση των νέων από τη μάθηση στην εργασία, πριν από την έλευση της πανδημίας COVID-19. Η PES παρέχει χρηματοδότηση για διάφορες συνιστώσες του PYEI, καθώς και άμεσες ευκαιρίες απασχόλησης για τους νέους. Μέχρι σήμερα, 60.000 νέοι έχουν εγγραφεί στο πρόγραμμα και 35.000 έχουν ολοκληρώσει τις προγραμματισμένες δραστηριότητες υπηρεσίας, ενώ 14.000 έχουν μεταβεί από την υπηρεσία νεολαίας σε άλλες βιώσιμες ευκαιρίες απασχόλησης, καθώς και στην αυτοαπασχόληση.
Σύνδεσμος αναφοράς	https://pres-employment.dev/

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Φωτογραφίες

BUILDING A SOCIETY THAT WORKS

Public investment in a mass employment strategy to build a new economy

Παρέχονται από

- Όνομα του φορέα: Γραφείο Διαχείρισης Έργων της Προεδρίας
- Στοιχεία επικοινωνίας του φορέα: Δεν υπάρχουν
- Όνομα της στρατηγικής/του προγράμματος: Προεδρικό πρόγραμμα τόνωσης της απασχόλησης

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 7	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές
Θέμα	Προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης μέσω της ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με την προστασία και την προώθηση του πολιτιστικού πλούτου και του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας.
Λέξεις-κλειδιά	#ΠράσινεςΠολιτιστικέςΔιαδρομές #Εκπαίδευση #ΒιώσιμηΑνάπτυξη #ΒιώσιμοςΤουρισμός #ΠολιτιστικήΚληρονομιά
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Οι «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές» σχεδιάστηκαν από τη Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στο πλαίσιο της συμμετοχής στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Εκπαίδευση για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Η πρωτοβουλία, που ξεκίνησε για πρώτη φορά το 2012, αποτελεί ένα μοναδικό συνδυασμό πολιτισμού, εκπαίδευσης και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Βασικός στόχος της είναι η προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, αναδεικνύοντας την εγγενή σύνδεση μεταξύ της πλούσιας πολιτιστικής κληρονομιάς της Ελλάδας και του φυσικού της περιβάλλοντος. Η βασική αρχή του προγράμματος είναι ότι, εμπλέκοντας πολίτες και τουρίστες σε δραστηριότητες που συνδυάζουν την πολιτιστική εξερεύνηση με την εκτίμηση του περιβάλλοντος, μπορεί να καλλιεργηθεί ένα βαθύτερο αίσθημα ευθύνης και φροντίδας και για τα δύο. Η εκστρατεία πραγματοποιείται ετησίως και διαρκεί αρκετές ημέρες, με τη συμμετοχή ενός ευρέος φάσματος δημόσιων και ιδιωτικών φορέων σε ολόκληρη τη χώρα, όπως αρχαιολογικά μουσεία, εκπαιδευτικά κέντρα, τοπικές αυτοδιοικήσεις και περιβαλλοντικές οργανώσεις. Αυτές οι συνεργασίες είναι ουσιαστικής σημασίας για την επιτυχία του προγράμματος, καθώς επιτρέπουν τη διοργάνωση ενός ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων που απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό σε διάφορες περιοχές. Οι εκδηλώσεις προσφέρονται συνήθως με ελεύθερη είσοδο, εξασφαλίζοντας έτσι την πρόσβαση σε όλους. Υλοποίηση και δραστηριότητες Η εκστρατεία «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές» χαρακτηρίζεται από τη διαδραστική και βιωματική της προσέγγιση. Αντί για τις παραδοσιακές ξεναγήσεις σε μουσεία, προσφέρει μια ποικιλία ελκυστικών δραστηριοτήτων που έχουν σχεδιαστεί για να φέρουν τους συμμετέχοντες πιο κοντά στη φύση και τον πολιτισμό ταυτόχρονα. Αυτές οι δραστηριότητες είναι προσαρμοσμένες σε διαφορετικές ηλικιακές ομάδες και ενδιαφέροντα, όπως: • Θεματικές ξεναγήσεις: Ξεναγήσεις που συνδυάζουν επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία με περιπάτους στη φύση,

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

πεζοπορία, ποδηλασία ή ακόμη και ιππασία μέσα από γραφικά τοπία. Μια ξενάγηση μπορεί, για παράδειγμα, να εξερευνήσει έναν αρχαίο ελαιώνα, συζητώντας παράλληλα την ιστορική του σημασία και τον σύγχρονο οικολογικό του ρόλο.

- **Εκπαιδευτικά προγράμματα:** Εργαστήρια και σεμινάρια για σχολεία και το ευρύ κοινό, τα οποία εστιάζουν σε θέματα όπως η βιοποικιλότητα, ο βιώσιμος τουρισμός και η διατήρηση των πολιτιστικών κειμηλίων και των φυσικών οικοσυστημάτων.
- **Εργαστήρια εικαστικών τεχνών και παραστάσεις:** Εκδηλώσεις που χρησιμοποιούν την τέχνη, τη μουσική και το θέατρο για να ερμηνεύσουν τα θέματα της πολιτιστικής κληρονομιάς και της προστασίας του περιβάλλοντος με δημιουργικό και προσιτό τρόπο.
- **Έργα αξιοποίησης και βελτίωσης:** Δραστηριότητες που εστιάζουν στη φυσική βελτίωση αρχαιολογικών χώρων και δημόσιων χώρων, όπως η φύτευση αυτόχθονης χλωρίδας ή η ανάληψη μικρής κλίμακας προσπαθειών αποκατάστασης.

Προσφέροντας αυτές τις ποικίλες και βιωματικές εμπειρίες, η εκστρατεία ευαισθητοποιεί αποτελεσματικά τους πολίτες σχετικά με τη σημασία της προστασίας τόσο της πολιτιστικής όσο και της φυσικής κληρονομιάς τους. Ευαισθητοποιεί το κοινό σχετικά με ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή και η απώλεια της βιοποικιλότητας, τοποθετώντας τα σε ένα οικείο και αγαπητό πολιτιστικό τοπίο.

Αντίκτυπος στη βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα και την οικονομία

Αν και αποτελεί κατά κύριο λόγο μια πολιτιστική και εκπαιδευτική πρωτοβουλία, το πρόγραμμα «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές» έχει σημαντική και θετική επίδραση στις βιώσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και την τοπική οικονομία, ιδίως στον τομέα του τουρισμού. Η επιρροή του προγράμματος είναι εμφανής σε διάφορους βασικούς τομείς:

- **Προώθηση του οικοτουρισμού και του πολιτιστικού τουρισμού:** Η εκστρατεία ενθαρρύνει ένα διαφορετικό είδος τουρισμού — έναν τουρισμό που είναι χαλαρό, σεβαστό και εκπαιδευτικό. Προωθώντας δραστηριότητες όπως η πεζοπορία και η ποδηλασία σε περιοχές ιστορικής σημασίας, προσελκύει επισκέπτες που ενδιαφέρονται για βιώσιμα ταξίδια. Αυτό διαφοροποιεί την τουριστική αγορά από τον μαζικό τουρισμό και υποστηρίζει τις τοπικές επιχειρήσεις που προσφέρουν φιλικές προς το περιβάλλον υπηρεσίες, όπως τοπικά ξενώνες, εστιατόρια βιολογικής κουζίνας και διοργανωτές ξεναγήσεων.
- **Συμμετοχή τοπικών επιχειρήσεων:** Η συμμετοχή τοπικών επιχειρήσεων και οργανισμών στην εκστρατεία ενισχύει την τοπική οικονομία και καλλιεργεί ένα αίσθημα κοινοτικής ιδιοκτησίας επί των πολιτιστικών και φυσικών πόρων. Οι

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες για τις εκδηλώσεις, όπως τροφοδοσία ή μεταφορά, ενθαρρύνονται να υιοθετήσουν βιώσιμες πρακτικές. • Ευαισθητοποίηση και συμμετοχή του κοινού: Μέσω της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τη βιωσιμότητα και τη διατήρηση, η εκστρατεία ενθαρρύνει τόσο τους καταναλωτές όσο και τις επιχειρήσεις να κάνουν πιο ενημερωμένες επιλογές. Αυτό δημιουργεί μια πολιτιστική στροφή προς μεγαλύτερη εκτίμηση του περιβάλλοντος, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε αυξημένη ζήτηση για πράσινα προϊόντα και υπηρεσίες. Ουσιαστικά, το πρόγραμμα «Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές» καταδεικνύει πώς η πολιτιστική πολιτική μπορεί να αποτελέσει ένα ισχυρό εργαλείο για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης. Δείχνει ότι η προστασία του περιβάλλοντος και η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς δεν αποτελούν ξεχωριστούς στόχους, αλλά είναι, στην πραγματικότητα, οι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Μέσω της ευαισθητοποίησης των πολιτών και της συμμετοχής των επιχειρήσεων σε αυτή την προσπάθεια, συμβάλλει στη δημιουργία μιας πιο ανθεκτικής και βιώσιμης κοινωνίας που εκτιμά το παρελθόν της, ενώ ταυτόχρονα χτίζει ένα πιο πράσινο μέλλον.
Σύνδεσμος αναφοράς	https://www.culture.gov.gr/el/Information/SitePages/view.aspx?nID=5342

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Φωτογραφίες

77

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

78

Παρέχονται από

Διεύθυνση Αρχαιολογικών Μουσείων, Εκθέσεων και
Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων
και Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπουργείο Πολιτισμού

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 8	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Κινούμαι Ηλεκτρικά
Θέμα	Επιδοτική δράση για ηλεκτρικά οχήματα και ποδήλατα με στόχο τη μείωση των εκπομπών.
Λέξεις-κλειδιά	# MovingElectric #ΒιώσιμεςΜεταφορές #ΜείωσηΕκπομπών
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Το πρόγραμμα «Κινούμαι Ηλεκτρικά» (Moving Electrically) είναι μια κυβερνητική πρωτοβουλία που αποσκοπεί στην επιτάχυνση της υιοθέτησης της ηλεκτρικής κινητικότητας στην Ελλάδα. Κύριος στόχος του είναι η μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου από τον τομέα των μεταφορών, μέσω της παροχής ισχυρών οικονομικών κινήτρων για την αγορά ή τη μακροπρόθεσμη μίσθωση ηλεκτρικών οχημάτων (EV). Το πρόγραμμα αποτελεί μέρος μιας ευρύτερης εθνικής στρατηγικής για τη μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα και ευθυγραμμίζεται με τους φιλόδοξους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εκπομπές. Το πρόγραμμα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ηλεκτρικών οχημάτων, συμπεριλαμβανομένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, μοτοποδηλάτων και ποδηλάτων, καθιστώντας τις βιώσιμες μεταφορές προσιτές σε μια ποικιλόμορφη ομάδα πολιτών και επιχειρήσεων. Ο πυρήνας του προγράμματος αποτελεί το σύστημα επιδοτήσεων, το οποίο παρέχει άμεσο οικονομικό όφελος στους αγοραστές. Τα ποσά των επιδοτήσεων είναι σημαντικά και έχουν διαμορφωθεί έτσι ώστε να ενθαρρύνουν τη μετάβαση από τα οχήματα με κινητήρα εσωτερικής καύσης. Για παράδειγμα, η τελευταία έκδοση του προγράμματος προσφέρει επιδότηση έως και 9.000 ευρώ για την αγορά ηλεκτρικού αυτοκινήτου από ιδιώτες. Επιπλέον, το πρόγραμμα διπλασιάζει το κίνητρο για την απόσυρση ενός παλαιού, ρυπογόνου οχήματος, προσφέροντας έως και 2.000 ευρώ επιπλέον ενίσχυση. Αυτή η διττή προσέγγιση, που συνίσταται στην παροχή κινήτρων για νέες αγορές και ταυτόχρονα στην απομάκρυνση παλαιότερων οχημάτων από τον δρόμο, μεγιστοποιεί το περιβαλλοντικό όφελος. Εφαρμογή και πεδίο εφαρμογής Το πρόγραμμα υλοποιείται μέσω μιας κεντρικής διαδικτυακής πλατφόρμας, όπου ιδιώτες και νομικά πρόσωπα μπορούν να υποβάλλουν τις αιτήσεις τους. Η διαδικασία είναι απλή και απαιτεί από τους αιτούντες να προσκομίσουν τα δικαιολογητικά της αγοράς τους και άλλες σχετικές πληροφορίες. Στη συνέχεια, η επιδότηση χορηγείται και αφαιρείται απευθείας από την τιμή αγοράς, καθιστώντας το οικονομικό όφελος άμεσο και διαφανές. Τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος περιλαμβάνουν:

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

- **Ευρεία επιλεξιμότητα:** Το πρόγραμμα είναι ανοιχτό σε ιδιώτες, πολυμελείς οικογένειες και επιχειρήσεις.
- **Διάφορες κατηγορίες οχημάτων:** Καλύπτει ένα ευρύ φάσμα οχημάτων, από ηλεκτρικά αυτοκίνητα και ελαφρά επαγγελματικά οχήματα έως ηλεκτρικές μοτοσυκλέτες, τρίκυκλα και ποδήλατα. Αυτή η περιεκτικότητα προωθεί την ηλεκτροκινητικότητα για διαφορετικές ανάγκες και προϋπολογισμούς.
- **Κίνητρα για επιχειρήσεις:** Στις επιχειρήσεις προσφέρονται υψηλότερα ποσοστά επιδότησης για αγορές στόλου οχημάτων, ενθαρρύνοντάς τις να αντικαταστήσουν τα παλαιότερα οχήματά τους με νέα ηλεκτρικά. Αυτό όχι μόνο μειώνει τα λειτουργικά τους έξοδα (καύσιμα και συντήρηση), αλλά και ενισχύει το προφίλ εταιρικής κοινωνικής ευθύνης τους.
- **Υποστήριξη υποδομών φόρτισης:** Το πρόγραμμα παρέχει επίσης επιδότηση για την εγκατάσταση σταθμών φόρτισης σε οικίες και επιχειρήσεις, αναγνωρίζοντας ότι ένα ισχυρό δίκτυο φόρτισης είναι απαραίτητο για την ευρεία υιοθέτηση των ηλεκτρικών οχημάτων.

Η επιτυχία του προγράμματος εξαρτάται επίσης από ισχυρές συνεργασίες με τον ιδιωτικό τομέα. Οι αντιπροσωπείες αυτοκινήτων, οι κατασκευαστές ηλεκτρικών οχημάτων και οι εξειδικευμένοι πάροχοι υπηρεσιών (π.χ. για την εγκατάσταση σταθμών φόρτισης) αποτελούν όλοι βασικούς παράγοντες. Εταιρείες όπως η Kineo και η GoInG, όπως αναφέρονται στο προωθητικό υλικό του προγράμματος, έχουν αξιοποιήσει την πρωτοβουλία προσφέροντας εξατομικευμένες υπηρεσίες σε επιχειρήσεις που επιθυμούν να μεταβούν σε ηλεκτρικούς στόλους ή να εγκαταστήσουν υποδομή φόρτισης.

Επίδραση στη βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα και την οικονομία

Το πρόγραμμα «Moving Electrically» έχει μετασχηματιστικό αντίκτυπο στις βιώσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και στην οικονομία. Συμβάλλει άμεσα στη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και της τοπικής ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ιδίως στα αστικά κέντρα. Τονώνοντας την αγορά των ηλεκτρικών οχημάτων, δημιουργεί ένα νέο οικοσύστημα επιχειρήσεων και θέσεων εργασίας:

- **Αυτοκινητοβιομηχανία:** Το πρόγραμμα ενισχύει τις πωλήσεις ηλεκτρικών οχημάτων, ενθαρρύνοντας τους κατασκευαστές και τους εισαγωγείς να εισάγουν μια ευρύτερη ποικιλία μοντέλων στην ελληνική αγορά.
- **Ενεργειακός τομέας:** Αυξάνει τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας και ενθαρρύνει την ανάπτυξη λύσεων έξυπνων δικτύων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας για την τροφοδοσία του νέου στόλου ηλεκτρικών οχημάτων.
- **Τομέας Υπηρεσιών και Τεχνολογίας:** Αναδύονται νέες

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	επιχειρήσεις που παρέχουν λύσεις φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, συντήρηση μπαταριών και άλλες συναφείς υπηρεσίες. Για τις επιχειρήσεις, το πρόγραμμα αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για τη μείωση του λειτουργικού τους κόστους και τη βελτίωση της δημόσιας εικόνας τους. Μια εταιρεία που μετατρέπει τον στόλο διανομής της σε ηλεκτρικά οχήματα, για παράδειγμα, όχι μόνο επωφελείται από χαμηλότερο κόστος «καυσίμων» και συντήρησης, αλλά και προβάλλει μια πιο «πράσινη» και βιώσιμη εικόνα της μάρκας της στους πελάτες της. Το πρόγραμμα, επομένως, υπερβαίνει τις απλές επιδοτήσεις και λειτουργεί ως στρατηγικό εργαλείο για εταιρική και οικονομική μεταμόρφωση, προωθώντας μια νέα εποχή βιώσιμων και περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένων επιχειρηματικών πρακτικών στην Ελλάδα.
Σύνδεσμος αναφοράς	https://kinoumeilektrika3.gov.gr/
Φωτογραφίες	
Παρέχονται από	Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Βέλτιστη πρακτική αρ. 9	
Τίτλος της βέλτιστης πρακτικής	Πρόγραμμα ενεργειακής απόδοσης 2025
Θέμα	Ενεργειακή αναβάθμιση κτιρίων κατοικιών.
Λέξεις-κλειδιά	#REPowerEU #κτίρια #ResilienceFund
Περιγραφή της βέλτιστης πρακτικής	Το Πρόγραμμα Ενεργειακής Απόδοσης 2025 είναι μια εμβληματική κυβερνητική πρωτοβουλία που αποσκοπεί στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων κατοικιών στην Ελλάδα. Το πρόγραμμα, με συνολικό προϋπολογισμό 434 εκατομμυρίων ευρώ, αποτελεί βασικό συστατικό των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF) της χώρας, συγκεκριμένα μέσω του κεφαλαίου REPowerEU. Πρωταρχικός στόχος του είναι η σημαντική βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κατοικιών, συμβάλλοντας άμεσα στους ευρύτερους κλιματικούς και ενεργειακούς στόχους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το πρόγραμμα βασίζεται σε προηγούμενες επιτυχημένες πρωτοβουλίες «Exikonomo» (Εξοικονόμηση), αλλά με ανανεωμένη έμφαση σε πιο φιλόδοξους στόχους και ευρύτερη συμμετοχή των πολιτών. Κεντρικός στόχος του προγράμματος είναι η επίτευξη εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας άνω του 30% για κάθε κατοικία που συμμετέχει. Αυτό επιτυγχάνεται με την αναβάθμιση της ενεργειακής κλάσης του κτιρίου κατά τουλάχιστον τρεις κατηγορίες. Η πρωτοβουλία απευθύνεται σε ένα ευρύ φάσμα ακινήτων, συμπεριλαμβανομένων μονοκατοικιών και πολυκατοικιών, και παρέχει σημαντικά οικονομικά κίνητρα στους ιδιοκτήτες. Τα κίνητρα αυτά καλύπτουν ένα σημαντικό μέρος του κόστους των παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας, καθιστώντας οικονομικά εφικτή για τους πολίτες την πραγματοποίηση σημαντικών αναβαθμίσεων που, διαφορετικά, θα είχαν απαγορευτικό κόστος. Εφαρμογή και πεδίο εφαρμογής Η υλοποίηση του προγράμματος περιλαμβάνει μια πολυδιάστατη προσέγγιση. Οι ιδιοκτήτες ακινήτων υποβάλλουν αίτηση μέσω μιας ψηφιακής πλατφόρμας, παρέχοντας λεπτομέρειες σχετικά με το ακίνητό τους και τις προτεινόμενες αναβαθμίσεις. Ένας πιστοποιημένος ενεργειακός επιθεωρητής αξιολογεί την τρέχουσα ενεργειακή κατάσταση του κτιρίου και προτείνει ένα πακέτο επιλέξιμων παρεμβάσεων. Η χρηματοδότηση του προγράμματος καλύπτει ένα ευρύ φάσμα μέτρων, μεταξύ των οποίων: • Θερμομόνωση: Αναβάθμιση της θερμομόνωσης εξωτερικών τοίχων, στεγών και παραθύρων για τη μείωση της απώλειας θερμότητας το χειμώνα και της εισροής θερμότητας το καλοκαίρι.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

- **Αντικατάσταση παραθύρων και πορτών:** Αντικατάσταση παλαιών, μη αποδοτικών παραθύρων και πορτών με νέα, ενεργειακά αποδοτικά (π.χ. παράθυρα διπλού υαλοπίνακα με επιστρώσεις χαμηλής εκπομπής).
- **Αναβαθμίσεις συστημάτων θέρμανσης/ψύξης:** Εγκατάσταση σύγχρονων, υψηλής απόδοσης συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, όπως αντλίες θερμότητας, που καταναλώνουν σημαντικά λιγότερη ενέργεια από τους συμβατικούς λέβητες και τα κλιματιστικά.
- **Συστήματα ζεστού νερού:** Εγκατάσταση ηλιακών θερμοσιφώνων για τη μείωση της εξάρτησης από την ηλεκτρική ενέργεια ή το φυσικό αέριο για την παραγωγή ζεστού νερού.
- **Συστήματα έξυπνου σπιτιού:** Ενσωμάτωση έξυπνων συστημάτων διαχείρισης ενέργειας για τη βελτιστοποίηση της κατανάλωσης ενέργειας.

Το πρόγραμμα έχει σχεδιαστεί ώστε να είναι απλοποιημένο και φιλικό προς τον χρήστη. Οι αιτούντες λαμβάνουν επιχορήγηση που συνδέεται αναλογικά με το εισόδημά τους, με υψηλότερες επιδοτήσεις για νοικοκυριά και οικογένειες με χαμηλότερο εισόδημα. Αυτό διασφαλίζει την κοινωνική ισότητα και την ευρεία συμμετοχή. Επιπλέον, ένα μέρος της χρηματοδότησης προσφέρεται ως άτοκο δάνειο, επιτρέποντας στους ιδιοκτήτες κατοικιών να καλύψουν τυχόν εναπομείναντα κόστη χωρίς οικονομική επιβάρυνση. Το πρόγραμμα παρέχει επίσης υποστήριξη για τις αμοιβές του ενεργειακού επιθεωρητή και του μηχανικού του έργου, μειώνοντας τα αρχικά κόστη για τους πολίτες.

Επίδραση στη βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα και την οικονομία

Το Πρόγραμμα Ενεργειακής Απόδοσης 2025 έχει βαθύ αντίκτυπο στις βιώσιμες επιχειρηματικές δραστηριότητες και στην ευρύτερη οικονομία. Λειτουργεί ως ισχυρός καταλύτης για τους τομείς των κατασκευών και των υπηρεσιών, δημιουργώντας σημαντική ζήτηση για:

- **Κατασκευαστικές εταιρείες:** Οι επιχειρήσεις που ειδικεύονται στη θερμομόνωση, την εγκατάσταση παραθύρων και την ανακαίνιση κτιρίων βιώνουν άνθηση στα έργα.
- **Επαγγελματίες του ενεργειακού τομέα:** Η ζήτηση για πιστοποιημένους ενεργειακούς επιθεωρητές, μηχανολόγους μηχανικούς και ηλεκτρολόγους μηχανικούς αυξάνεται, οδηγώντας στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην εξειδίκευση στην πράσινη οικονομία.
- **Κατασκευαστές και προμηθευτές:** Η αγορά ενεργειακά αποδοτικών υλικών και τεχνολογιών —όπως μονωμένα κουφώματα, αντλίες θερμότητας και ηλιακοί συλλέκτες— τονώνεται, ενθαρρύνοντας την καινοτομία και την τοπική παραγωγή.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

	Μέσω της επιδότησης αυτών των αναβαθμίσεων, η κυβέρνηση διοχετεύει αποτελεσματικά δημόσιους πόρους και κονδύλια της ΕΕ σε έργα με απτά περιβαλλοντικά και οικονομικά οφέλη. Το πρόγραμμα όχι μόνο μειώνει το αποτύπωμα άνθρακα του οικιστικού κτιριακού αποθέματος, αλλά και μειώνει τους λογαριασμούς ενέργειας των νοικοκυριών, αυξάνοντας έτσι το διαθέσιμο εισόδημα των πολιτών και βελτιώνοντας την ποιότητα ζωής τους. Το μακροπρόθεσμο αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός πιο ανθεκτικού, χαμηλών εκπομπών άνθρακα κατασκευαστικού τομέα, ο οποίος είναι καλύτερα εξοπλισμένος για να αντέξει μελλοντικές ενεργειακές κρίσεις και να συμβάλει σε μια βιώσιμη, κυκλική οικονομία.
Σύνδεσμος αναφοράς (εάν υπάρχει)	https://ypen.gov.gr/programmata-energeiakis-anavathmisis-chrisimes-pliories-ypourgeiou-perivallontos-kai-energeias/
Φωτογραφίες	
Παρέχονται από	REPowerEU, ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΑΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΤΕΕ), Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

EPEYNA

Μεθοδολογία της έρευνας

Στο πλαίσιο της Δράσης 1, διεξήχθη έρευνα στις χώρες-εταίρους του έργου με σκοπό τη διερεύνηση της ευαισθητοποίησης, των γνώσεων, των στάσεων και των αντιλήψεων των νέων σχετικά με την κλιματική αλλαγή, την προστασία του περιβάλλοντος και την πράσινη μετάβαση. Το ερωτηματολόγιο εξέτασε επίσης τις περιβαλλοντικά υπεύθυνες συμπεριφορές των συμμετεχόντων, την εξοικείωσή τους με τις σχετικές ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές πολιτικές και πρωτοβουλίες, καθώς και τις αντιλήψεις τους σχετικά με την ατομική και συλλογική ευθύνη για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Η έρευνα απευθυνόταν σε νέους που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα-στόχο του έργου EcoMinds. Οι συμμετέχοντες προσλήφθηκαν στις συμμετέχουσες χώρες μέσω των δικτύων των εταίρων του έργου και των σχετικών δικτύων νεολαίας και εκπαίδευσης, ενώ η συμμετοχή ήταν εθελοντική. Η έρευνα διεξήχθη διαδικτυακά μέσω του Google Forms κατά τη διάρκεια της υλοποίησης της Δραστηριότητας 1. Πριν συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο, οι συμμετέχοντες ενημερώθηκαν σχετικά με τον σκοπό της έρευνας, τη σύνδεσή της με το έργο EcoMinds και τον τρόπο με τον οποίο θα χρησιμοποιούνταν οι απαντήσεις τους για τους σκοπούς της έρευνας. Δεν συλλέχθηκαν προσωπικά αναγνωρίσιμα στοιχεία μέσω του ερωτηματολογίου, ενώ οι απαντήσεις αναλύθηκαν και παρουσιάστηκαν σε συγκεντρωτική μορφή.

Στην έρευνα συμμετείχαν συνολικά **119 ερωτηθέντες: 30 από την Ιταλία, 54 από την Τουρκία και 35 από την Ελλάδα**. Δεδομένου ότι τα εθνικά δείγματα διαφέρουν ως προς το μέγεθος, χρησιμοποιούνται ποσοστά παράλληλα με τους απόλυτους αριθμούς απαντήσεων, όπου αυτό κρίνεται σκόπιμο, προκειμένου να διευκολυνθεί η διακρατική σύγκριση.

Τα δεδομένα της έρευνας αναλύθηκαν με τη χρήση περιγραφικών στατιστικών, συμπεριλαμβανομένων των συχνοτήτων και των ποσοστών απαντήσεων για κάθε ερώτηση. Τα αποτελέσματα εξετάστηκαν αρχικά σε εθνικό επίπεδο και στη συνέχεια συγκρίθηκαν μεταξύ των τριών συμμετεχουσών χωρών για ερωτήσεις και κατηγορίες απαντήσεων που ήταν άμεσα συγκρίσιμες. Η συγκριτική ανάλυση επικεντρώνεται στον εντοπισμό κοινών προτύπων, διαφορών στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και στις στάσεις, καθώς και πιθανών κενών στις γνώσεις ή στη συμπεριφορά που σχετίζονται με τους στόχους του έργου EcoMinds. Η έρευνα σχεδιάστηκε με σκοπό να παρέχει μια ενδεικτική εικόνα των γνώσεων, των στάσεων και των αντιλήψεων των συμμετεχόντων νέων και όχι εθνικά αντιπροσωπευτικές εκτιμήσεις. Ως εκ τούτου, κατά την ερμηνεία των αποτελεσμάτων θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορές στο μέγεθος του δείγματος και στη σύνθεση των συμμετεχόντων μεταξύ των τριών χωρών. Οι διακρατικές διαφορές που εντοπίστηκαν στην έρευνα δεν πρέπει να γενικεύονται σε ολόκληρο τον πληθυσμό των νέων της Ιταλίας, της Τουρκίας ή της Ελλάδας.

Επιπλέον, ορισμένα εθνικά δείγματα περιλάμβαναν ερωτηθέντες εκτός της κύριας ηλικιακής ομάδας των νέων του έργου (16–30 ετών), συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων στον τομέα της νεολαίας και άλλων σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Αυτή η διακύμανση στα προφίλ των συμμετεχόντων θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη κατά την ερμηνεία και τη σύγκριση των εθνικών ευρημάτων.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Αποτελέσματα της έρευνας στην Ιταλία

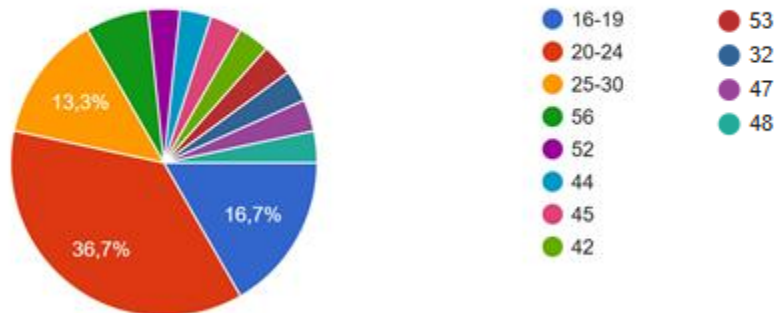
Αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη διαδικτυακά στον ακόλουθο σύνδεσμο:
<https://docs.google.com/forms/d/1u1ioJOqKyVm1C7HiLb32WydrZ4L5XNhsT25Sx8iQ8W0/edit>

Παρακαλείστε να αναφέρετε εδώ τα αποτελέσματα με γραφικά των απαντήσεων που προέκυψαν από τη δική σας εθνική έρευνα

1. Πόσων ετών είστε;

- ☐ 16-19
- ☐ 20-24
- ☐ 25-30
- ☐

1. Quanti anni hai?
30 risposte

Ερμηνεία: Η μεγαλύτερη ομάδα των ερωτηθέντων ήταν η ηλικιακή ομάδα 20–24 ετών (**36,7%**), ακολουθούμενη από εκείνους ηλικίας 16–19 ετών (**16,7%**) και 25–30 ετών (**13,3%**). Το υπόλοιπο **33,3%** δήλωσε ηλικίες εκτός των προκαθορισμένων κατηγοριών 16–30 ετών. Αυτό πρέπει να ληφθεί υπόψη κατά την ερμηνεία των αποτελεσμάτων της Ιταλίας, ιδίως κατά τη σύγκρισή τους με τα δείγματα των άλλων χωρών.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

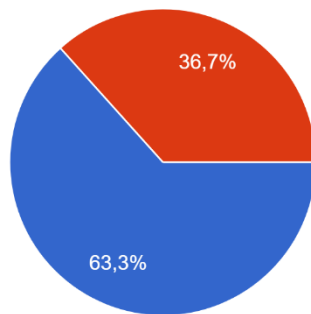

2. Πιστεύετε ότι μπορείτε να συμβάλετε στον περιορισμό των ζημιών που προκαλούνται από τον άνθρωπο στον τομέα του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι, εφαρμόζοντας απλούς κανόνες συμπεριφοράς και πολιτικής αγωγής
- ☐ Προσπαθώ να κάνω ό,τι μπορώ, ακόμα κι αν πιστεύω ότι μόνος μου δεν μπορώ να κάνω τη διαφορά
- ☐ Όχι, ακόμα κι αν ήμουν πιο προσεκτικός στις αλλαγές, αυτές είναι ανεξάρτητες από τις πράξεις μου
- ☐

2. Pensi di poter contribuire a limitare i danni causati dall'uomo in campo ambientale?

30 risposte

- Sì, implementando semplici regole comportamentali e civili
- Cerco di fare il possibile anche se penso di non poter fare la differenza da solo
- No, anche se fossi più attento ai cambiamenti, questi sono indipendenti dalle mie azioni

87

Ερμηνεία: Οι ερωτηθέντες εξέφρασαν μια έντονα θετική άποψη σχετικά με την ατομική περιβαλλοντική ευθύνη. Σχεδόν τα δύο τρίτα (**63,3%**) πίστευαν ότι μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της περιβαλλοντικής ζημιάς υιοθετώντας απλές συμπεριφορικές και πολιτικές πρακτικές, ενώ **το 36,7%** ανέφερε ότι προσπαθεί να κάνει ό,τι μπορεί, παρά το γεγονός ότι αισθάνεται ότι η ατομική δράση από μόνη της μπορεί να έχει περιορισμένο αντίκτυπο. Κανένας από τους ερωτηθέντες δεν δήλωσε ότι οι περιβαλλοντικές αλλαγές είναι εντελώς ανεξάρτητες από τις ατομικές τους ενέργειες. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν ένα ισχυρό αίσθημα προσωπικής ευθύνης απέναντι στην προστασία του περιβάλλοντος.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

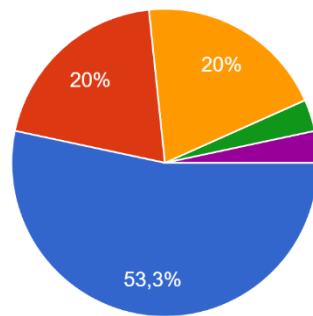

3. Τους τελευταίους μήνες, έχετε αναλάβει κάποια δράση για να συμβάλετε στην προστασία του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι
- ☐ Προσπαθώ σκληρά
- ☐ Όχι, αλλά ενθαρρύνω τους άλλους να το κάνουν
- ☐

3. Negli ultimi mesi hai intrapreso qualche azione per contribuire alla tutela dell'ambiente?

30 risposte

- Si
- Ci sto lavorando duramente
- No, ma incoraggio gli altri a farlo
- Sono sempre stata rispettosa dell'ambiente, ho sempre rispettato regole civili perché sono anche alla base della pulizia per me che ci vivo in questo mondo
- No

88

Ερμηνεία: Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (**53,3%**) δήλωσαν ότι έχουν αναλάβει δράση για την προστασία του περιβάλλοντος τους τελευταίους μήνες, ενώ ένα επιπλέον **20,0%** δήλωσε ότι καταβάλλει ενεργά προσπάθειες. Ένα άλλο **20,0%** ανέφερε ότι ενθαρρύνει τους άλλους να αναλάβουν δράση. Οι υπόλοιπες απαντήσεις αντιπροσώπευαν μόνο ένα μικρό ποσοστό του δείγματος. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν ένα γενικά υψηλό επίπεδο αυτοαναφερόμενης περιβαλλοντικής δέσμευσης μεταξύ των Ιταλών ερωτηθέντων.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

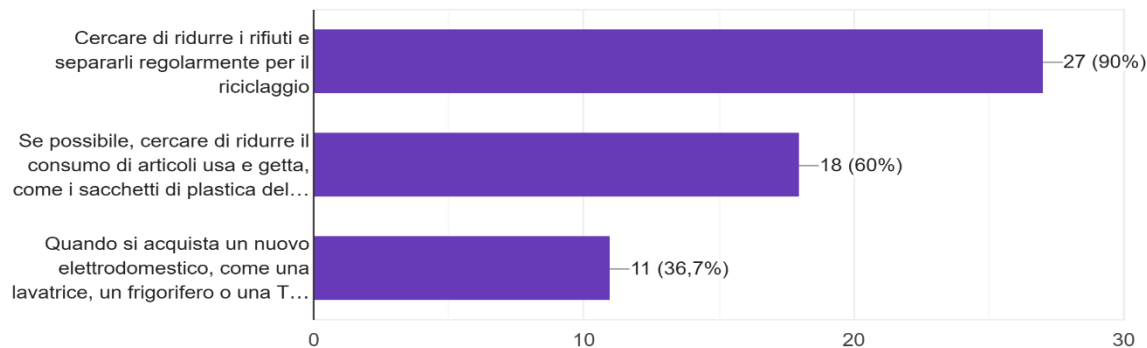

4. Ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες είναι κατάλληλες για εσάς;

- ☐ Προσπαθήστε να μειώσετε τα απορρίμματα και να τα διαχωρίζετε τακτικά για ανακύκλωση
- ☐ Εάν είναι δυνατόν, προσπαθήστε να μειώσετε την κατανάλωση ειδών μίας χρήσης, όπως πλαστικές σακούλες από το σούπερ μάρκετ, και την υπερβολική συσκευασία
- ☐ Όταν αγοράζετε μια νέα συσκευή, όπως πλυντήριο ρούχων, ψυγείο ή τηλεόραση, η χαμηλή κατανάλωση αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην επιλογή
- ☐

4. Quale delle seguenti attività è adatta a te?

30 risposte

89

Ερμηνεία: Η μείωση των απορριμμάτων και η ανακύκλωση αναδείχθηκαν ως οι πιο διαδεδομένες περιβαλλοντικά υπεύθυνες πρακτικές, σύμφωνα με **το 90,0%** των ερωτηθέντων. Η μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης ήταν επίσης συχνή (**60,0%**), ενώ **το 36,7%** ανέφερε ότι λαμβάνει υπόψη τη χαμηλή κατανάλωση ενέργειας κατά την αγορά νέων ηλεκτρικών συσκευών. Τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ιδιαίτερα έντονη δέσμευση στη διαχείριση των απορριμμάτων και την ανακύκλωση, παράλληλα με σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

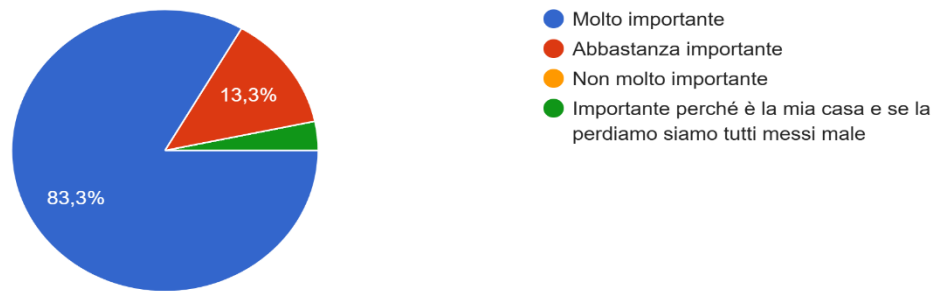

5. Πόσο σημαντική είναι για εσάς προσωπικά η προστασία του περιβάλλοντος;

- ☐ Πολύ σημαντική
- ☐ Αρκετά σημαντική
- ☐ Όχι πολύ σημαντική
- ☐

5. Quanto è importante per te personalmente la tutela dell'ambiente?

30 risposte

Ερμηνεία: Η προστασία του περιβάλλοντος θεωρήθηκε εξαιρετικά σημαντική από τους Ιταλούς ερωτηθέντες της έρευνας « ». Μια σημαντική πλειοψηφία (**83,3%**) την χαρακτήρισε ως «Πολύ σημαντική», ενώ ένα επιπλέον **13,3%** την θεώρησε «Αρκετά σημαντική». Τα αποτελέσματα, συνεπώς, υποδηλώνουν ένα πολύ υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθησίας στο ιταλικό δείγμα.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

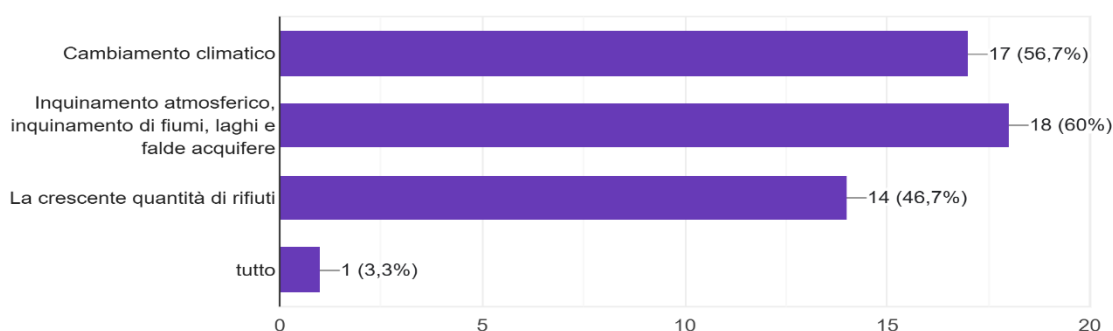

6. Ποια από τα παρακάτω περιβαλλοντικά ζητήματα θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά;

- ☐ Κλιματική αλλαγή
- ☐ Ρύπανση της ατμόσφαιρας, ρύπανση ποταμών, λιμνών και υπόγειων υδάτων
- ☐ Η αυξανόμενη ποσότητα αποβλήτων
- ☐

6. Quale tra i seguenti problemi ambientali ritieni sia il più importante?

30 risposte

91

Ερμηνεία: Η ατμοσφαιρική ρύπανση και η ρύπανση ποταμών, λιμνών και υπόγειων υδάτων αναδείχθηκαν ως τα περιβαλλοντικά ζητήματα που αναφέρθηκαν πιο συχνά (**60,0%**), ακολουθούμενα από κοντά από την κλιματική αλλαγή (**56,7%**). Η αυξανόμενη ποσότητα αποβλήτων θεωρήθηκε επίσης σημαντικό περιβαλλοντικό ζήτημα από **το 46,7%** των ερωτηθέντων. Συνολικά, τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ανησυχία για διάφορες αλληλένδετες περιβαλλοντικές προκλήσεις και όχι εστίαση σε ένα μεμονωμένο περιβαλλοντικό ζήτημα.

Σημείωση: Επιτρέπονταν πολλαπλές απαντήσεις· ως εκ τούτου, το άθροισμα των ποσοστών δεν ανέρχεται στο 100%.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

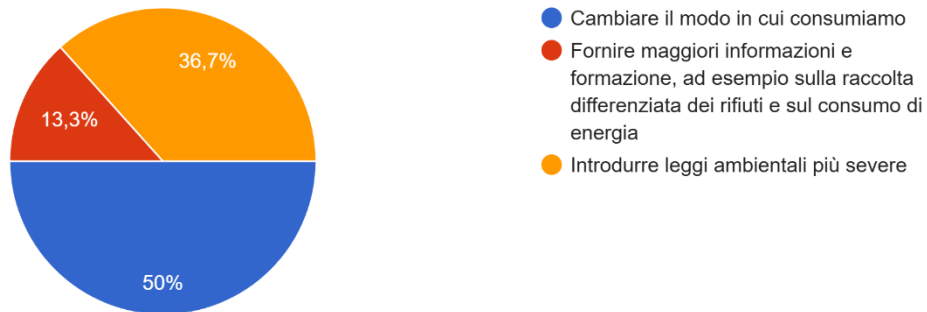

7. Ποιοι από τους παρακάτω τρόπους θα ήταν οι καλύτεροι για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων;

- ☐ Η αλλαγή του τρόπου κατανάλωσής μας
- ☐ Η παροχή περισσότερων πληροφοριών και εκπαίδευσης, π.χ. σχετικά με τη διαλογή αποβλήτων και την κατανάλωση ενέργειας
- ☐ Η θέσπιση αυστηρότερων περιβαλλοντικών νόμων
- ☐

7. Quale tra i seguenti sarebbe il modo migliore per affrontare i problemi ambientali?

30 risposte

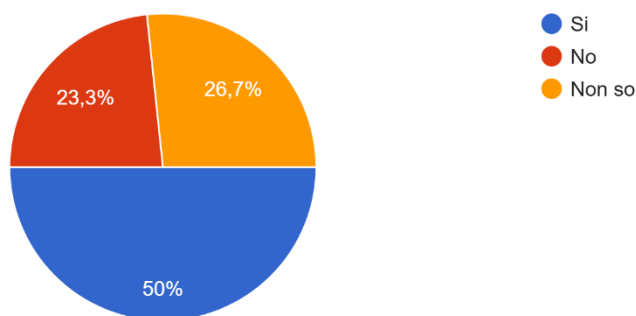
Ερμηνεία: Η αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων αναγνωρίστηκε ως ο πιο αποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων από **το 50,0%** των ερωτηθέντων. Η αυστηρότερη περιβαλλοντική νομοθεσία επιλέχθηκε από **το 36,7%**, ενώ το **13,3%** έδωσε προτεραιότητα στην ενίσχυση της περιβαλλοντικής ενημέρωσης και εκπαίδευσης. Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ότι οι Ιταλοί ερωτηθέντες δίνουν ιδιαίτερη έμφαση στις αλλαγές στην ατομική καταναλωτική συμπεριφορά, αναγνωρίζοντας παράλληλα τη σημασία των ρυθμιστικών μέτρων.

8. Πιστεύετε ότι οι πληροφορίες για το περιβάλλον είναι εύκολα προσβάσιμες και σαφείς;

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι και τόσο
- ☐

8. Pensi che le informazioni sull'ambiente siano facilmente accessibili e chiare?

30 risposte

93

Ερμηνεία: Το ήμισυ των ερωτηθέντων (**50,0 %**) θεώρησε ότι οι περιβαλλοντικές πληροφορίες είναι εύκολα προσβάσιμες και σαφείς. Ωστόσο, **το 23,3 %** διαφώνησε και **το 26,7 %** δεν ήταν σίγουρο. Αν και τα αποτελέσματα της έρευνας « » δείχνουν μια γενικά πιο θετική αντίληψη όσον αφορά την πρόσβαση στις περιβαλλοντικές πληροφορίες, το συνολικό **ποσοστό 50,0 %** που απάντησε αρνητικά ή εξέφρασε αβεβαιότητα υποδηλώνει ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης της προσβασιμότητας και της σαφήνειας της περιβαλλοντικής επικοινωνίας.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

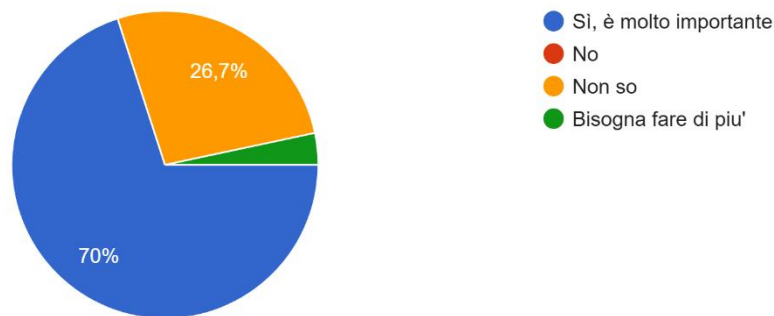

9. Πιστεύετε ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι χρήσιμη στον τομέα του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι. Είναι πολύ σημαντική
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι και τόσο
- ☐

9. Ritieni che la politica dell'Unione Europea sia utile in campo ambientale?

30 risposte

94

Ερμηνεία: Οι Ιταλοί ερωτηθέντες εξέφρασαν μια κατά κύριο λόγο θετική άποψη για την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ, με **το 70,0%** να την θεωρεί πολύ σημαντική στον τομέα του περιβάλλοντος. Ένα επιπλέον **26,7%** ήταν αβέβαιο, ενώ **το 3,3%** ανέφερε ότι πρέπει να γίνουν περισσότερα. Κανένας ερωτώμενος δεν επέλεξε την άμεση αρνητική απάντηση. Συνολικά, τα ευρήματα δείχνουν σχετικά ισχυρή εμπιστοσύνη στη σημασία της περιβαλλοντικής δράσης της ΕΕ, αν και ένα αξιοσημείωτο ποσοστό των ερωτηθέντων παραμένει αβέβαιο ως προς τη χρησιμότητά της.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

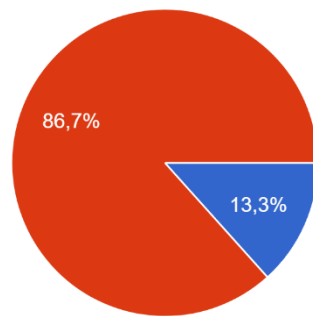

10. Ποιος είναι ο γενικός στόχος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

- ☐ Μείωση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω από το 10%, αύξηση του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση στο 40%
- ☐ Η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050
- ☐ Η αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ
- ☐

10. Qual è l'obiettivo generale del Green Deal europeo?

30 risposte

- Ridurre i tassi di abbandono scolastico precoce al di sotto del 10%, aumentando la fascia di età 30-34 anni con un'istruzione terziaria al 40%
- Raggiungere la neutralità climatica in Europa entro il 2050
- Aumentare gli investimenti in ricerca e sviluppo al 3% del PIL dell'UE

95

Ερμηνεία: Μια σημαντική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (**86,7%**) αναγνώρισε σωστά την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050 ως τον γενικό στόχο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Μόνο **το 13,3%** επέλεξε μια λανθασμένη απάντηση. Τα αποτελέσματα δείχνουν, επομένως, υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης σχετικά με τον κύριο κλιματικό στόχο της Πράσινης Συμφωνίας μεταξύ των Ιταλών ερωτηθέντων.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

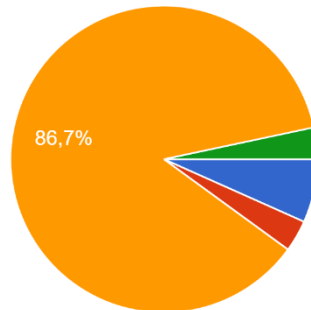

11. Ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

- ☐ Αφορούν τη νομοθεσία και τις αποφάσεις της ΕΕ, την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, τις δημόσιες διαβουλεύσεις, την προστασία των δεδομένων, τις παραβάσεις, την απάτη και τα σοβαρά εγκλήματα
- ☐ Αφορούν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: τουλάχιστον 20 εκατομμύρια λιγότερα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ή βρίσκονται ήδη σε αυτή την κατάσταση
- ☐ Αφορούν περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η μείωση του στρώματος του όζοντος, η ρύπανση των υδάτων, το αστικό άγχος, η παραγωγή αποβλήτων και άλλα. Και την προσπάθεια να δοθεί κατεύθυνση στις επιχειρήσεις
- ☐

11. Quali sono le ragioni che hanno portato alla creazione del Green Deal europeo?

30 risposte

- Riguardano il diritto e le sentenze dell'UE, l'applicazione del diritto dell'UE, le consultazioni pubbliche, la protezione...
- Si tratta di combattere la povertà e l'emarginazione: almeno 20 milioni di persone in meno a rischio o in povertà...
- Riguardano questioni ambientali come il cambiamento climatico, la perdita di biodiversità, l'esaurimento dell'ozono, l...
- Non lo so

Ερμηνεία: Μια σημαντική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (86,7 %) συνέδεσε σωστά τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας με σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η ρύπανση και η παραγωγή αποβλήτων. Μόνο ένα μικρό ποσοστό επέλεξε απαντήσεις που αφορούσαν άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ ή εξέφρασε αβεβαιότητα. Τα ευρήματα υποδηλώνουν, επομένως, υψηλό επίπεδο κατανόησης της ευρύτερης περιβαλλοντικής λογικής που στηρίζει την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία μεταξύ των Ιταλών ερωτηθέντων.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τα αποτελέσματα της ιταλικής έρευνας καταδεικνύουν υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης, έντονο αίσθημα ατομικής ευθύνης και σημαντική, όπως δηλώνουν οι ίδιοι οι ερωτηθέντες, συμμετοχή σε βιώσιμες πρακτικές. Οι ερωτηθέντες επέδειξαν ιδιαίτερα ισχυρή δέσμευση όσον αφορά τη μείωση των αποβλήτων και την ανακύκλωση και γενικά αναγνώρισαν τη σημασία της αλλαγής των καταναλωτικών προτύπων. Η ευαισθητοποίηση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ήταν επίσης υψηλή, τόσο σε σχέση με τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας όσο και με τις περιβαλλοντικές προκλήσεις που υποκρύπτουν την ανάπτυξή της. Ωστόσο, τα αποτελέσματα υποδεικνύουν ότι υπάρχει περιθώριο βελτίωσης όσον αφορά την προσβασιμότητα και τη σαφήνεια των περιβαλλοντικών πληροφοριών, καθώς το ήμισυ των ερωτηθέντων είτε δεν θεωρούσε τις πληροφορίες αυτές εύκολα προσβάσιμες και σαφείς είτε εξέφρασε αβεβαιότητα.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Αποτελέσματα της έρευνας στην Τουρκία

Αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη διαδικτυακά στον ακόλουθο σύνδεσμο:

<https://forms.gle/LKfsSgJKVmmz4BBE7>

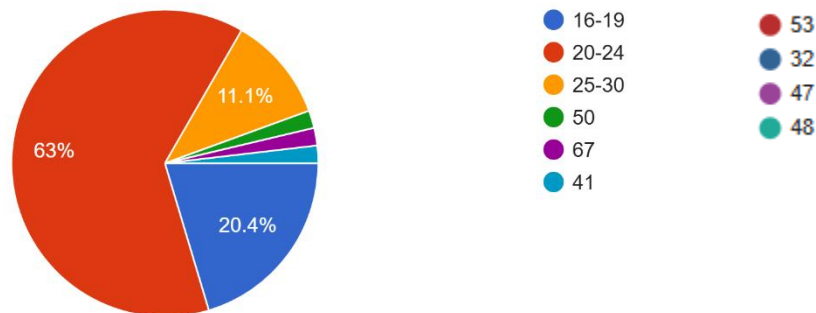
Παρακαλείστε να αναφέρετε εδώ τα αποτελέσματα με γραφικά των απαντήσεων που προέκυψαν από τη δική σας εθνική έρευνα.

1. Πόσων ετών είστε;

- ☐ 16-19
- ☐ 20-24
- ☐ 25-30
- ☐

Κατ'εξοχήν?

54 responses

Ερμηνεία: Το δείγμα από την Τουρκία αποτελούνταν κυρίως από νεαρούς ενήλικες ηλικίας 20–24 ετών, οι οποίοι αντιπροσώπευαν **το 63,0%** των ερωτηθέντων. Οι συμμετέχοντες ηλικίας 16–19 ετών αντιπροσώπευαν **το 20,4%**, ενώ **το 11,1%** ήταν ηλικίας 25–30 ετών. Το υπόλοιπο **5,6%** δήλωσαν ηλικίες εκτός των προκαθορισμένων κατηγοριών 16–30 ετών (41, 50 και 67). Συνολικά, **το 94,4%** των ερωτηθέντων ανήκε στην ηλικιακή ομάδα 16–30 ετών στην οποία απευθυνόταν η έρευνα.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

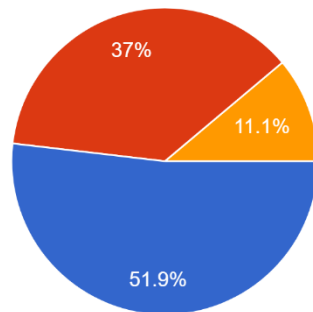

2. Πιστεύετε ότι μπορείτε να συμβάλετε στον περιορισμό των ζημιών που προκαλούν οι άνθρωποι στον τομέα του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι, εφαρμόζοντας απλούς κανόνες συμπεριφοράς και πολιτικής αγωγής
- ☐ Προσπαθώ να κάνω ό,τι μπορώ, ακόμα κι αν πιστεύω ότι μόνος μου δεν μπορώ να κάνω τη διαφορά
- ☐ Όχι, ακόμα κι αν ήμουν πιο προσεκτικός στις αλλαγές, αυτές είναι ανεξάρτητες από τις πράξεις μου
- ☐

İnsanların çevreye verdiği zararı azaltmaya yardımcı olabileceğinizi düşünüyor musunuz?

54 responses

- Evet, basit davranışsal ve medeni kuralları uygulayarak
- Tek başıma bir fark yaratamayacağımı düşünsem bile elimden geleni yapmaya çalışıyorum
- Hayır, iklim değişikliğine dikkat etsem de, bunun benim eylemlerimden bağımsız bir süreç olduğunu düşünüyorum

99

Ερμηνεία: Οι ερωτηθέντες εξέφρασαν γενικά θετική άποψη σχετικά με την ατομική περιβαλλοντική ευθύνη. Περισσότεροι από τους μισούς (**51,9%**) πίστευαν ότι μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της περιβαλλοντικής ζημιάς υιοθετώντας απλές συμπεριφορικές και πολιτικές πρακτικές, ενώ **το 37,0%** ανέφερε ότι προσπαθεί να κάνει ό,τι μπορεί, παρά το γεγονός ότι αισθάνεται ότι η ατομική δράση από μόνη της μπορεί να έχει περιορισμένο αντίκτυπο. Μόνο **το 11,1%** θεώρησε ότι οι περιβαλλοντικές αλλαγές είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις δικές τους ενέργειες. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν μια ισχυρή προθυμία να συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, αν και ορισμένοι ερωτηθέντες παραμένουν αβέβαιοι ως προς την αποτελεσματικότητα της ατομικής δράσης.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

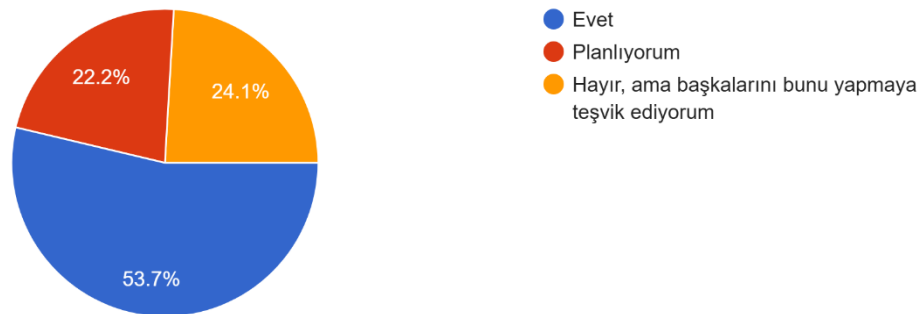

3. Τους τελευταίους μήνες έχετε αναλάβει κάποια δράση για να συμβάλετε στην προστασία του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι
- ☐ Προσπαθώ σκληρά
- ☐ Όχι, αλλά ενθαρρύνω τους άλλους να το κάνουν
- ☐

Son birkaç ayda çevreyi korumaya yönelik herhangi bir adım attınız mı?

54 responses

100

Ερμηνεία: Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (**53,7%**) δήλωσαν ότι έχουν αναλάβει δράση για την προστασία του περιβάλλοντος τους τελευταίους μήνες, ενώ το **22,2%** δήλωσε ότι καταβάλλει ενεργά προσπάθειες. Ένα επιπλέον **24,1%** ανέφερε ότι δεν έχει αναλάβει προσωπικά δράση, αλλά ενθαρρύνει τους άλλους να το κάνουν. Τα ευρήματα δείχνουν, επομένως, ένα γενικά θετικό επίπεδο αυτοαναφερόμενης περιβαλλοντικής δέσμευσης, αν και σχεδόν το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων ανέφερε ότι ενθαρρύνει τους άλλους αντί να αναλαμβάνει άμεση προσωπική δράση.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

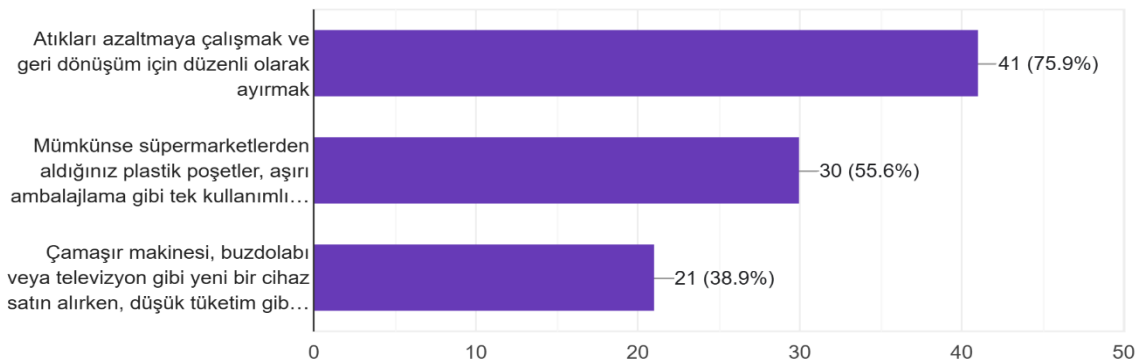

4. Ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες είναι κατάλληλες για εσάς;

- ☐ Προσπαθήστε να μειώσετε τα απορρίμματα και να τα διαχωρίζετε τακτικά για ανακύκλωση
- ☐ Εάν είναι δυνατόν, προσπαθήστε να μειώσετε την κατανάλωση ειδών μίας χρήσης, όπως πλαστικές σακούλες από το σούπερ μάρκετ και υπερβολικές συσκευασίες
- ☐ Όταν αγοράζετε μια νέα συσκευή, όπως πλυντήριο ρούχων, ψυγείο ή τηλεόραση, η χαμηλή κατανάλωση αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην επιλογή
- ☐

Aşağıdaki faaliyetlerden hangileri sizin için uygun?

54 responses

Ερμηνεία: Η μείωση των απορριμμάτων και η τακτική διαλογή τους για ανακύκλωση ήταν η πιο συχνά αναφερόμενη βιώσιμη πρακτική, την οποία επέλεξε **το 75,9%** των ερωτηθέντων. Η μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης ήταν επίσης ευρέως διαδεδομένη (**55,6%**), ενώ **το 38,9%** ανέφερε ότι λαμβάνει υπόψη τη χαμηλή κατανάλωση ενέργειας κατά την αγορά νέων ηλεκτρικών συσκευών. Συνολικά, τα αποτελέσματα δείχνουν ιδιαίτερα έντονη δέσμευση στη μείωση των απορριμμάτων και την ανακύκλωση, παράλληλα με σημαντικές προσπάθειες για τη μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

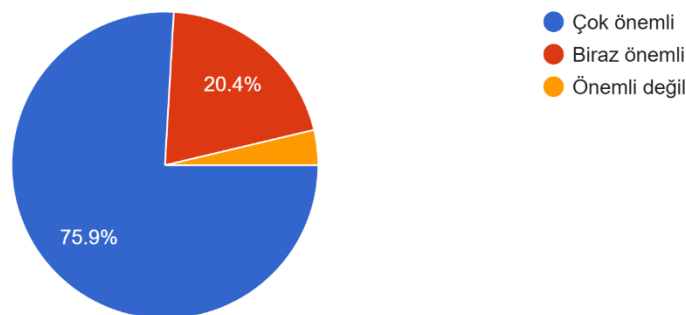

5. Πόσο σημαντική είναι για εσάς προσωπικά η προστασία του περιβάλλοντος;

- ☐ Πολύ σημαντική
- ☐ Αρκετά σημαντική
- ☐ Όχι πολύ σημαντική
- ☐

Çevreyi korumak sizin için kişisel olarak ne kadar önemli?

54 responses

102

Ερμηνεία: Η προστασία του περιβάλλοντος θεωρήθηκε προσωπικά σημαντική από τη συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων. Περισσότερο από τα τρία τέταρτα (**75,9%**) την θεώρησαν «Πολύ σημαντική», ενώ ένα επιπλέον **20,4%** την θεώρησε «Αρκετά σημαντική». Μόνο **το 3,7%** δήλωσε ότι η προστασία του περιβάλλοντος δεν ήταν σημαντική για αυτούς. Συνολικά, **το 96,3%** απέδωσε τουλάχιστον κάποια προσωπική σημασία στην προστασία του περιβάλλοντος, γεγονός που υποδηλώνει υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης στο δείγμα της Τουρκίας.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

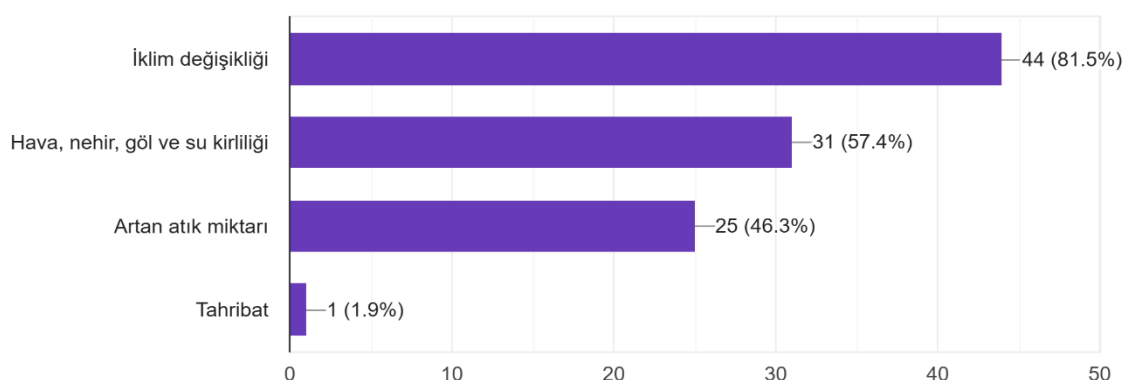

6. Ποια από τα παρακάτω περιβαλλοντικά ζητήματα θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά;

- ☐ Κλιματική αλλαγή
- ☐ Ατμοσφαιρική ρύπανση, ρύπανση ποταμών, λιμνών και υπόγειων υδάτων
- ☐ Η αυξανόμενη ποσότητα αποβλήτων
- ☐

Aşağıdaki çevre sorunlarından hangisinin en önemli olduğunu düşünüyorsunuz?

54 responses

103

Ερμηνεία: Η κλιματική αλλαγή αναδείχθηκε ως το περιβαλλοντικό ζήτημα που αναφέρθηκε πιο συχνά, καθώς επιλέχθηκε από **το 81,5%** των ερωτηθέντων. Η ατμοσφαιρική ρύπανση και η ρύπανση ποταμών, λιμνών και υδάτινων πόρων θεωρήθηκαν επίσης σημαντικά ζητήματα (**57,4%**), ακολουθούμενα από την αυξανόμενη ποσότητα αποβλήτων (**46,3%**). Ένας ερωτώμενος (**1,9%**) ανέφερε επιπλέον την καταστροφή του περιβάλλοντος ως ζήτημα που προκαλεί ανησυχία. Συνολικά, τα αποτελέσματα δείχνουν ιδιαίτερα έντονη ανησυχία για την κλιματική αλλαγή, ενώ η ρύπανση και η παραγωγή αποβλήτων θεωρούνται επίσης σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

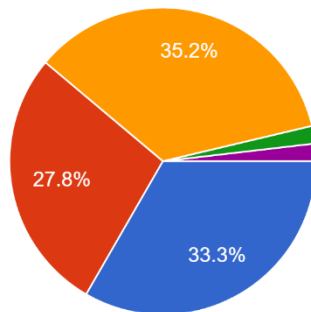

7. Ποιοι από τους παρακάτω τρόπους θα ήταν οι καλύτεροι για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων;

- ☐ Η αλλαγή του τρόπου κατανάλωσής μας
- ☐ Η παροχή περισσότερων πληροφοριών και εκπαίδευσης, π.χ. σχετικά με τη διαλογή αποβλήτων και την κατανάλωση ενέργειας
- ☐ Η θέσπιση αυστηρότερων περιβαλλοντικών νόμων
- ☐

Aşağıdakilerden hangisi çevre sorunlarına çözüm bulmanın en iyi yollarından biridir?

54 responses

- Tüketim alışkanlıklarımızı değiştirmek
- Atık ayırma, enerji tüketimi gibi konularda daha fazla bilgi ve eğitim sağlanması
- Çevreye ilişkin kanun ve yönetmeliklerin artırılması
- Ağır cezalarla getirilmesi
- fabrikalar gelmesi geerek regülasyonlar ve bunun uygulanması bknz. çinin devasa kömür santralleri

104

Ερμηνεία: Οι ερωτηθέντες εξέφρασαν σχετικά ισορροπημένες προτιμήσεις όσον αφορά τις βέλτιστες προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Οι αυστηρότεροι περιβαλλοντικοί νόμοι και κανονισμοί επιλέχθηκαν πιο συχνά (**35,2%**), ακολουθούμενοι από κοντά από την αλλαγή των καταναλωτικών συνηθειών (**33,3%**) και την παροχή περισσότερων περιβαλλοντικών πληροφοριών και εκπαίδευσης (**27,8%**). Οι υπόλοιπες απαντήσεις αντιπροσώπευαν μόνο ένα μικρό ποσοστό του δείγματος. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι οι Τούρκοι ερωτηθέντες αναγνωρίζουν την ανάγκη για ένα συνδυασμό ρυθμιστικών μέτρων, αλλαγής συμπεριφοράς και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, αντί να βασίζονται κυρίως σε μία μόνο προσέγγιση.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

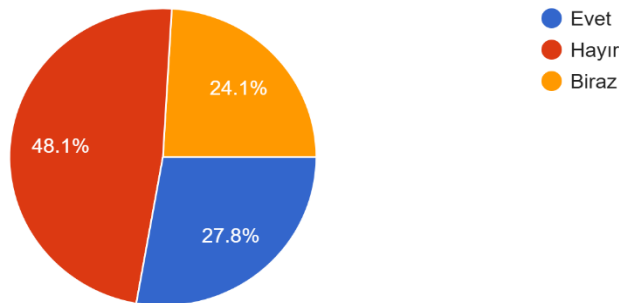

8. Πιστεύετε ότι οι πληροφορίες για το περιβάλλον είναι εύκολα προσβάσιμες και σαφείς;

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι ιδιαίτερα
- ☐

Çevreyle ilgili bilgilerin kolay erişilebilir ve anlaşılır olduğunu düşünüyor musunuz?

54 responses

105

Ερμηνεία: Σχεδόν το ήμισυ των ερωτηθέντων (**48,1 %**) δήλωσε ότι οι περιβαλλοντικές πληροφορίες δεν είναι εύκολα προσβάσιμες και κατανοητές, ενώ **το 24,1 %** τις θεώρησε μόνο εν μέρει προσβάσιμες ή κατανοητές. Μόνο **το 27,8 %** έδωσε σαφώς θετική απάντηση. Συνολικά, **το 72,2 %** των ερωτηθέντων δεν θεώρησε τις περιβαλλοντικές πληροφορίες πλήρως προσβάσιμες και σαφείς, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για απλούστερη, σαφέστερη και πιο προσβάσιμη περιβαλλοντική επικοινωνία.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

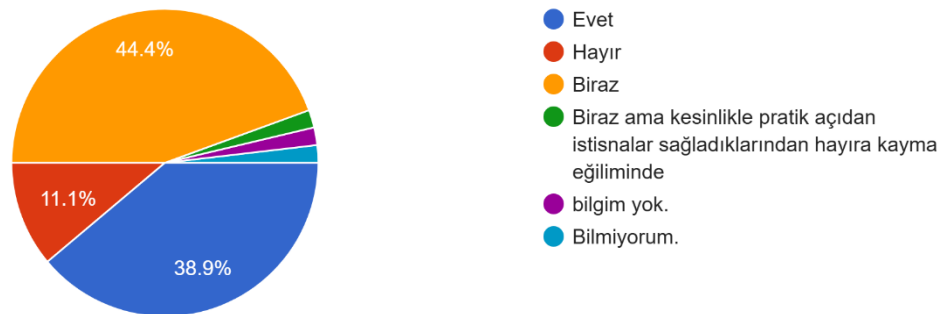

9. Πιστεύετε ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι χρήσιμη στον τομέα του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι. Είναι πολύ σημαντική
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι και τόσο
- ☐

Avrupa Birliği politikalarının çevre alanında yararlı olduğunu düşünüyor musunuz?

54 responses

106

Ερμηνεία: Οι απόψεις σχετικά με τη χρησιμότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ ήταν ανάμεικτες. Το **38,9%** των ερωτηθέντων θεώρησε τη περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ χρήσιμη, ενώ το **11,1%** απάντησε αρνητικά και το **44,4%** έδωσε μια πιο επιφυλακτική απάντηση («αρκετά»). Οι υπόλοιπες απαντήσεις αφορούσαν ατομικά σχόλια ή αβεβαιότητα. Συνολικά, τα ευρήματα δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες δεν απορρίπτουν κατηγορηματικά την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ, αλλά πολλοί εκφράζουν μόνο μέτρια ή αβέβαιη εμπιστοσύνη στη χρησιμότητά της.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

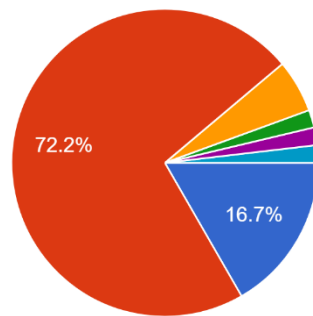

10. Ποιος είναι ο γενικός στόχος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

- ☐ Μείωση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω από το 10%, αύξηση του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση στο 40%
- ☐ Η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050
- ☐ Η αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ
- ☐

Avrupa Yeşil Mutabakatının genel amacı nedir?

54 responses

- Erken okul terk oranlarını %10'un altına düşürmek, yükseköğrenim gören 30-34 yaş grubunu %40'a çıkarmak
- 2050 yılına kadar Avrupa'da iklim nötrlüğüne ulaşmak
- Araştırma ve geliştirmeye yapılan yatırımın AB GSYİH'sinin %3'üne çıkma...
- Bilmiyorum
- bilgin yok.
- Bilmiyorum.

107

Ερμηνεία: Μια σημαντική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (**72,2%**) αναγνώρισε σωστά την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050 ως τον γενικό στόχο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το **16,7%** επέλεξε μια λανθασμένη απάντηση σχετικά με τους στόχους για την εκπαίδευση, ενώ οι υπόλοιποι ερωτηθέντες επέλεξαν μια άλλη λανθασμένη επιλογή ή δήλωσαν ότι δεν γνώριζαν. Συνολικά, τα ευρήματα δείχνουν σχετικά υψηλό επίπεδο ενημέρωσης σχετικά με τον κύριο κλιματικό στόχο της Πράσινης Συμφωνίας, αν και εξακολουθούν να υπάρχουν κενά γνώσης σε περίπου το ένα τέταρτο των ερωτηθέντων.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

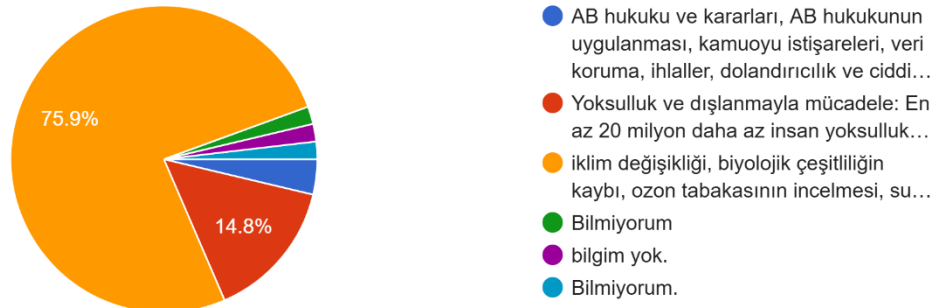
11. Ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

- ☐ Αφορούν τη νομοθεσία και τις αποφάσεις της ΕΕ, την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, τις δημόσιες διαβουλεύσεις, την προστασία των δεδομένων, τις παραβάσεις, την απάτη και τα σοβαρά εγκλήματα
- ☐ Αφορούν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: τουλάχιστον 20 εκατομμύρια λιγότερα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ή βρίσκονται ήδη σε αυτή την κατάσταση
- ☐ Αφορούν περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η μείωση του στρώματος του όζοντος, η ρύπανση των υδάτων, το αστικό άγχος, η παραγωγή αποβλήτων και άλλα. Και για να προσπαθήσουν να δώσουν κατεύθυνση στις επιχειρήσεις
- ☐

Avrupa Yeşil Mutabakatının oluşturulmasına yol açan nedenler nelerdir?

54 responses

108

Ερμηνεία: Μια σημαντική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (75,9 %) συνέδεσε ορθά τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας με περιβαλλοντικές προκλήσεις όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η ρύπανση και άλλες μορφές περιβαλλοντικής υποβάθμισης. Το 14,8 % τη συνέδεσε εσφαλμένα κυρίως με τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ οι υπόλοιποι ερωτηθέντες επέλεξαν άλλες απαντήσεις ή δήλωσαν ότι δεν γνώριζαν. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν μια σχετικά καλή κατανόηση της περιβαλλοντικής λογικής που στηρίζει την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, αν και παραμένει κάποια σύγχυση με άλλες πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τα αποτελέσματα της έρευνας στην Τουρκία καταδεικνύουν υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και μια γενικά θετική στάση απέναντι στην ατομική περιβαλλοντική ευθύνη. Οι ερωτηθέντες ανέφεραν σημαντική συμμετοχή σε βιώσιμες πρακτικές, ιδίως στη μείωση των αποβλήτων και στην ανακύκλωση, ενώ η κλιματική αλλαγή αναδείχθηκε ως το κυρίαρχο περιβαλλοντικό ζήτημα. Τα ευρήματα δείχνουν επίσης υποστήριξη για έναν συνδυασμό ρυθμιστικών μέτρων, αλλαγών στη καταναλωτική συμπεριφορά και περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ως τρόπων αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Ταυτόχρονα, τα αποτελέσματα αποκαλύπτουν σημαντικά κενά σε πληροφορίες και γνώσεις. Ένα σημαντικό ποσοστό των ερωτηθέντων δεν θεωρούσε τις περιβαλλοντικές πληροφορίες πλήρως προσβάσιμες και κατανοητές, ενώ οι απόψεις σχετικά με τη χρησιμότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ ήταν ανάμεικτες. Αν και οι περισσότεροι ερωτηθέντες αναγνώρισαν σωστά τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και την ευρύτερη περιβαλλοντική λογική της, μια μειοψηφία έδειξε αβεβαιότητα ή σύγχυση σε σχέση με άλλες πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ. Αυτά τα ευρήματα υπογραμμίζουν την ανάγκη για προσβάσιμη, πρακτική και ελκυστική περιβαλλοντική εκπαίδευση που να συνδέει την ατομική συμπεριφορά με ευρύτερους περιβαλλοντικούς και πολιτικούς στόχους.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Αποτελέσματα της έρευνας στην Ελλάδα

Αποτελέσματα της έρευνας που διεξήχθη διαδικτυακά στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://docs.google.com/forms/d/1BnILLWPFFxign7yV4scQXVF7Bi4L7UJmNQgdz_av3z0/edit

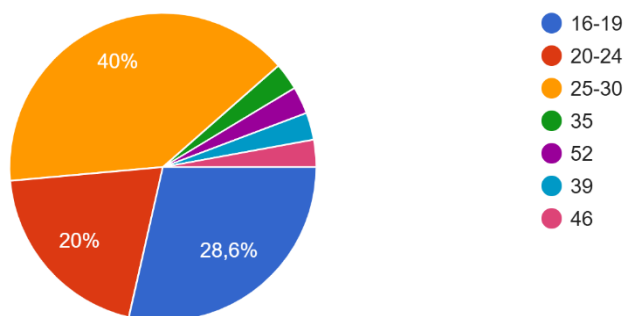
Παρακαλούμε να αναφέρετε εδώ τα αποτελέσματα με γραφικά των απαντήσεων που προέκυψαν από τη δική σας εθνική έρευνα

1. Πόσων ετών είστε;

- ☐ 16-19
- ☐ 20-24
- ☐ 25-30
- ☐

Ποια είναι η ηλικία σας;

35 απαντήσεις

Ερμηνεία: Η μεγαλύτερη ομάδα των ερωτηθέντων ήταν η ηλικιακή ομάδα 25–30 ετών (40,0%), ακολουθούμενη από εκείνους ηλικίας 16–19 ετών (28,6%) και 20–24 ετών (20,0%). Ένα επιπλέον 11,4% των ερωτηθέντων δήλωσαν ηλικίες εκτός των προκαθορισμένων ηλικιακών κατηγοριών. Συνολικά, το 88,6% των ερωτηθέντων ανήκε στην ηλικιακή ομάδα 16–30 ετών στην οποία απευθυνόταν η έρευνα.

110

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

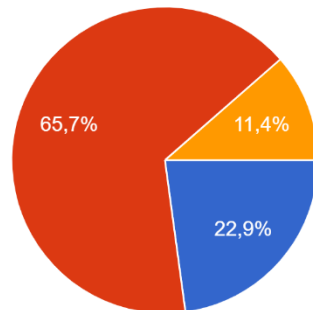

2. Πιστεύετε ότι μπορείτε να συμβάλετε στον περιορισμό των ζημιών που προκαλούν οι άνθρωποι στον τομέα του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι, εφαρμόζοντας απλούς κανόνες συμπεριφοράς και πολιτικής αγωγής
- ☐ Προσπαθώ να κάνω ό,τι μπορώ, ακόμα κι αν πιστεύω ότι μόνος μου δεν μπορώ να κάνω τη διαφορά
- ☐ Όχι, ακόμα κι αν ήμουν πιο προσεκτικός στις αλλαγές, αυτές είναι ανεξάρτητες από τις πράξεις μου
- ☐

Πιστεύετε ότι μπορείτε να συμβάλετε στον περιορισμό της ζημιάς που προκαλεί ο άνθρωπος στο περιβάλλον;

35 απαντήσεις

- Ναι, εφαρμόζοντας απλούς κανόνες συμπεριφοράς και κοινωνικής ευθύνης.
- Προσπαθώ να κάνω ό,τι μπορώ, ακόμα κι αν πιστεύω ότι δεν μπορώ να κάνω τη διαφορά μόνος/μόνη μου.
- Όχι, ακόμα κι αν ήμουν πιο προσεκτικός/ή στις αλλαγές, αυτές είναι ανεξάρτητες από τις δικές μου ενέργειες.

111

Ερμηνεία: Τα αποτελέσματα δείχνουν μια γενικά θετική στάση απέναντι στην ατομική περιβαλλοντική ευθύνη. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (65,7%) ανέφεραν ότι προσπαθούν να συμβάλουν στην προστασία του περιβάλλοντος, αν και θεωρούν ότι οι ατομικές τους ενέργειες από μόνες τους μπορεί να έχουν περιορισμένο αντίκτυπο. Ένα επιπλέον 22,9% πίστευε ότι η υιοθέτηση απλών συμπεριφορικών και πολιτικών πρακτικών μπορεί να συμβάλει στη μείωση της περιβαλλοντικής ζημιάς. Μόνο το 11,4% θεωρούσε ότι οι περιβαλλοντικές αλλαγές είναι σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητες από τις ατομικές τους ενέργειες. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν υψηλή προθυμία για δράση, συνοδευόμενη από κάποια αβεβαιότητα όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της ατομικής δράσης.

Co-funded by the
European Union

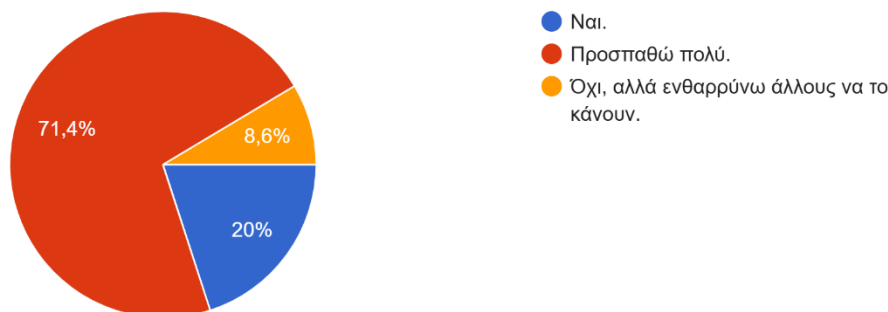
Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

3. Τους τελευταίους μήνες έχετε αναλάβει κάποια δράση για να συμβάλετε στην προστασία του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι
- ☐ Προσπαθώ σκληρά
- ☐ Όχι, αλλά ενθαρρύνω τους άλλους να το κάνουν
- ☐

Τους τελευταίους μήνες, έχετε προβεί σε κάποια ενέργεια για να βοηθήσετε στην προστασία του περιβάλλοντος;

35 απαντήσεις

112

Ερμηνεία: Τα αποτελέσματα δείχνουν υψηλό επίπεδο αυτοαναφερόμενης δέσμευσης στην προστασία του περιβάλλοντος. Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (71,4%) δήλωσαν ότι καταβάλλουν ενεργά προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος, ενώ ένα επιπλέον 20,0% ανέφερε ότι έχει αναλάβει περιβαλλοντική δράση τους τελευταίους μήνες. Μόνο το 8,6% ανέφερε ότι δεν έχει αναλάβει άμεση δράση ο ίδιος, αν και ενθαρρύνει τους άλλους να το κάνουν. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν μια ισχυρή προθυμία μεταξύ των ερωτηθέντων να μετατρέψουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση σε δράση.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

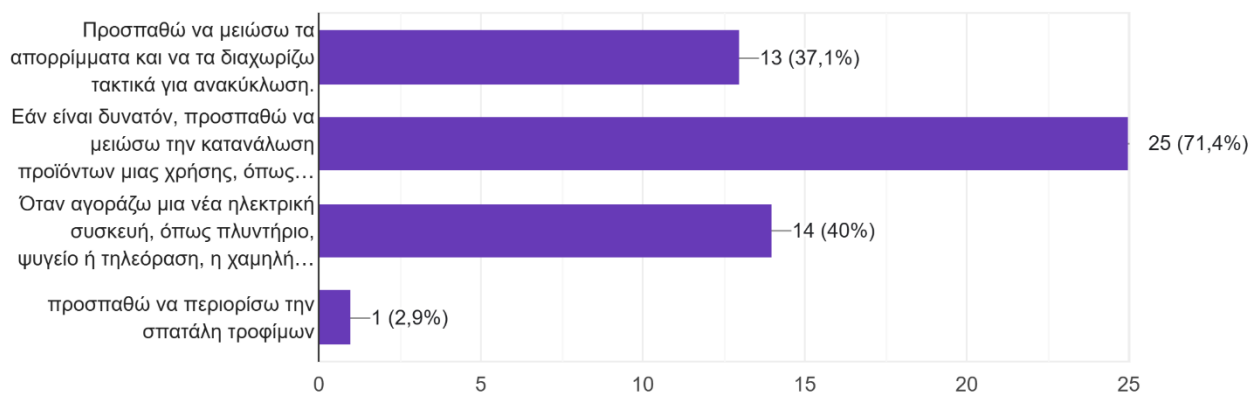

4. Ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες είναι κατάλληλες για εσάς;

- ☐ Προσπαθήστε να μειώσετε τα απορρίμματα και να τα διαχωρίζετε τακτικά για ανακύκλωση
- ☐ Εάν είναι δυνατόν, προσπαθήστε να μειώσετε την κατανάλωση ειδών μίας χρήσης, όπως πλαστικές σακούλες από το σούπερ μάρκετ και υπερβολικές συσκευασίες
- ☐ Όταν αγοράζετε μια νέα συσκευή, όπως πλυντήριο ρούχων, ψυγείο ή τηλεόραση, η χαμηλή κατανάλωση αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην επιλογή
- ☐

Ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες σας ταιριάζουν;

35 απαντήσεις

113

Ερμηνεία: Η μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης ήταν η πιο συχνά αναφερόμενη βιώσιμη πρακτική, την οποία επέλεξε το 71,4% των ερωτηθέντων. Η ενεργειακή απόδοση αποτέλεσε επίσης σημαντικό κριτήριο, με το 40,0% να αναφέρει ότι η χαμηλή κατανάλωση ενέργειας επηρεάζει την επιλογή τους κατά την αγορά ηλεκτρικών συσκευών. Επιπλέον, το 37,1% ανέφερε τη μείωση και τον διαχωρισμό των απορριμμάτων για ανακύκλωση. Η μείωση των απορριμμάτων τροφίμων αναφέρθηκε μόνο από έναν ερωτώμενο (2,9%). Συνολικά, τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι ερωτηθέντες δείχνουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης, ενώ υπάρχει περιθώριο για περαιτέρω προώθηση άλλων βιώσιμων πρακτικών, ιδίως της μείωσης των απορριμμάτων τροφίμων και της συστηματικής ανακύκλωσης.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

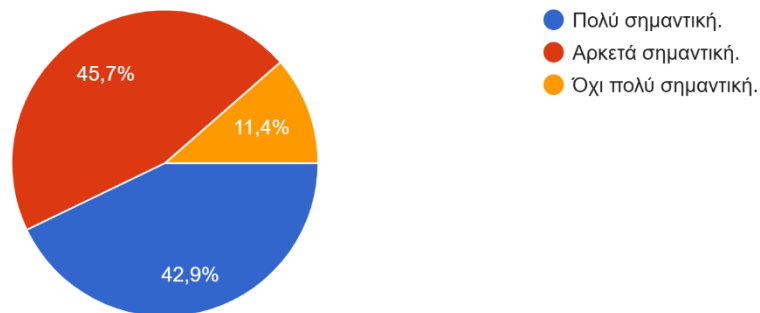

5. Πόσο σημαντική είναι για εσάς προσωπικά η προστασία του περιβάλλοντος;

- ☐ Πολύ σημαντική
- ☐ Αρκετά σημαντική
- ☐ Όχι πολύ σημαντική
- ☐

Πόσο σημαντική είναι για εσάς προσωπικά η προστασία του περιβάλλοντος;

35 απαντήσεις

114

Ερμηνεία: Η προστασία του περιβάλλοντος είναι προσωπικά σημαντική για τη μεγάλη πλειοψηφία των ερωτηθέντων. Συνολικά, **το 88,6%** θεώρησε την προστασία του περιβάλλοντος είτε πολύ σημαντική (42,9%) είτε αρκετά σημαντική (45,7%), ενώ μόνο το 11,4% τη θεώρησε όχι πολύ σημαντική. Τα ευρήματα αυτά υποδηλώνουν ένα γενικά υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ευαισθησίας μεταξύ των Ελλήνων ερωτηθέντων, αν και λιγότεροι από τους μισούς επέλεξαν την κατηγορία της ισχυρότερης απάντησης («Πολύ σημαντική»).

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

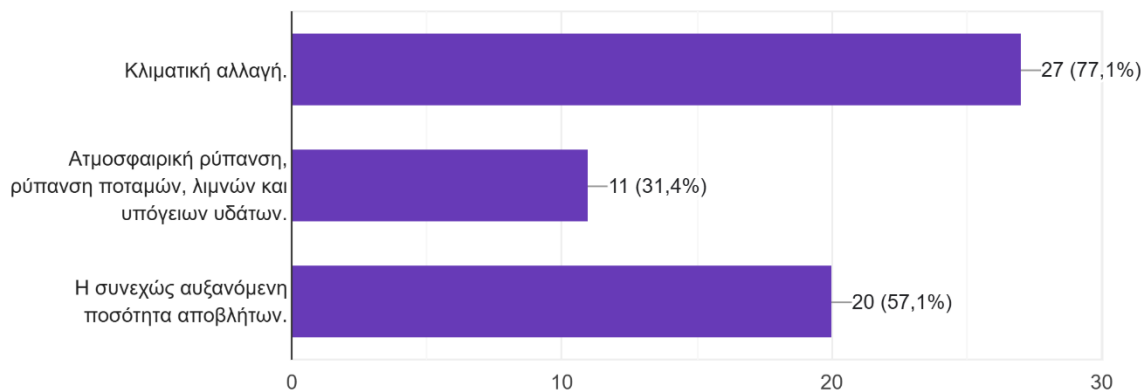

6. Ποια από τα παρακάτω περιβαλλοντικά ζητήματα θεωρείτε ότι είναι τα πιο σημαντικά;

- ☐ Κλιματική αλλαγή
- ☐ Ατμοσφαιρική ρύπανση, ρύπανση ποταμών, λιμνών και υπόγειων υδάτων
- ☐ Η αυξανόμενη ποσότητα αποβλήτων
- ☐

Ποια από τα παρακάτω περιβαλλοντικά ζητήματα θεωρείτε πιο σημαντικά;

35 απαντήσεις

115

Ερμηνεία: Η κλιματική αλλαγή αναδείχθηκε ως το σημαντικότερο περιβαλλοντικό ζήτημα, το οποίο επέλεξε **το 77,1%** των ερωτηθέντων. Η αύξηση του όγκου των αποβλήτων αναγνωρίστηκε επίσης ως σημαντικό ζήτημα από **το 57,1%**, ενώ **το 31,4%** επέλεξε την ατμοσφαιρική ρύπανση και τη ρύπανση ποταμών, λιμνών και υπόγειων υδάτων. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί το κυρίαρχο περιβαλλοντικό ζήτημα μεταξύ των Ελλήνων ερωτηθέντων, ενώ η παραγωγή αποβλήτων θεωρείται επίσης ως σημαντική περιβαλλοντική πρόκληση.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

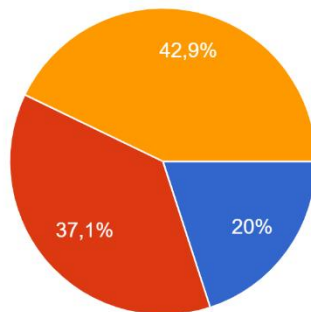

7. Ποιοι από τους παρακάτω τρόπους θα ήταν οι καλύτεροι για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων;

- ☐ Η αλλαγή του τρόπου κατανάλωσής μας
- ☐ Η παροχή περισσότερων πληροφοριών και εκπαίδευσης, π.χ. σχετικά με τη διαλογή αποβλήτων και την κατανάλωση ενέργειας
- ☐ Η θέσπιση αυστηρότερων περιβαλλοντικών νόμων
- ☐

Ποιοι από τους παρακάτω τρόπους θεωρείτε ως τους καλύτερους για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων;

35 απαντήσεις

- Αλλάζοντας τον τρόπο που καταναλώνουμε.
- Παροχή περισσότερης ενημέρωσης και εκπαίδευσης, π.χ. για τη διαλογή απορριμμάτων, την κατανάλωση ενέργειας.
- Θέσπιση αυστηρότερων περιβαλλοντικών νόμων.

116

Ερμηνεία: Η αυστηρότερη περιβαλλοντική νομοθεσία αναγνωρίστηκε ως η πιο αποτελεσματική προσέγγιση για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων, με **ποσοστό 42,9%** των ερωτηθέντων. Ένα επιπλέον **37,1%** έδωσε προτεραιότητα στην ευρύτερη πρόσβαση σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και εκπαίδευση, ενώ **το 20,0%** θεώρησε ότι η αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων αποτελεί την πιο αποτελεσματική προσέγγιση. Συνολικά, τα ευρήματα υποδηλώνουν ότι οι ερωτηθέντες δίνουν μεγαλύτερη έμφαση στα **μέτρα πολιτικής και εκπαίδευσης (80,0% συνολικά)** παρά στις αλλαγές στη συμπεριφορά κατανάλωσης των ατόμων μόνο.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

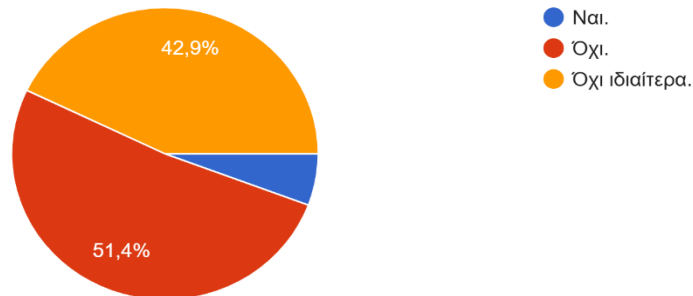

8. Πιστεύετε ότι οι πληροφορίες για το περιβάλλον είναι εύκολα προσβάσιμες και σαφείς;

- ☐ Ναι
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι ιδιαίτερα
- ☐

Πιστεύετε ότι οι πληροφορίες σχετικά με το περιβάλλον είναι εύκολα προσβάσιμες και κατανοητές;

35 απαντήσεις

117

Ερμηνεία: Τα αποτελέσματα αποκαλύπτουν ένα σημαντικό κενό όσον αφορά την προσβασιμότητα και τη σαφήνεια των περιβαλλοντικών πληροφοριών. Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (51,4%) δήλωσαν ότι οι περιβαλλοντικές πληροφορίες δεν είναι εύκολα προσβάσιμες και κατανοητές, ενώ ένα επιπλέον 42,9% τις θεώρησε όχι ιδιαίτερα προσβάσιμες ή σαφείς. Μόνο το 5,7% εξέφρασε θετική άποψη. Συνολικά, το 94,3% των ερωτηθέντων εξέφρασε κάποιο βαθμό δυσκολίας όσον αφορά την προσβασιμότητα ή την κατανοησιμότητα των περιβαλλοντικών πληροφοριών, υπογραμμίζοντας την σαφή ανάγκη για πληροφορίες που να είναι απλούστερες, πιο προσβάσιμες και καλύτερα προσαρμοσμένες στους νέους.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

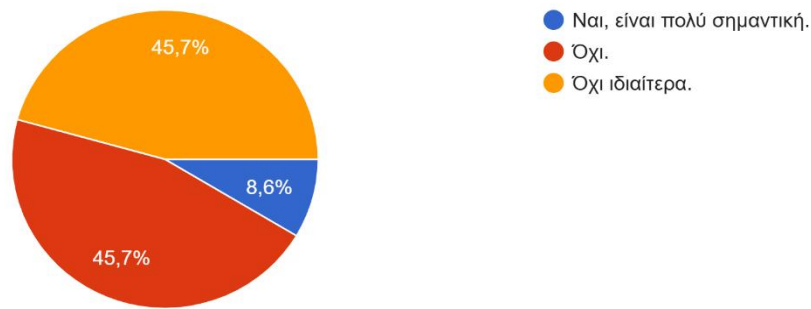
Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

9. Πιστεύετε ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι χρήσιμη στον τομέα του περιβάλλοντος;

- ☐ Ναι. Είναι πολύ σημαντική
- ☐ Όχι
- ☐ Όχι ιδιαίτερα
- ☐

Πιστεύετε ότι η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι χρήσιμη στον τομέα του περιβάλλοντος;
35 απαντήσεις

118

Ερμηνεία: Οι ερωτηθέντες εξέφρασαν μια κατά κύριο λόγο κριτική άποψη σχετικά με τη χρησιμότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Μόνο **το 8,6%** θεώρησε ότι η πολιτική της ΕΕ είναι πολύ σημαντική στον τομέα του περιβάλλοντος, ενώ **το 45,7%** τη θεώρησε μη χρήσιμη και ένα επιπλέον **45,7%** τη θεώρησε όχι ιδιαίτερα χρήσιμη. Συνολικά, **το 91,4 %** των ερωτηθέντων δεν εξέφρασε σαφώς θετική αξιολόγηση της χρησιμότητας της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Το εύρημα αυτό υποδηλώνει ένα σημαντικό χάσμα μεταξύ της ανησυχίας των ερωτηθέντων για το περιβάλλον και της αντίληψής τους σχετικά με την αποτελεσματικότητα ή τη συνάφεια της περιβαλλοντικής δράσης σε επίπεδο ΕΕ.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

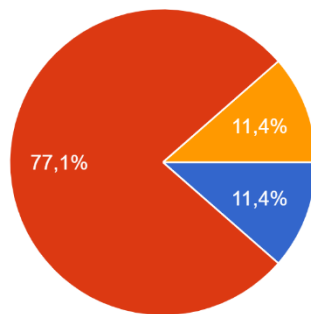

10. Ποιος είναι ο γενικός στόχος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

- ☐ Μείωση των ποσοστών πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω από το 10%, αύξηση του ποσοστού των ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση στο 40%
- ☐ Η επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050
- ☐ Η αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ
- ☐

Ποιος είναι ο συνολικός στόχος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

35 απαντήσεις

- Μείωση του ποσοστού πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου κάτω από το 10% και αύξηση του ποσοστού ατόμων ηλικίας 30-34 ετών με τριτοβάθμια εκπαίδευση στο 40%.
- Επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050.
- Αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη στο 3% του ΑΕΠ της ΕΕ.

119

Ερμηνεία: Μια σημαντική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (77,1%) αναγνώρισε σωστά την επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας στην Ευρώπη έως το 2050 ως τον γενικό στόχο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ωστόσο, το 22,9% επέλεξε μια λανθασμένη απάντηση. Τα αποτελέσματα δείχνουν, επομένως, ένα σχετικά υψηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης των Ελλήνων ερωτηθέντων όσον αφορά τον κεντρικό κλιματικό στόχο της Πράσινης Συμφωνίας, ενώ ταυτόχρονα αποκαλύπτουν ορισμένα εναπομείναντα κενά γνώσης σχετικά με τις πολιτικές προτεραιότητες της ΕΕ.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

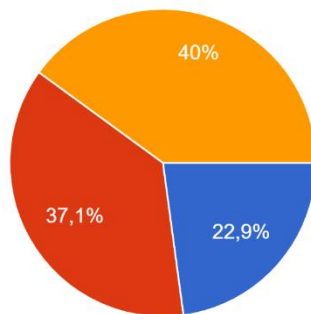

11. Ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

- ☐ Αφορούν το δίκαιο και τις αποφάσεις της ΕΕ, την εφαρμογή του δικαίου της ΕΕ, τις δημόσιες διαβουλεύσεις, την προστασία των δεδομένων, τις παραβάσεις, την απάτη και τα σοβαρά εγκλήματα
- ☐ Αφορούν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: τουλάχιστον 20 εκατομμύρια λιγότερα άτομα που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ή βρίσκονται ήδη σε αυτή την κατάσταση
- ☐ Αφορούν περιβαλλοντικά ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η μείωση του στρώματος του όζοντος, η ρύπανση των υδάτων, το αστικό άγχος, η παραγωγή αποβλήτων και άλλα. Και για να προσπαθήσουν να δώσουν κατεύθυνση στις επιχειρήσεις
- ☐

Ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν στη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας;

35 απαντήσεις

- Αφορούν το δίκαιο και τις αποφάσεις της ΕΕ, την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ, τις δημόσιες διαβουλεύσεις, την προστασία δεδομένων, τις παραβάσεις...
- Αφορούν την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού: τουλάχιστον 20 εκατομμύρια λιγότεροι άνθρωποι σε κί...
- Αφορούν περιβαλλοντικά ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η καταστροφή του όζ...

120

Ερμηνεία: Μόνο το **40,0%** των ερωτηθέντων συνέδεσε σωστά τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας με σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας, η ρύπανση και η παραγωγή αποβλήτων. Αντίθετα, το **60,0%** επέλεξε απαντήσεις που αφορούσαν κυρίως άλλους τομείς πολιτικής της ΕΕ, όπως η φτώχεια και ο κοινωνικός αποκλεισμός (37,1%) και νομικά και διοικητικά θέματα της ΕΕ (22,9%). Τα αποτελέσματα υποδηλώνουν ένα αξιοσημείωτο κενό γνώσεων όσον αφορά την ευρύτερη λογική και τις περιβαλλοντικές προκλήσεις που αποτελούν τη βάση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Τα κύρια ευρήματα είναι πλέον σαφή: η ανησυχία για το περιβάλλον και οι δράσεις που αναφέρουν οι ίδιοι οι ερωτηθέντες είναι γενικά έντονες, με **το 88,6%** να θεωρεί την προστασία του περιβάλλοντος πολύ ή αρκετά σημαντική και **το 91,4%** να αναφέρει είτε ενεργή προσπάθεια είτε περιβαλλοντική δράση τους τελευταίους μήνες. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί το κυρίαρχο θέμα ανησυχίας (**77,1%**), ακολουθούμενη από την αύξηση των αποβλήτων (**57,1%**). Ταυτόχρονα, **το 94,3%** θεωρεί ότι οι περιβαλλοντικές πληροφορίες δεν είναι ή δεν είναι ιδιαίτερα προσβάσιμες και κατανοητές, ενώ μόνο **το 8,6%** αξιολογεί σαφώς θετικά τη χρησιμότητα της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ.

Η γνώση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία είναι ανάμεικτη: **το 77,1%** προσδιορίζει σωστά την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 ως γενικό στόχο της, αλλά μόνο **το 40,0%** προσδιορίζει σωστά τις ευρύτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις που οδήγησαν στη δημιουργία της. Αυτή η διάκριση είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για το EcoMinds: οι Έλληνες ερωτηθέντες της έρευνας « » φαίνεται να γνωρίζουν τον πρωταρχικό στόχο της Πράσινης Συμφωνίας σημαντικά καλύτερα από ό,τι την ευρύτερη λογική πίσω από αυτήν.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Συγκριτική ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας

Προκειμένου να εντοπιστούν κοινές τάσεις και διαφορές ανά χώρα, τα ευρήματα της έρευνας από την Ελλάδα (n=35), την Ιταλία (n=30) και την Τουρκία (n=54) συγκρίθηκαν χρησιμοποιώντας ποσοστά αντί για απόλυτους αριθμούς απαντήσεων. Η προσέγγιση αυτή διευκολύνει τη σύγκριση μεταξύ των τριών εθνικών δειγμάτων, παρά τα διαφορετικά μεγέθη τους. Η σύγκριση επικεντρώνεται στις περιβαλλοντικές στάσεις και συμπεριφορές, στις αντιλήψεις σχετικά με τις περιβαλλοντικές πληροφορίες και πολιτικές, καθώς και στη γνώση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Δεδομένης της μεθόδου δειγματοληψίας και των σχετικά μικρών εθνικών δειγμάτων, τα ευρήματα πρέπει να ερμηνευθούν ως ενδεικτικά των συμμετεχόντων ερωτηθέντων και όχι ως αντιπροσωπευτικά του ευρύτερου νεανικού πληθυσμού των τριών χωρών.

1. Περιβαλλοντική ανησυχία και ατομική ευθύνη

Η ανησυχία για το περιβάλλον ήταν υψηλή και στα τρία εθνικά δείγματα, αν και η έντασή της διέφερε. Στην Ιταλία, **το 83,3%** των ερωτηθέντων θεωρούσε την προστασία του περιβάλλοντος «πολύ σημαντική», σε σύγκριση με **το 75,9%** στην Τουρκία και **το 42,9%** στην Ελλάδα. Όταν οι κατηγορίες «πολύ σημαντική» και «αρκετά σημαντική» εξετάζονται από κοινού, τα ποσοστά ανέρχονταν σε **96,6% στην Ιταλία, 96,3% στην Τουρκία και 88,6% στην Ελλάδα**.

Οι ερωτηθέντες πίστευαν επίσης γενικά ότι τα άτομα μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της περιβαλλοντικής ζημίας. Το ποσοστό όσων δήλωσαν ρητά ότι απλές συμπεριφορικές και πολιτικές ενέργειες μπορούν να συμβάλουν ήταν υψηλότερο στην Ιταλία (**63,3%**), ακολουθούμενη από την Τουρκία (**51,9%**) και την Ελλάδα (**22,9%**). Στην Ελλάδα, ωστόσο, **το 65,7%** ανέφερε ότι προσπαθεί να συνεισφέρει, παρά την αίσθηση ότι η ατομική δράση από μόνη της μπορεί να έχει περιορισμένο αντίκτυπο. Αυτό υποδηλώνει ότι η ανησυχία για το περιβάλλον είναι ευρέως διαδεδομένη και στα τρία δείγματα, ενώ οι αντιλήψεις σχετικά με την ατομική αποτελεσματικότητα διαφέρουν.

2. Περιβαλλοντικές συμπεριφορές και προτεραιότητες

Αναφέρθηκαν βιώσιμες πρακτικές και στις τρεις χώρες, αλλά με διαφορετικά πρότυπα. Η μείωση των αποβλήτων και η ανακύκλωση ήταν ιδιαίτερα διαδεδομένες στην Ιταλία (**90,0%**) και την Τουρκία (**75,9%**), σε σύγκριση με **το 37,1%** στην Ελλάδα. Αντίθετα, η μείωση της κατανάλωσης προϊόντων μίας χρήσης ήταν η πρακτική που αναφέρθηκε συχνότερα στην Ελλάδα (**71,4%**), σε σύγκριση με **το 60,0%** στην Ιταλία και **το 55,6%** στην Τουρκία.

Η κλιματική αλλαγή αναγνωρίστηκε ως μείζον περιβαλλοντικό ζήτημα και στα τρία δείγματα, ιδιαίτερα στην Τουρκία (**81,5%**) και στην Ελλάδα (**77,1%**), σε σύγκριση με **το 56,7%** στην Ιταλία. Οι Ιταλοί ερωτηθέντες έδωσαν ελαφρώς μεγαλύτερη έμφαση στη ρύπανση του αέρα και του νερού (**60,0%**), ενώ η αύξηση των αποβλήτων επιλέχθηκε από **το 57,1%** στην Ελλάδα, **το 46,7%** στην Ιταλία και **το 46,3%** στην Τουρκία.

3. Προτιμώμενες λύσεις για τα περιβαλλοντικά προβλήματα

Οι ερωτηθέντες παρουσίασαν διαφορές ως προς τις προτιμώμενες προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων. Στην Ελλάδα, η αυστηρότερη περιβαλλοντική

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

νομοθεσία ήταν η λύση που επιλέχθηκε συχνότερα (**42,9%**), ακολουθούμενη από την ενημέρωση και την εκπαίδευση (**37,1%**) και την αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων (**20,0%**). Οι Ιταλοί ερωτηθέντες έδωσαν μεγαλύτερη έμφαση στην αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων (**50,0%**), ακολουθούμενη από την αυστηρότερη νομοθεσία (**36,7%**) και την ενημέρωση και εκπαίδευση (**13,3%**). Τα αποτελέσματα της Τουρκίας παρουσίασαν πιο ομοιόμορφη κατανομή, με **το 35,2%** να δίνει προτεραιότητα σε αυστηρότερους περιβαλλοντικούς νόμους, **το 33,3%** στις αλλαγές στις καταναλωτικές συνήθειες και **το 27,8%** στην ενίσχυση της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης. Αυτές οι διαφορές υποδηλώνουν ότι τα τρία δείγματα αναγνωρίζουν τόσο τις ατομικές όσο και τις συστημικές διαστάσεις της περιβαλλοντικής δράσης, αλλά δίνουν διαφορετική έμφαση στην αλλαγή συμπεριφοράς, την εκπαίδευση και τη ρύθμιση.

4. Προσβασιμότητα των περιβαλλοντικών πληροφοριών και αντιλήψεις για την πολιτική της ΕΕ

Αυτό είναι πιθανώς το **πιο έντονο διακρατικό εύρημα**.

Προέκυψαν σημαντικές διαφορές όσον αφορά την προσβασιμότητα και τη σαφήνεια των περιβαλλοντικών πληροφοριών. Στην Ιταλία, **το 50,0%** θεώρησε τις περιβαλλοντικές πληροφορίες εύκολα προσβάσιμες και σαφείς, σε σύγκριση με **το 27,8%** στην Τουρκία και μόλις **το 5,7%** στην Ελλάδα. Αντίθετα, **το 94,3%** των Ελλήνων ερωτηθέντων εξέφρασε είτε αρνητική είτε επιφυλακτική αξιολόγηση της προσβασιμότητας και της σαφήνειας των περιβαλλοντικών πληροφοριών, σε σύγκριση με **το 72,2%** στην Τουρκία. Στην Ιταλία, το ήμισυ των ερωτηθέντων είτε διαφώνησε είτε εξέφρασε αβεβαιότητα.

Διαφορές παρατηρήθηκαν επίσης στις αντιλήψεις για την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ. Στην Ιταλία, **το 70,0%** θεώρησε την περιβαλλοντική πολιτική της ΕΕ πολύ σημαντική/χρήσιμη. Στην Τουρκία, **το 38,9%** έδωσε μια σαφώς θετική απάντηση, ενώ **το 44,4%** εξέφρασε μια πιο επιφυλακτική αξιολόγηση. Η Ελλάδα παρουσίασε το πιο κριτικό προφίλ, με μόνο **το 8,6%** να δίνει μια σαφώς θετική αξιολόγηση και **το 91,4%** να επιλέγει είτε «Όχι» είτε «Όχι ιδιαίτερα». Αυτά τα ευρήματα υποδηλώνουν σημαντικές διαφορές στις αντιλήψεις των ερωτηθέντων σχετικά με την προσβασιμότητα, τη συνάφεια και τη χρησιμότητα των πληροφοριών για την περιβαλλοντική πολιτική.

5. Γνώση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας

Δείκτης	Ιταλία	Τουρκία	Ελλάδα
Σωστή αναγνώριση της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050	86,7%	72,2%	77,1
Σωστή αναγνώριση της περιβαλλοντικής λογικής πίσω από την Πράσινη Συμφωνία	86,7%	75,9%	40,0

Η γνώση του κύριου στόχου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας ήταν σχετικά υψηλή και στα τρία εθνικά δείγματα. Το ποσοστό όσων αναγνώρισαν σωστά την κλιματική ουδετερότητα έως το 2050 ως γενικό στόχο ήταν υψηλότερο στην Ιταλία (**86,7%**), ακολουθούμενη από την Ελλάδα (**77,1%**) και την Τουρκία (**72,2%**).

Μεγαλύτερες διαφορές παρατηρήθηκαν όσον αφορά τους λόγους που οδήγησαν στη δημιουργία

της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Τη σωστή περιβαλλοντική λογική αναγνώρισαν **το 86,7%** των Ιταλών ερωτηθέντων και **το 75,9%** των Τούρκων ερωτηθέντων, σε σύγκριση με μόλις **το 40,0%** των Ελλήνων ερωτηθέντων. Τα ελληνικά ευρήματα αποκαλύπτουν, επομένως, μια σημαντική διαφορά: ενώ οι ερωτηθέντες ήταν σχετικά εξοικειωμένοι με τον πρωταρχικό στόχο της Πράσινης Συμφωνίας για την κλιματική ουδετερότητα, η κατανόησή τους σχετικά με τις ευρύτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις που αποτελούν τη βάση της πολιτικής αυτής ήταν σημαντικά πιο περιορισμένη.

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

Επιπτώσεις για το παιχνίδι EcoMinds

Τα συγκριτικά ευρήματα παρέχουν αρκετές πρακτικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη του παιχνιδιού EcoMinds. Πρώτον, το υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής ανησυχίας και στα τρία δείγματα υποδηλώνει ότι το παιχνίδι θα πρέπει να προχωρήσει πέρα από τη βασική ευαισθητοποίηση και να ενθαρρύνει τους παίκτες να μετατρέψουν την περιβαλλοντική ανησυχία σε τεκμηριωμένη και αποτελεσματική δράση. Τα σενάρια θα πρέπει να καταδεικνύουν πώς οι ατομικές επιλογές, η συλλογική δράση και η δημόσια πολιτική μπορούν να αλληλοσυμπληρώνονται στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων.

Δεύτερον, η κλιματική αλλαγή, η διαχείριση των αποβλήτων, η ανακύκλωση, η ρύπανση και η υπεύθυνη κατανάλωση θα πρέπει να αποτελούν κυρίαρχους θεματικούς τομείς στο πλαίσιο του παιχνιδιού, καθώς τα ζητήματα αυτά αναγνωρίστηκαν με συνέπεια ως σημαντικά και στα τρία εθνικά δείγματα. Τα πρακτικά σενάρια θα μπορούσαν να αφορούν τη διαλογή αποβλήτων, τη μείωση των προϊόντων μίας χρήσης, τις επιλογές ενεργειακής απόδοσης και την υπεύθυνη κατανάλωση.

Τρίτον, οι δυσκολίες που αναφέρθηκαν όσον αφορά την προσβασιμότητα και τη σαφήνεια των περιβαλλοντικών πληροφοριών —ιδίως στην Ελλάδα και την Τουρκία— υποστηρίζουν τη χρήση **απλής γλώσσας, οπτικών εξηγήσεων, πρακτικών παραδειγμάτων και διαδραστικών σεναρίων λήψης αποφάσεων**, αντί για περίπλοκη πολιτική ορολογία.

Τέλος, τα αποτελέσματα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δείχνουν ότι η εξοικείωση με τον κύριο στόχο της, δηλαδή την κλιματική ουδετερότητα, δεν αντιστοιχεί απαραίτητα σε μια ολοκληρωμένη κατανόηση της ευρύτερης λογικής της. Επομένως, το παιχνίδι θα πρέπει να εξηγεί όχι μόνο **ποιοι** είναι οι περιβαλλοντικοί στόχοι της ΕΕ, αλλά και **γιατί** υπάρχουν και **πώς σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και την καθημερινή συμπεριφορά**.

125

Co-funded by the
European Union

Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Τουρκικής Εθνοσυνέλευσης για την έκδοση της παρούσας έκδοσης δεν συνιστά έγκριση του περιεχομένου της, το οποίο αντικατοπτρίζει αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.